

Regeringens proposition 2019/20:99

Vårändringsbudget för 2020

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 9 april 2020

Stefan Löfven

Per Bolund
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar som avser statens inkomster och utgifter för budgetåret 2020 samt förslag till ändrat utgiftstak.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagförslag.....	13
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	13
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	15
2.3	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	16
2.4	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	17
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik	23
3	Inledning.....	31
3.1	Ändringar i statens budget	31
3.2	Utgångspunkter för regeringens förslag.....	31
3.3	Konsekvenser för statens budget.....	32
4	Utgiftstaket för staten	33
5	Ändringar avseende statens inkomster	35
5.1	Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd.....	35
5.1.1	Ärendet och dess beredning	35
5.1.2	Investeraravdrag	35
5.1.3	Förlängning av godkännandet av investeraravdraget.....	36
5.1.4	Investeraravdraget bör utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen	37
5.1.5	Investeraravdrag får bara göras vid en investering i ett företag som inte har varit verksamt på någon marknad eller varit verksamt på en marknad mindre än sju år.....	41
5.1.6	Investeraravdrag beviljas inte om företaget handlas på en MTF-plattform	43
5.1.7	Investeraravdrag beviljas inte om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter.....	45
5.1.8	Utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företag i vilka andelar förvärvats	47
5.1.9	Investeraravdraget behöver inte anmälas till kommissionen	50
5.1.10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	51
5.1.11	Konsekvensanalys	52
5.2	Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten	58
5.2.1	Ärendet och dess beredning	58
5.2.2	Bakgrund och gällande rätt	58
5.2.3	Problem vid beskattning av försäljning direkt från utlandet	59
5.2.4	Principer för skattskyldighet vid försäljning från säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.....	60
5.2.5	Principer för skattskyldighet vid försäljning från säljare i tredjeland direkt till svenska konsumenter.....	63
5.2.6	Beskattning av utländska säljare vid försäljning direkt till svenska konsumenter	66
5.2.7	Konsekvensanalys	82
5.3	Författningskommentar.....	87
5.3.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	87

5.3.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	88
5.3.3	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	89
5.3.4	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	89
5.3.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik	91
5.4	Försäljning av egendom.....	99
5.5	Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget för 2020.....	100
6	Ändringar avseende statens utgifter	103
6.1	Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	103
6.2	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	105
6.3	Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	105
6.4	Utgiftsområde 4 Rättsväsendet.....	106
6.5	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	108
6.6	Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.....	108
6.7	Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	110
6.8	Utgiftsområde 8 Migration.....	111
6.9	Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	111
6.10	Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	114
6.11	Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	115
6.12	Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	116
6.13	Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	116
6.14	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	116
6.15	Utgiftsområde 15 Studiestöd	119
6.16	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	120
6.17	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	127
6.18	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.....	128
6.19	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	129
6.20	Utgiftsområde 21 Energi.....	131
6.21	Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	132
6.22	Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	135
6.23	Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	139
6.24	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	145
Bilaga 1	Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd	
Bilaga 2	Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten	

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 9 april 2020

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

Vad gäller lagstiftning och andra förslag som ligger till grund för ändrad inkomstberäkning

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) (avsnitt 2.1 och 5.1).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (avsnitt 2.2 och avsnitt 5.2).
3. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (avsnitt 2.3 och 5.2).
4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 2.4, 5.1 och 5.2).
5. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik (avsnitt 2.5 och 5.2).
6. Riksdagen godkänner att regeringen genom försäljning till bokfört värde överlåter de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet (avsnitt 5.4).
7. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning av de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till byggnaderna, dels de direkta försäljningsomkostnader som uppkommer för staten vid en försäljning (avsnitt 5.4).

Vad gäller utgiftstaket för staten

8. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget av finanspolitiska skäl till 1 742 miljarder kronor för 2020 (avsnitt 4).

Vad gäller utgiftsområde 1 Rikets styrelse

9. Riksdagen godkänner förskottsutbetalning av beslutade driftsstöd till tidningsföretag för kalenderåret 2020 (avsnitt 6.1).
10. Riksdagen godkänner att kravet på en dagstidning att ha en viss andel eget redaktionellt innehåll slopas tillfälligt under en period under 2020 (avsnitt 6.1).

Vad gäller utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

11. Riksdagen godkänner att regeringen under 2020 förvärvar en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10 för 85 000 000 kronor (avsnitt 6.2).

Vad gäller utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

12. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46 500 000 000 kronor (avsnitt 6.6).
13. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen (avsnitt 6.6).

Vad gäller utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

14. Riksdagen godkänner det föreslagna namnet på och användningen av anslaget 1:11 *Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården* (avsnitt 6.9).

Vad gäller utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

15. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 *Pensionsmyndigheten* (avsnitt 6.11).

Vad gäller utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

16. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:16 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* (avsnitt 6.16).
17. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslagen 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* och 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Healthy living inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor för vart och ett av anslagen (avsnitt 6.16).
18. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om medlemskap i en kunskaps- och innovationsplattform inom klimatområdet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Climate-KIC) och att under 2020–2025 för anslaget 2:6 *Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 150 000 kronor (avsnitt 6.16).
19. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om årliga kapitaltillskott till Infrafrontier GmbH på högst 500 000 kronor (avsnitt 6.16).
20. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om en medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem High Performance Computing (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor (avsnitt 6.16).

Vad gäller utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

21. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* (avsnitt 6.22).

Vad gäller utgiftsområde 24 Näringsliv

22. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020–2022 för anslaget 1:8 *Sveriges geologiska undersökning* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw materials) på högst 350 000 kronor (avsnitt 6.23).
23. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* besluta om kapitaltillskott på högst 2 950 000 000 kronor till Almi Företagspartner AB (avsnitt 6.23).
24. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till Statens Bostadsomvandling AB SBO (avsnitt 6.23).
25. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:7 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* besluta om kapitaltillskott på högst 75 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB (avsnitt 6.23).
26. Riksdagen godkänner det ändrade uppdraget för Statens Bostadsomvandling AB SBO i enlighet med regeringens förslag (avsnitt 6.23).
27. Riksdagen godkänner det ändrade uppdraget för Teracom Group AB i enlighet med regeringens förslag (avsnitt 6.23).

28. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 göra ett ekonomiskt åtagande i form av ett aktieägaravtal mellan ägarna till Instrument in Support of Trade Exchanges (INSTEX) (avsnitt 6.23).
29. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* besluta om dels förvärv av aktier i INSTEX, dels tillskott av kapital till INSTEX till ett belopp om sammanlagt högst 3 000 000 kronor (avsnitt 6.23).
30. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 200 000 000 000 kronor (avsnitt 6.23).
31. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 000 kronor (avsnitt 6.23).

Vad gäller ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar och ändrade anslag och beställningsbemyndiganden

32. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster för 2020 (avsnitt 5.5 tabell 5.3)
33. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.
34. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2020

Tusental kronor

Utgiftsområde	Anslagsnummer		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
1		Rikets styrelse	15 131 274	212 500	15 343 774
	6:1	Allmänna val och demokrati	142 340	2 500	144 840
	6:3	Datainspektionen	110 374	10 000	120 374
	8:1	Mediestöd	762 119	200 000	962 119
3		Skatt, tull och exekution	12 080 989	10 000	12 090 989
	1:2	Tullverket	2 123 025	10 000	2 133 025
4		Rättsväsendet	51 731 092	1 003 000	52 734 092
	1:2	Säkerhetspolisen	1 641 279	40 000	1 681 279
	1:5	Sveriges Domstolar	6 241 698	30 000	6 271 698
	1:6	Kriminalvården	9 448 433	20 000	9 468 433
	1:8	Rättsmedicinalverket	455 273	10 000	465 273
	1:12	Rättsliga biträden m.m.	2 356 357	800 000	3 156 357
	1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987	73 000	112 987
	1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	113 000	30 000	143 000
5		Internationell samverkan	2 028 315	49 000	2 077 315
	1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 328 554	39 000	1 367 554
	1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	4 826	10 000	14 826
6		Försvar och samhällets krisberedskap	64 874 753	15 000	64 889 753
	2:4	Krisberedskap	1 311 104	-5 000	1 306 104
	2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	381 471	15 000	396 471
	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 458 330	5 000	1 463 330
7		Internationellt bistånd	45 989 153	0	45 989 153
	1:1	Biståndsverksamhet	44 283 158	-23 024	44 260 134
	1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 491 976	23 024	1 515 000
8		Migration	11 446 213	180 000	11 626 213
	1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	781 903	180 000	961 903
9		Hälsovård, sjukvård och social omsorg	86 783 142	2 361 000	89 144 142
	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	29 680 000	359 000	30 039 000
	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	11 768 886	1 910 000	13 678 886
	1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	498 187	50 000	548 187
	2:2	Insatser för vaccinberedskap	88 500	32 000	120 500
	4:6	Statens institutionsstyrelse	1 157 143	250 000	1 407 143
	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	749 351	-250 000	499 351
	8:1	Socialstyrelsen	719 850	10 000	729 850
10		Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	104 485 843	7 000	104 492 843
	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	38 725 977	50 000	38 775 977
	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 508 500	-43 000	2 465 500
11		Ekonomisk trygghet vid ålderdom	36 542 396	43 000	36 585 396
	2:1	Pensionsmyndigheten	595 896	43 000	638 896
12		Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 430 320	1 700 000	103 130 320
	1:2	Föräldraförsäkring	47 288 762	1 700 000	48 988 762

Utgiftsområde	Anslagsnummer		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/Ny anslagsnivå
13		Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	10 115 663	5 000	10 120 663
	3:2	Jämställdhetsmyndigheten	70 000	5 000	75 000
14		Arbetsmarknad och arbetsliv	82 178 987	10 722 500	92 901 487
	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 223 139	330 000	7 553 139
	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	33 131 125	7 542 000	40 673 125
	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	8 882 007	1 164 000	10 046 007
	1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 875 000	1 629 000	3 504 000
	1:12	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 262 634	50 000	5 312 634
	2:1	Arbetsmiljöverket	676 593	-500	676 093
	2:2	Arbetsdomstolen	34 240	-1 500	32 740
	2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	5 000	38 722
	2:4	Medlingsinstitutet	50 521	5 000	55 521
	2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	38 712	-500	38 212
15		Studiestöd	26 508 400	339 000	26 847 400
	1:2	Studiemedel	18 607 712	302 000	18 909 712
	1:3	Avsättning för kreditförluster	1 922 904	23 000	1 945 904
	1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	189 518	4 000	193 518
	1:8	Centrala studiestödsnämnden	889 803	10 000	899 803
16		Utbildning och universitetsforskning	82 815 865	1 567 000	84 382 865
	1:18	Statligt stöd till vuxenutbildning	2 372 422	675 000	3 047 422
	1:19	Myndigheten för yrkeshögskolan	125 594	9 000	134 594
	1:20	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 832 754	245 000	3 077 754
	2:2	Universitets- och högskolerådet	202 273	10 000	212 273
	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	860 473	513 000	1 373 473
	2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	456 723	-5 000	451 723
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 035 846	90 000	6 125 846
	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	360 061	20 000	380 061
	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 112 356	-5 000	1 107 356
	3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	35 448	5 000	40 448
	3:9	SUNET	49 183	10 000	59 183
17		Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 061 280	106 300	17 167 580
	2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 104 748	8 000	1 112 748
	6:1	Riksarkivet	411 006	16 300	427 306
	14:1	Bidrag till folkbildningen	4 319 683	92 000	4 411 683
	14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	150 000	-10 000	140 000
18		Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 726 522	2 000	3 728 522
	2:3	Fastighetsmäklarinspektionen	25 565	2 000	27 565
20		Allmän miljö- och naturvård	12 571 183	19 000	12 590 183
	1:1	Naturvårdsverket	588 944	8 000	596 944
	1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 115 035	39 000	1 154 035
	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	919 218	-20 000	899 218
	1:6	Kemikalieinspektionen	275 692	15 000	290 692
	1:10	Klimatanpassning	98 000	26 000	124 000

Utgiftsområde	Anslagsnummer		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
	1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 389 565	-28 000	1 361 565
	1:13	Internationellt miljösamarbete	40 400	5 000	45 400
	1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	90 000	-26 000	64 000
22		Kommunikationer	61 295 946	954 000	62 249 946
	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	25 783 982	-1 297	25 782 685
	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	24 655 015	954 000	25 609 015
	1:3	Trafikverket	1 421 782	-2 000	1 419 782
	1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut	53 035	2 000	55 035
	1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	157 000	1 297	158 297
23		Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 790 236	528 000	20 318 236
	1:1	Skogsstyrelsen	488 251	12 000	500 251
	1:2	Insatser för skogsbruket	252 073	93 000	345 073
	1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	164 000	32 000	196 000
	1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	42 913	2 000	44 913
	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 896 097	-380 000	3 516 097
	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 987 376	650 000	3 637 376
	1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	49 830	119 000	168 830
24		Näringsliv	14 603 863	20 447 000	35 050 863
	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 953 255	-10 000	2 943 255
	1:7	Turistfrämjande	104 613	10 000	114 613
	1:8	Sveriges geologiska undersökning	239 665	6 000	245 665
	1:17	Kapitalinsatser i statliga ägda företag	76 000	3 325 000	3 401 000
	1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	50 000	319 472
	1:22	Stöd vid korttidsarbete	2 420 000	17 060 000	19 480 000
	2:3	Exportfrämjande verksamhet	366 867	6 000	372 867
25		Allmänna bidrag till kommuner	130 903 572	20 000 000	150 903 572
	1:5	Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden	2 486 000	20 000 000	22 486 000
		Summa anslagsförändring på ändringsbudget		60 270 300	

Tabell 1.2 Specifikation av ändrade beställningsbemyndiganden 2020

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslags- nummer		Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
16	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 950 000	200 000	2 150 000	2021–2030
21	1:7	Energiteknik		1 780 000	1 780 000	2021–2022
21	1:8	Elberedskap	250 000	1 000 000	1 250 000	2021–2035
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	112 482 000	3 900 000	116 382 000	2021–2050
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 000 000	600 000	28 600 000	2021–2038
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	28 500 000	10 500 000	39 000 000	2021–2057
23	1:2	Insatser för skogsbruket	65 000	5 000	70 000	2021–2023
23	1:12	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	50 000	11 750	61 750	2021–2023
23	1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	290 000	150 000	440 000	2021–2023
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 000 000	38 000	5 038 000	2021–2029
23	1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket		75 000	75 000	2021–2023
Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget				18 259 750		

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 43 kap. 4 och 17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 43 kap. 16 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 kap.

4 §²

Med *företag av mindre storlek* avses i detta kapitel ett sådant företag som anges i 2 § första stycket och som uppfyller följande villkor:

1. medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50, och

2. företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om

1. 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, eller

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

16 a §

Investeraravdrag får göras bara om det företag i vilket andelar har förvärvats

1. *vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad, eller*

2. *vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.*

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan gäller följande vid tillämpning av första stycket:

1. *Vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad enligt första stycket 1 ska även den förvärvade verksamheten beaktas.*

2. *Den tid som anges i första stycket 2 ska räknas från den första försäljningen på en*

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2013:771.

produkt- eller tjänstemarknad i den förvärvade verksamheten. Detta gäller dock bara om den första försäljningen i den förvärvade verksamheten har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att testa marknaden anses inte vara en första försäljning.

17 §³

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är

1. skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,

2. föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, eller

2. i ekonomiska svårigheter enligt artikel 2.18 c och d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/ 2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, eller

3. på obestånd.

3. föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

2. Lagen tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

³ Senaste lydelse 2013:771.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

12 §²

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering ska gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare, tillfälligt registrerade varumottagare, registrerade avsändare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då aktören avregistrerades.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare och registrerade EU-handlare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar som avses i 4 a § ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då de meddelanden som är kopplade till den administrativa referenskode enligt 22 b § andra stycket lagen om tobaksskatt, 21 b § andra stycket lagen om alkoholskatt eller 6 kap. 4 § andra stycket lagen om skatt på energi eller annan sammanhållande identifikationsuppgift senast ändrades.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2020.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2020:34.

2.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2019/20:74

Föreslagen lydelse

27 kap.

1 §

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2020.

2.4 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 §, 7 kap. 1 §, 22 kap. 23 §, 37 kap. 7 a och 9 a §§, 41 kap. 3 § och 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 kap.

4 §¹

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, <i>eller</i> d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

¹ Senaste lydelse 2017:1218.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi, eller e) 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet eller felaktiga uppgifter, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

7 kap.1 §²

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
 - i) 8 § 1 eller 2 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - i) 8 § 1, 2 eller 3 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
 - k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
 - l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,
 - m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, eller
 - n) 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,
11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,
12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och
13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

² Senaste lydelse 2020:37.

22 kap.23 §³

Kontrolluppgift ska lämnas om investeraravdrag enligt 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänför sig till.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *underlaget för investeraravdrag. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag.*

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om

1. *underlaget för investeraravdrag,*
2. *fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag,*
3. *tidpunkten för andelarnas förvärvande,*
4. *regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS), i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts), och*
5. *verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå, enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, i den ursprungliga lydelsen.*

37 kap.7 a §⁴

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

³ Senaste lydelse 2013:772.

⁴ Senaste lydelse 2018:701.

9 a §⁵

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

41 kap.3 §⁶

Revision får göras hos

1. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),
2. någon annan juridisk person än ett dödsbo,
3. den som har anmält sig för registrering,
4. den som har ansökt om eller är godkänd för F-skatt,
5. sådant ombud för en utländsk beskattningsbar person som avses i 6 kap. 2 §,
6. sådan representant som avses i 16 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 15 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 9 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. den som har ansökt om godkännande som upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
8. den som har ansökt om registrering som varumottagare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
9. den som har ansökt om godkännande som skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
10. den som har ansökt om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar, och
12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

53 kap.5 §⁷

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt
 - a) 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
 - b) 29, 30 eller 40 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt, *eller*
 - d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *och*
12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare *eller registrerad EU-handlare* enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

⁵ Senaste lydelse 2018:701.

⁶ Senaste lydelse 2020:35.

⁷ Senaste lydelse 2018:701.

e) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, och

2. beslut om återbetalning eller kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5, 5 a, 6, 8 a, 10 eller 11 § eller 11 kap. 12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020 i fråga om 22 kap. 23 §, den 1 september 2020 i fråga om 7 kap. 1 § och 41 kap 3 § och i övrigt den 1 oktober 2020.

2. Lagen tillämpas, i fråga om 22 kap. 23 §, första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

dels att 1, 2, 8, 9, 10, 10 a, 11, 12, 13, 15 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 10 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 8 a, 10 b, 10 c, 13 a, 15 a och 15 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Skatt ska betalas till staten enligt denna lag för sådan elektronik som anges i 3 §.

Till staten ska det också betalas sådan tilläggsavgift som avses i 8 a §.

Lagens hänvisningar till KN-nr avser den lydelse av Kombinerade nomenklaturen (KN) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan som gällde den 1 januari 2015.

2 §

I denna lag avses med

- *bromförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet brom,
- *klorförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet klor,
- *fosforförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet fosfor,
- *homogent material*: ett material som har samma fysikaliska egenskaper i hela materialet och som på mekanisk väg inte kan sönderdelas i olika material,
- *CAS-nummer*: sådan unik numerisk identifiering av kemisk förening som tilldelas av The American Chemical Society genom dess avdelning Chemical Abstracts Service (CAS),
- *reaktivt tillsatt förening*: en förening som är bunden till en stabil polymer genom en kemisk reaktion och bildar kovalenta bindningar,
- *additivt tillsatt förening*: en förening som är tillsatt på annat sätt än reaktivt,
- *yrkesmässig aktivitet*: sådan aktivitet som utförs av
 1. en juridisk person, eller
 2. en fysisk person och avser varor som inte är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,

– *konsument*: en köpare för vilken köpet inte är en yrkesmässig aktivitet,

- *EU-land*: områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde,
- *tredjeland*: länder och områden utanför Europeiska unionens punktskatteområde,
- *utländsk säljare*: en säljare som inte har säte för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige och inte heller är bosatt eller stadigvarande vistas här,

– *distansförsäljning*: försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen,

– *undantagen säljare*: en säljare som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §, registrerad mottagare enligt 10 a § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och vars årliga försäljning av skattepliktiga varor till Sverige inte

överskrider 100 000 kronor för innevarande eller föregående kalenderår,

– *import*: införsel av skattepliktig vara till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. *Med import avses även* att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.

– *import*: såväl att en skattepliktig vara förs in till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, som att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.

Vid beräkningen av den årliga försäljningen för undantagna säljare enligt första stycket ska inte mervärdesskatt beaktas, och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja.

8 §¹

Skattskyldig enligt denna lag är den som

1. godkänts som lagerhållare enligt 10 §,
2. i egenskap av registrerad mottagare enligt 10 a § från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor,

3. i egenskap av registrerad EU-handlare enligt 10 b § yrkesmässigt bedriver distansförsäljning av skattepliktiga varor eller yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

4. i annat fall än som avses i 1–3 yrkesmässigt säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning när värdet av den årliga försäljningen av skattepliktiga varor till Sverige under innevarande eller föregående kalenderår överstiger 100 000 kronor,

5. i annat fall än som avses i 1 eller 3 yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare när det sammanlagda värdet av samtliga förmedlade försäljningar av skattepliktiga varor till Sverige under innevarande eller föregående kalenderår överstiger 100 000 kronor,

3. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller

4. i annat fall än som avses i 1 eller 2 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor.

6. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller

7. i annat fall än som avses i 1–5 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor utan att det är distansförsäljning.

Vid beräkningen av den årliga försäljningen enligt första stycket 4 och 5 ska inte mervärdesskatt beaktas, och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja.

¹ Senaste lydelse 2018:1891.

8 a §

Om en svensk konsument har köpt en skattepliktig vara genom distansförsäljning och konsumenten på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, är den som avses i 8 § 3, 4 eller 5 inte skattskyldig om denne direkt till konsumenten har upplyst om att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet att betala skatten och en tilläggsavgift. I så fall är det i stället konsumenten som ska betala skatten.

Det som sägs i första stycket ska även gälla skattskyldighet enligt 8 § 1 om lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av en skattepliktig vara från en undantagen säljare till konsumenten.

Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då varorna fördes in i Sverige.

Om skatt ska betalas av en konsument enligt första eller andra stycket, ska konsumenten även betala en tilläggsavgift om 500 kronor per vara om det inte är uppenbart oskäligt.

9 §

Skattskyldig för yrkesmässig import av skattepliktiga varor är

Skattskyldig för import av skattepliktiga varor som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna är

1. om en tullskuld uppkommer i Sverige till följd av importen: den som är skyldig att betala tullen,

2. om importen avser en unionsvara eller om varan ska deklarerats för övergång till fri omsättning i Sverige men inte är belagd med tull: den som skulle ha varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd.

Med *tullskuld* och *unionsvara* förstås detsamma som i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Från skattskyldighet enligt första stycket undantas varor som, vid varornas övergång till fri omsättning enligt artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013, ägs av en godkänd lagerhållare.

Lagerhållare och registrerade Godkända aktörer mottagare

10 §²

Som lagerhållare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt

a) tillverka skattepliktiga varor,

b) från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,

c) importera skattepliktiga varor från tredjeland, *eller* c) importera skattepliktiga varor från tredjeland,

d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare, *eller* d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare, *eller*

e) förmedla distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

² Senaste lydelse 2018:1891.

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som lagerhållare, och

3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §.

3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §, eller registrerad EU-handlare enligt 10 b §.

Godkännande som lagerhållare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om lagerhållaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 a §³

Som registrerad mottagare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som sådan mottagare, och

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §.

Godkännande som registrerad mottagare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade mottagaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 b §

Som registrerad EU-handlare får godkännas den som

1. avser att yrkesmässigt

a) bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor, eller

b) förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som registrerad EU-handlare, och

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §.

10 c §

Godkännanden enligt 10, 10 a eller 10 b § ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den som fått godkännandet begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

11 §⁴

Om en godkänd lagerhållare eller registrerad mottagare försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

³ Senaste lydelse 2018:1891.

⁴ Senaste lydelse 2018:1891.

vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

12 §⁵

Skyldighet att betala skatt inträder

1. för den som är godkänd lagerhållare, när
 - a) en skattepliktig vara levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare, *eller*
 - a) en skattepliktig vara *efter försäljning från lagerhållaren* levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,
 - b) en skattepliktig vara tas till eget försäljningsställe för detaljförsäljning,
 - c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, *eller*
 - d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager, *eller*
 - e) en skattepliktig vara förs in till Sverige efter det att lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av varan från en undantagen säljare,
 - b) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,
 - c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,
 - d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager, *eller*
2. för den som är skattskyldig enligt 8 § 3, när den skattepliktiga varan tillverkas, *eller*
3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2 eller 4, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,
4. för den som är skattskyldig enligt 9 §, när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

Undantag från skattskyldighetens inträde **Undantag och återbetalning**

13 §⁶

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som

1. *säljs direkt från en utländsk säljare till en konsument i Sverige, och*
2. *levereras från ett område utanför Sveriges territorium.*

Skattskyldigheten inträder inte *beller* för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för.

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för, *såvida inte den skatten har återbetalats enligt 13 a §.*

13 a §

Om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland, kan återbetalning av skatten ske enligt denna paragraf efter skriftlig ansökan hos Skatteverket.

Den som begär återbetalning ska visa

1. *att den skatt som ansökan avser har betalats,*

⁵ Senaste lydelse 2018:1891.

⁶ Senaste lydelse 2018:1891.

2. att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium, och

3. antingen att undantaget i 13 § inte tidigare har tillämpats på varan eller att den flyttning eller export som ansökan grundar sig på skedde efter den tidpunkt då undantaget senast tillämpades.

Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

15 §

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket.

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket och i 15 a och 15 b §§.

Tullverket beslutar om skatt för den som enligt 9 § är skattskyldig vid import. Sådan skatt ska betalas till Tullverket. För skatt som ska betalas till Tullverket gäller tullagen (2016:253).

15 a §

Skatteverket beslutar om sådan skatt och tilläggsavgift som avses i 8 a §. Skatten och avgiften ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 8 a § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 57 kap. 1 §, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2, 4–6, 8–10, 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4, 7, 8 och 13–15 §§ samt 66–68, 70 och 71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

15 b §

Om den konsument som ska betala skatt enligt 8 a § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt ett beslut av Skatteverket eller en domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till konsumenten.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt första stycket ska sådan skatt och tilläggsavgift enligt denna lag som konsumenten står i skuld för räknas av. Skattebelopp som

konsumenten har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

16 §⁷
Beslut enligt 10 eller 10 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut enligt 10, 10 a, 10 b eller 10 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2020 i fråga om 10, 10 a, 10 b, 10 c, 11 och 16 §§ och i övrigt den 1 oktober 2020.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 2018:1891.

3 Inledning

3.1 Ändringar i statens budget

Enligt 9 kap. 6 § riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret. I en tilläggsbestämmelse anges att förslagen ska lämnas i anslutning till den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen. Om det finns särskilda skäl får dock förslag till ändringar i budgeten lämnas vid andra tillfällen.

Det finns ingen reglering av vilka förslag som får lämnas i en proposition om ändringar i budgeten. I förarbetena till riksdagsordningen framhålls dock att syftet med propositioner om ändringar i budgeten framför allt är att komplettera den av riksdagen beslutade budgeten med anledning av förändringar som vid beslutstillfället inte var möjliga att förutse. Reformers med varaktiga budgetära konsekvenser bör, med hänsyn till vikten av en samlad budgetbehandling, som huvudregel beslutas i samband med budgetpropositionen. I de undantagsfall där ett förslag till ändringar i budgeten innehåller ny lagstiftning med varaktiga budgetära effekter bör regeringen motivera varför förslaget lämnas vid det aktuella tillfället samt redovisa en ny preliminär inkomstberäkning och nya preliminära utgiftsramar för de närmast följande två åren (prop. 2013/14:173 s. 33 f.).

I denna proposition lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2020. Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

3.2 Utgångspunkter för regeringens förslag

Sedan statens budget för 2020 beslutades har förutsättningarna för regeringens ekonomiska politik förändrats på ett genomgripande sätt. Spridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har inneburit en global kris, med stora konsekvenser för människors liv och hälsa. Samtidigt har virusutbrottet fått mycket stora effekter på ekonomin i Sverige och internationellt. Sverige står dock väl rustat för de utmaningar som detta innebär. Beredskapen i de offentliga finanserna för att hantera bekämpningen och följdverkningarna av spridningen av viruset är god, bl.a. tack vare en låg offentlig skuldsättning.

För att mildra effekterna av virusutbrottet och minska virusets spridning har regeringen redan i fem propositioner lämnat förslag till ändringar i budgeten för 2020. Regeringen har säkerställt att de myndigheter som är centrala för hanteringen av virusutbrottet ska ha de resurser som krävs. Åtgärder har också vidtagits för att lindra effekterna för de företag och enskilda som drabbas. Medel har även avsatts för extraordinära kostnader för kommuner och regioner med anledning av virusutbrottet. Propositionerna har avsett kreditgarantier till flygföretag (prop. 2019/20:136, bet. 2019/20:FiU52, rskr. 2019/20:188), ett stort antal åtgärder på inkomst- och utgiftssidan för att omhänderta effekterna i samhället av spridningen av viruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199–202), kreditgarantier för lån till företag (prop. 2019/20:142, bet. 2019/20:FiU54, rskr. 2019/20:195), ytterligare åtgärder på skatteområdet (prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55, rskr. 2019/20:204) och ett stort antal åtgärder för att minska de negativa effekterna av spridningen av viruset för enskilda och organisationer (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:207–212).

I denna proposition lämnar regeringen förslag om ytterligare åtgärder som är nödvändiga för att mildra utbrottets effekter för Sverige och svensk ekonomi. Propositionen innehåller även den sedan tidigare presenterade satsningen för att stärka välfärden och tryggheten, samt andra förslag föranledda av utgiftsökningar och ändrade förutsättningar sedan riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2020.

3.3 Konsekvenser för statens budget

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel ökar med 60,3 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 61,1 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 0,8 miljarder kronor. Av nettoeffekten är 41,6 miljarder kronor hänförliga till åtgärder till följd av utbrottet av det nya coronaviruset, 5,8 miljarder kronor hänförliga till den i januari 2020 presenterade satsningen på välfärd och trygghet och 11,0 miljarder kronor hänförliga till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Resterande 1,9 miljarder kronor avser ytterligare oförutsedda utgiftsökningar och omständigheter som ställer krav på ändringar av budgeten.

De största utgiftsökningarna avser stöd till kommunsektorn 20,0 miljarder kronor, stöd vid korttidsarbete 17,1 miljarder kronor, arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd 7,5 miljarder kronor, kapitaltillskott till statliga bolag 3,3 miljarder kronor, föräldraförsäkring 1,7 miljarder kronor, bidrag till lönegarantiersättning 1,6 miljarder kronor och en utökning av arbetsmarknadspolitiska program med 1,2 miljarder kronor.

På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag som beräknas öka statens inkomster med 28 miljoner kronor.

Statens budgetsaldo försämrats med 59,2 miljarder kronor och den offentliga sektorns finansiella sparande försämrats med 55,3 miljarder kronor till följd av förslagen i denna proposition. Skillnaden mellan saldoeffekten och utgiftseffekten förklaras av täckning av utnyttjad anslagskredit som påverkade saldot 2019. Skillnaden mellan saldoeffekten och påverkan på finansiellt sparande förklaras främst av förslag om kapitaltillskott till bolag, och en inomstatlig betalning av en skatteskuld som inte har någon effekt på finansiellt sparande.

Vissa av förslagen beräknas påverka statens budget även kommande år. Statens budgetsaldo och statens finansiella sparande beräknas försämrats med 14,7 miljarder kronor 2021, 13,4 miljarder kronor 2022 och 13,0 miljarder kronor 2023. Ett permanent tillskott till kommunsektorn på 12,5 miljarder kronor förklarar huvuddelen av beloppen.

De förändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 18,3 miljarder kronor. Den största ökningen av statens åtaganden, om 10,5 miljarder kronor, är hänförlig till investeringar med anledning av trängselskatt i Stockholm.

I 2020 års ekonomiska vårproposition redovisas budgeteffekterna t.o.m. 2023 (prop. 2019/20:100 avsnitt 7.1. tabell 7.10). I samma proposition redovisas även budgeteffekterna för den offentliga sektorns finansiella sparande (prop. 2018/19:100 avsnitt 9.1 tabell 9.6).

De anslags- och inkomstförändringar som föreslås i denna proposition har beaktats i de prognoser som redovisas i 2020 års ekonomiska vårproposition.

4 Utgiftstaket för staten

Regeringens förslag: Utgiftstaket för staten, inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, fastställs av finanspolitiska skäl till 1 742 miljarder kronor för 2020.

Skälen för regeringens förslag: Den statliga budgetprocessen kännetecknas av ett tydligt medelfristigt uppifrån-och-ned-perspektiv. Utgiftstaket är den övergripande restriktionen för budgetprocessen i termer av totala utgifter. Från att nivån på taket fastställs för det tredje tillkommande året, till dess att det året har passerat, understryks behovet av prioriteringar mellan olika utgifter. Ett flerårigt utgiftstak främjar en kontrollerad utgiftsutveckling och kan därmed bidra till att förhindra en utveckling där skatteuttaget stegvis måste höjas till följd av bristfällig utgiftskontroll. Samtidigt minskar risken för att tillfälligt höga inkomster, t.ex. på grund av en god konjunktur, används för att finansiera permanent högre utgifter. På så sätt är utgiftstaket ett effektivt verktyg för att uppnå målet för det finansiella sparandet och långsiktigt hållbara offentliga finanser.

För att utgiftstaket ska kunna fylla denna funktion är utgångspunkten att de nivåer som riksdagen har beslutat om inte ska ändras till följd av andra orsaker än s.k. tekniska justeringar.¹ Det framgår av skrivelsen Ramverk för finanspolitiken (skr. 2017/18:207). I samma skrivelse betonas samtidigt att det inte finns några formella hinder för riksdagen att besluta om att ändra en tidigare fastställd nivå på utgiftstaket. Utan en sådan ordning skulle en ny regerings möjligheter att vidta förändringar i finanspolitiken kraftigt begränsas och finanspolitiken skulle inte heller kunna anpassas till nya, helt ändrade yttre förutsättningar. Det är också förenligt med den praxis som har utvecklats att en ny regering lämnar förslag om ändrade nivåer på utgiftstaket som en del av en förändrad inriktning av finanspolitiken.

Däremot har en regering inte lämnat förslag om förändringar av den reella nivån på ett utgiftstak som tidigare har föreslagits av samma regering. Denna praxis, som utvecklats sedan utgiftstaket infördes, bidrar till att säkerställa en effektiv budgetpolitik som stöder hållbara offentliga finanser. Regeringen anser att de samhällsekonomiska kostnaderna av att rubba denna ordning på sikt skulle kunna bli stora. Vikten av att kunna anpassa finanspolitiken till nya, helt ändrade yttre förutsättningar har dock lyfts fram i olika sammanhang. I 2013 års ekonomiska vårproposition utvecklade regeringen sin syn på tillämpningen av utgiftstaket och utrymmet för flexibilitet i hanteringen (prop. 2012/13:100 bilaga 4). Regeringens slutsats var att en redan fastställd nivå på utgiftstaket i sällsynta fall kan behöva ändras om det är en förutsättning för att lämplig stabiliseringspolitik ska kunna bedrivas, givet att de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet inte äventyras. Regeringen ansåg att nuvarande system med utgiftstak medger en sådan flexibilitet. Finansutskottet delade regeringens bedömning (bet. 2012/13:FiU20 s. 84).

Regeringen anser att de direkta ekonomiska följderna av utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 och de mycket långtgående konsekvenser utbrottet riskerar att få för svensk ekonomi, är en yttre omständighet som motiverar att utgiftstakets nivå höjs för 2020. Därmed kan finanspolitiken på ett ändamålsenligt sätt anpassas till de nya förutsättningarna.

¹ Tekniska justeringar är nödvändiga för att bibehålla utgiftstakets begränsande effekt vid budgettekniska omläggningar där de takbegränsade utgifterna och det offentliga åtagandet inte påverkas på samma sätt.

Regeringen föreslår sammantaget i denna proposition och i de fem tidigare propositionerna med förslag till ändringar i budgeten för 2020 med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset, ändrade anslagsnivåer om 86,5 miljarder kronor. I huvudsak är det åtgärder som följer av den aktuella krissituationen. Utöver de redan föreslagna åtgärderna är det i nuläget mycket svårt att förutse vilka behov av statliga åtgärder som kan komma att uppstå framöver i takt med att krisen utvecklas. Mot bakgrund av den exceptionella situationen anser regeringen att det vid fastställandet av den nya nivån på utgiftstaket för 2020 bör beaktas att ytterligare åtgärder kan behöva vidtas för att hantera virusutbrottets följdverkningar på samhällsekonomin. Det finanspolitiska ramverket är utformat så att en aktiv finanspolitik som leder till en avvikelse från överskottsmålet är förenlig med ramverket om den är motiverad av stabiliseringspolitiska skäl. Regeringen redogör för sin syn på hur den aktuella stabiliseringspolitiken förhåller sig till det finanspolitiska ramverket i 2020 års ekonomiska vårproposition (prop. 2019/20:100 avsnitt 5).

Regeringen anser mot denna bakgrund att riksdagen bör höja den beslutade nivån på utgiftstaket för 2020 med 350 miljarder kronor. Utgiftstaket för staten, inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, bör av finanspolitiska skäl därmed fastställas till 1 742 miljarder kronor för 2020.

5 Ändringar avseende statens inkomster

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar avseende statens inkomster för 2020.

5.1 Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd

5.1.1 Ärendet och dess beredning

Investeraravdraget är ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Godkännandet gällde t.o.m. den 31 december 2019. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020. Kommissionen har inte fattat något beslut med anledning av anmälan. En promemoria har därför utarbetats inom Finansdepartementet med förslag om att reglerna om investeraravdrag ändras så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1, avsnitt 1* och promemorians lagförslag i *bilaga 1, avsnitt 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1, avsnitt 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (Fi2019/04238/S1).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 5 mars 2020 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 1, avsnitt 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 1, avsnitt 5*. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter, som behandlas i avsnitt 5.1.5 och i författningskommentaren.

5.1.2 Investeraravdrag

För att stimulera tillgången till kapital för mindre företag infördes den 1 december 2013 ett investeraravdrag. Investeraravdraget är ett avdrag i inkomstslaget kapital för fysiska personer som förvärvar andelar i ett företag av mindre storlek. Förvärvaren måste vara skattskyldig i Sverige för kapitalvinst på andelarna och förvärvet ska ha skett i samband med företagets bildande eller vid en nyemission. Investeraravdrag kan också göras vid förvärv av lagerbolag. Avdrag får göras för hälften av betalningen för andelarna. Avdrag ges med högst 650 000 kronor per person och år, vilket motsvarar förvärv av andelar för 1,3 miljoner kronor. Om flera investerare investerar i ett och samma företag får det sammanlagda underlaget för investeraravdrag avseende det företaget uppgå till högst 20 miljoner kronor per år.

Det företag i vilket investeringen görs måste uppfylla flera villkor. Företaget ska vara ett svenskt aktiebolag, en svensk ekonomisk förening eller ett motsvarande utländskt bolag som har fast driftställe i Sverige, under förutsättning att det utländska bolaget hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte. Företaget ska uteslutande eller så gott som uteslutande bedriva rörelse och ha ett löneunderlag om minst 300 000 kronor. Företaget får inte vara i ekonomiska svårigheter.

Investeraravdrag får inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år då förvärvet sker (förvärvsåret) eller under förvärvsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern.

Den som vill göra investeraravdrag får inte under betalningsåret eller under de två åren närmast före betalningsåret ha tagit emot någon värdeöverföring, till exempel utdelning, från företaget som överstiger ett visst jämförelsebelopp. Företaget får under denna period inte heller ha gjort vissa interna förvärv. Investeraravdraget är också villkorat under en period efter betalningsåret. Det innebär att avdraget ska återföras till beskattning om den skattskyldige under de fem år som följer närmast efter betalningsåret avyttrar andelarna eller tar emot en värdeöverföring från företaget som överstiger jämförelsebeloppet. Investeraravdraget ska även återföras om företaget under de två åren närmast efter betalningsåret gör vissa interna förvärv. Reglerna om investeraravdrag finns i 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Investeraravdraget är ett statligt stöd enligt bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Godkännandet gällde t.o.m. den 31 december 2019 (kommissionens beslut den 22 juli 2013 i statsstödsärendet SA.36489). Bestämmelserna utformades ursprungligen i enlighet med kommissionens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag (2006/C 194/02). Den 1 juli 2014 antog kommissionen nya riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (2014/C 19/04). Enligt de nya riktlinjerna kan bara investerare som står i en oberoende ställning till det företag som investeringen avser få skattelättnader. Med oberoende privat investerare avses enligt riktlinjerna en privat investerare som inte är delägare i det företag i vilket investeringen görs. Så kallade affärsänglar och finansinstitut anses, oavsett ägarförhållanden, oberoende i den mån de står för hela risken i förhållande till sin investering. Vidare betraktas samtliga privata investerare som oberoende vid skapandet av ett nytt företag. Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2016 gjordes anpassningar av reglerna för investeraravdrag på grund av de nya riktlinjerna (prop. 2015/16:1).

5.1.3 Förlängning av godkännandet av investeraravdraget

Investeraravdraget innebär att staten med hjälp av statliga medel gynnar investeringar i vissa företag. Åtgärden är därför ett statligt stöd trots att det är investeraren som rent faktiskt får skattelättnaden. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020 t.o.m. den 31 december 2026 (N2019/02666/MK). Kommissionen har inte fattat något beslut med anledning av anmälan. Regeringen har bl.a. gett in förarbetena till införandet av investeraravdraget (SOU 2012:3) för att visa på behovet av ett investeraravdrag. Regeringen har fått indikationer på att anmälan bedöms vara ofullständig och därför inte utgör tillräckligt underlag för att kunna pröva om åtgärden är förenlig med EU:s regler om statligt stöd (N2019/02666/MK). För att anmälan om förlängning ska vara fullständig efterfrågas en uppdaterad förhandsbedömning enligt punkt 47 i kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (2014/C 19/04) som ger konkreta bevis på det specifika marknadsmisslyckande som motiverar beviljandet av stöd till företag mer än sju år efter deras första kommersiella försäljning.

5.1.4 Investeraravdraget bör utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen

Regeringens bedömning: Investeraravdraget bör utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Domstolsverket, Ekonomistyrningsverket (ESV), Konjunkturinstitutet och Konkurrensverket* har inga synpunkter på förslaget. *Stockholms universitet* anser att den bedömning som görs i promemorian att reglerna för investeraravdraget bör ändras så att de blir förenliga med bestämmelserna i den allmänna gruppundantagsförordningen, och inte till kommissionens förordningar om stöd av mindre betydelse är korrekt. Genom att investeraravdraget utformas så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen ökar möjligheterna att få behålla investeraravdraget, om än med något försämrade villkor. *Almi Företagspartner AB (Almi)* anför att regelverket bör vara så enkelt och tydligt som möjligt. De konkreta förändringar som nämns i promemorian är dock i sak sannolikt inte begränsande i någon väsentlig omfattning. Den fas som kvarstår, även efter den begränsning som föreslås, är enligt Almis bedömning sannolikt den fas där avdraget nyttjas mest och totalt sett även gör mest nytta. En ökad komplexitet riskerar dock generellt att leda till att attraktiviteten för avdraget minskar och därmed i förlängningen också till att det privata kapital som investeras i företag minskar. *Skatteverket* avstyrker förslaget och förespråkar att regeringen arbetar vidare med en förlängning av stödet enligt EU:s regler för riskkapitalinvesteringar. Om det är nödvändigt kan reglerna kompletteras med en begränsning till företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år. *Företagarna* anser sig inte kunna ta ställning till förslaget men anför att regeringen i första hand bör arbeta för att skyndsamt ta fram ett underlag som uppfyller de krav kommissionen ställer för en förlängning av det godkännande som löpte ut den 31 december 2019. *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* ansluter sig, uppfattar promemorian som att regeringen inte avser försämra befintligt regelverk om kommissionen trots allt skulle godkänna nuvarande utformning av investeraravdraget enligt anmälan. För att undvika försämrade kapitalförsörjning för små företag måste regeringen, vid frånvaron av ett sådant godkännande, därför anta kompletterande regler med motsvarande syfte.

Skälen för regeringens bedömning

Den allmänna gruppundantagsförordningen

Stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion är enligt artikel 107.1 EUF-fördraget som utgångspunkt oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Huvudregeln är att kommissionen, utifrån EU:s regler om statligt stöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. Kommissionen har dock antagit förordningar på olika områden, varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls (s.k. gruppundantagsförordningar). I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva iaktta det normala förfarandet med föransökan och kommissionens godkännande av åtgärderna. Det åligger dock medlemsstaterna att uppfylla olika regler om informationsskyldighet för de stöd som genomförs inom ramen för en gruppundantagsförordning. Med stöd av ett bemyndigande från rådet

enligt artikel 109 i EUF-fördraget har kommissionen antagit kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1), den s.k. allmänna gruppundantagsförordningen, förkortad GBER. I den allmänna gruppundantagsförordningen anges vilka grupper av stödåtgärder som är undantagna från skyldigheten att anmäla åtgärden till kommissionen innan den genomförs. Den allmänna gruppundantagsförordningen tillämpas bl.a. på stöd till små och medelstora företag i form av investeringsstöd, driftstöd och små och medelstora företags tillgång till finansiering (artikel 1 b).

För att stöd för små och medelstora företags tillgång till finansiering ska vara förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen krävs att en rad villkor är uppfyllda (artikel 21). Stöd kan ges i form av skatteincitament för privata investerare som är fysiska personer som tillhandahåller riskfinansiering direkt eller indirekt till stödberättigade företag (artikel 21.3). Stödberättigade företag ska vara företag som vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen är onoterade små och medelstora företag och uppfyller minst ett av bl.a. följande villkor: a) de har inte varit verksamma på någon marknad eller b) de har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning (artikel 21.5). Med första kommersiella försäljning avses ett företags första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad, exklusive begränsad försäljning för att testa marknaden (artikel 2.75).

Den nuvarande allmänna gruppundantagsförordningen ska tillämpas t.o.m. den 31 december 2020. Kommissionen har dock aviserat sin avsikt att tillämpningen av förordningen ska förlängas på oförändrade materiella villkor i två år t.o.m. den 31 december 2022 i avvaktan på en sammantagen översyn av den allmänna gruppundantagsförordningen och andra regelverk på statsstödsområdet, se kommissionens meddelande Ares (2019) 727146.

Kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar

Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget är medlemsstaterna skyldiga att anmäla riskfinansieringsåtgärder som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och som varken uppfyller villkoren i förordningen om stöd av mindre betydelse eller uppfyller alla villkor i den allmänna gruppundantagsförordningen. Kommissionen bedömer åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i fördraget. Kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar är i första hand inriktade på de riskfinansieringsåtgärder som mest sannolikt kommer anses vara förenliga med artikel 107.3 c i fördraget, förutsatt att de uppfyller flera villkor.

När det gäller riskfinansieringsåtgärder riktade till företag som inte uppfyller alla de villkor för stödberättigande som fastställs för riskfinansieringsstöd i den allmänna gruppundantagsförordningen kräver kommissionen, enligt punkt 47 i kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar, att medlemsstaten gör en ingående förhandsbedömning av det marknadsmisslyckande som en medlemsstat åberopar som skäl för att införa ett stöd för att kunna ta ställning till stödet. Skälet för det är att det marknadsmisslyckande som påverkar de stödberättigade företagen och som omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen inte längre kan antas föreligga. Detta gäller särskilt åtgärder med inriktning på bl.a. företag som erhåller den inledande riskfinansieringsinvesteringen senare än sju år efter sin första kommersiella försäljning (punkt 47 c).

Kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse

Kommissionen har antagit ett antal förordningar om stöd av mindre betydelse. Stöd som är av mindre betydelse utgör inte statligt stöd enligt 107.1 EUF-fördraget och är därmed undantagna från kravet på anmälan.

Villkoren för att kunna lämna sådant stöd framgår i första hand av kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. För sektorn för primärproduktion av jordbruksprodukter (jordbrukssektorn) och fiskerisektorn gäller särskilda regler, se kommissionens förordning (EU) 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn och kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn.

För att ett stöd ska anses vara ett stöd av mindre betydelse får det totala stöd som beviljas ett enda företag som huvudregel inte överstiga 200 000 euro under en period om tre beskattningsår (det s.k. individuella taket). För t.ex. jordbruks- och fiskerisektorerna gäller lägre individuella tak (15 000 euro för jordbrukssektorn och 30 000 euro för fiskerisektorn). Inom jordbruks- och fiskerisektorn finns dessutom s.k. nationella tak som inte får överskridas.

Investeraravdraget bör anpassas till villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen

Regeringen har anmält investeraravdraget till kommissionen för förlängt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020. Kommissionen har ännu inte tagit ställning till anmälan och regeringen har fått indikationer på att anmälan om ett förlängt godkännande är ofullständig eftersom den saknar en ingående förhandsbedömning som ger konkreta bevis på det specifika marknadsmisslyckande som motiverar beviljandet av stöd till företag mer än sju år efter deras första kommersiella försäljning (N2019/02666/MK). De bedömningar som låg till grund för införandet av investeraravdraget (SOU 2012:3) bedöms inte uppfylla kraven på en ingående förhandsbedömning.

Kommissionens godkännande löpte ut vid utgången av den 31 december 2019. På grund av den svenska lagstiftningsprocessen har det inte varit möjligt att ändra reglerna om investeraravdraget i 43 kap. IL innan dess. I artikel 108.3 EUF-fördraget föreskrivs en anmälningskyldighet och ett genomförandeförbud som innebär att ett stöd inte får genomföras innan det anmälts till och godkänts av kommissionen. Eftersom godkännandet har löpt ut finns det risk för att investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar efter den 31 december 2019, fram till dess att förslagen träder i kraft, utgör olagligt stöd. Det är därför viktigt att den befintliga regleringen i inkomstskattelagen om investeraravdrag ändras så att den kan anses förenlig med den allmänna gruppundantagsförordningen. Genom att investeraravdraget utformas så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen ökar enligt *Stockholms universitet* möjligheterna att få behålla investeraravdraget, om än med något försämrade villkor. *Skatteverket* förespråkar i stället att reglerna anpassas enligt kommissionens riktlinjer för riskkapitalinvesteringar och anser att om det är nödvändigt kan reglerna kompletteras med en begränsning till företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år.

Om förutsättningarna i 43 kap. IL är uppfyllda kan en skattskyldig enligt nuvarande bestämmelser få investeraravdrag vid förvärv av andelar i ett företag oavsett hur länge företaget varit verksamt på en marknad. Det finns ingen begränsning i

inkomstskattelagen i detta avseende. Eftersom den allmänna gruppundantagsförordningen bara omfattar företag som har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning ryms stödet i sin nuvarande utformning inte inom den förordningen. Den omständigheten att det inte finns någon tidsbegränsning i reglerna om investeraravdraget innebär vidare att det krävs en ingående förhandsbedömning som visar på ett marknadsmisslyckande även för företag som varit verksamma på en marknad i sju år eller mer för att stödet ska kunna godkännas enligt kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar.

Om kommissionen inte godkänner investeraravdraget i enlighet med anmälan är det därför troligt att en tidsgräns för hur länge ett företag ska kunna ha varit verksamt på en marknad för att en investering i företaget ska berättiga till investeraravdrag måste införas för att reglerna ska vara förenliga med reglerna om statligt stöd.

Regeringen anser att reglerna om investeraravdrag bör ändras så att de anses förenliga med den allmänna gruppundantagsförordningen. Kommissionen har på senare år sökt förenkla förfarandet kring statsstödsprövningen och har antagit förordningar på olika områden, varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls. I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva iaktta det normala förfarandet med föransökan och kommissionens godkännande av åtgärderna. Den allmänna gruppundantagsförordningen är ett exempel på ett sådant förordning och innebär en förenkling av förfarandet kring statsstödsprövning både för kommissionen och medlemsstaterna. Det är därför inte lämpligt att, som Skatteverket föreslår, i praktiken anpassa reglerna till den allmänna gruppundantagsförordningen men ändå anmäla stödet enligt kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar.

I promemorian angavs att ett alternativ till att anpassa investeraravdraget till villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen är att ändra reglerna för investeraravdraget så att det stöd som ges till företagen omfattas av kommissionens förordningar om stöd av mindre betydelse. Med en sådan anpassning skulle det inte krävas någon tidsgräns såvitt avser hur länge ett företag har varit verksamt på en marknad (jfr avsnitt 5.1.5). För att avgöra om ett investeraravdrag kan anses vara ett stöd av mindre betydelse måste man dock ta hänsyn till företagets sammanlagda stödbelopp under en tid av tre beskattningsår i rad. I detta avseende ska inte bara beviljade investeraravdrag beaktas, utan även andra mottagna stöd. Med ett sådant system kan det vara svårt för den som avser att investera i ett mindre företag och för Skatteverket att veta om förutsättningarna för stöd av mindre betydelse är uppfyllda. I promemorian gjordes därför bedömningen att investeraravdraget bör anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen, och inte till kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse. *Stockholms universitet* anser att denna utgångspunkt är korrekt. Regeringen gör samma bedömning.

Sammanfattningsvis anser regeringen att investeraravdraget bör utformas så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Skatteverket anser att i de fall reglerna om investeraravdrag ändras bör en nedre beloppsgräns på 25 000 kronor införas. *Företagarna* anser att regeringen borde utreda hur investeraravdraget, liksom andra insatser för att gynna kapitaltillgången för växande bolag, kan utökas. *NSD* anser att regeringen måste införa regler för att främja kapitalförsörjningen för framför allt små företag. *Tillväxtverket* föreslår att investeraravdraget utvärderas för att utröna om det kan förändras för att få större effekt på kapitalförsörjningen till små företag. Dessa frågor behandlas inte i detta lagstiftningsärende.

Rapporteringskyldighet och offentliggörande av information enligt den allmänna gruppundantagsförordningen

En anpassning av investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen innebär att förordningens regler om rapporteringskyldighet och offentliggörande av information blir tillämpliga avseende stödet. Reglerna innebär bl.a. att medlemsstaterna till kommissionen ska lämna dels information om stödåtgärden via ett elektroniskt anmälningssystem, dels en årlig rapport till kommissionen om stödåtgärden (artikel 11). För att underlätta kommissionens övervakning är medlemsstaterna skyldiga att under tio år bevara detaljerad information och styrkande handlingar som är nödvändiga för att fastställa att samtliga villkor i den allmänna gruppundantagsförordningen uppfylls (artikel 12).

Medlemsstaterna är vidare skyldiga att offentliggöra information på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå. De uppgifter som ska offentliggöras är dels viss sammanfattande information om själva stödåtgärden och den fullständiga texten till stödåtgärden, dels viss tillkommande information om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro (artikel 9). Vilken tillkommande information det huvudsakligen rör sig om framgår nedan (se avsnitt 5.1.8).

Av 12 a § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler framgår att Skatteverket i egenskap av stödgivande myndighet ska lämna uppgifter för offentliggörande och rapportering av stödåtgärden. Skatteverket ska också föra register över stödåtgärden.

Kravet i artikel 12 i den allmänna gruppundantagsförordningen på bevarande i tio år av uppgifter och handlingar som behövs för kommissionens övervakning tillgodoses genom en bestämmelse i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, se 19 § andra stycket. Av bestämmelsen framgår att som huvudregel ska uppgifter och handlingar som omfattas av skyldigheten för Skatteverket att föra register över stödåtgärder gallras elva år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått ut. I vissa fall ska uppgifterna dock gallras senare.

Av 15 § samma förordning och 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) följer att Skatteverket kan lämna nödvändiga uppgifter till kommissionen utan hinder av sekretess.

5.1.5 Investeraravdrag får bara göras vid en investering i ett företag som inte har varit verksamt på någon marknad eller varit verksamt på en marknad mindre än sju år

Regeringens förslag: Investeraravdrag får bara göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad eller vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska dels vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad även den förvärvade verksamheten beaktas, dels vid bedömningen av hur länge verksamheten har bedrivits tiden räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att testa marknaden anses inte vara en första försäljning.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. Promemorians förslag innebär att förvärv av andelar i vissa företag undantas från möjligheten att göra investeraravdrag.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Stockholm* efterfrågar ett förtydligande av vad som avses med verksamheten i den föreslagna bestämmelsen.

Skälen för regeringens förslag: Investeraravdraget är ett statligt stöd enligt bestämmelserna i EUF-fördraget som har anmälts till och godkänts av kommissionen. Godkännandet gällde t.o.m. den 31 december 2019. Kommissionen har inte godkänt investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 i enlighet med regeringens anmälan och det finns därför en risk för att investeraravdrag som beviljas fr.o.m. den denna dag anses som statligt stöd som inte är förenligt med EUF-fördraget. Av denna anledning behöver reglerna om investeraravdrag ändras så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen (se avsnitt 5.1.4).

Investeraravdraget är ett slags riskfinansieringsstöd. Sådana stöd kan enligt den allmänna gruppundantagsförordningen ges till företag som vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen antingen inte har varit verksamma på någon marknad eller som har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning (artikel 21.5 a och b). Med första kommersiella försäljning avses ett företags första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad, exklusive begränsad försäljning för att testa marknaden (artikel 2.75).

För att investeraravdraget ska uppfylla villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen föreslogs i lagrådsremissen att en regel bör införas enligt vilken investeraravdrag inte får göras om andelarna har förvärvats i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad. Ett företag som inte alls har varit verksamt på någon marknad omfattas inte av en sådan regel. *Lagrådet* anser att bestämmelsens innebörd bör förtydligas och att den bättre bör ansluta till hur förordningen är utformad (artikel 21.5 GBER).

Regeringen instämmer i Lagrådets bedömning. Investeraravdrag bör, i enlighet med Lagrådets förslag, få göras bara om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad eller har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Begränsad försäljning för att testa marknaden bör inte anses vara en första försäljning i detta avseende.

För att de föreslagna reglerna inte ska kunna kringgås bör även begränsningar införas som motverkar att en verksamhet ombildas för att kringgå villkoren att företaget inte får ha varit verksamt på någon marknad respektive att det inte får ha varit verksamt på en marknad i sju år eller mer efter sin första försäljning. När det gäller förstnämnda villkor bör det därför införas en reglering enligt vilken även den förvärvade verksamheten ska beaktas vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på en marknad om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan. Om verksamhet på någon marknad i ett sådant fall har bedrivits i den förvärvade verksamheten är villkoret således inte uppfyllt. När det gäller det andra villkoret bör det på motsvarande sätt införas en reglering att om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska sjuårsfristen räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten, om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget. Det innebär att ett företag, vars verksamhet är yngre än sju år, kan köpa upp en verksamhet som är äldre än sju år och fortfarande omfattas

av förslaget om investeraravdrag, så länge den förvärvade verksamheten bara utgör en mindre del (mindre än 25 procent) av den totala verksamheten i företaget. Samtidigt motverkas ombildningar som bara görs för att kringgå åldersvillkoret. Bedömningen av om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från annan, ska göras vid tidpunkten för den skattskyldiges förvärv av andelen i företaget.

Förvaltningsrätten i Stockholm anser att det inte klart framgår vad som avses med verksamheten. Enligt förvaltningsrätten kan det rimligen antas att här åsyftas tillgångarnas värde eller omsättningen eller båda. I avsaknad av närmare definition finns risk för att det uppkommer problem vid rättstillämpningen.

Ett företags verksamhet kan bestå av aktiviteter av vitt skilda slag. Frågan huruvida den förvärvade verksamheten uppgår till minst 25 procent av ett företags verksamhet får bedömas utifrån det företags faktiska verksamhet. Hur denna bedömning ska göras i det enskilda fallet får avgöras av rättstillämpningen.

Stöd kan också ges till företag som kräver en första riskfinansieringsinvestering som, på grundval av en affärsplan som utarbetats i avsikt att gå in på en ny produktmarknad eller geografisk marknad, är högre än 50 procent av deras genomsnittliga årliga omsättning under de senaste fem åren (artikel 21.5 c GBER). Ur ett statsstöds-perspektiv är investeraravdraget ett stöd till företaget i vilket andelar har förvärvats. Stödet är generellt i den bemärkelsen att företaget inte behöver ha något särskilt behov av finansiering för att investeraravdrag ska beviljas. Vidare gäller att finansierings-behovet inte behöver vara av viss storlek. Det är inte lämpligt att införa sådana villkor avseende investeraravdraget. Sådana villkor skulle dessutom göra det svårare för fysiska personer som har för avsikt att investera i mindre företag att veta om en investering berättigar till avdraget. Ett villkor motsvarande det i artikel 21.5 c GBER bör därför inte införas. För att uppfylla artikel 21.5 i den allmänna gruppundantags-förordningen krävs bara att något av villkoren a–c är uppfyllt.

Lagförslag

Förslaget föranleder att ny paragraf, 43 kap. 16 a §, införs i inkomstskattelagen.

5.1.6 Investeraravdrag beviljas inte om företaget handlas på en MTF-plattform

Regeringens förslag: Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget särskilt.

Skälen för regeringens förslag: Ett villkor för att ett riskfinansieringsstöd ska vara förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen är att det bara ges till företag som vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen är onoterade små och medelstora företag som uppfyller vissa andra villkor (artikel 21.5 GBER). Även när det gäller investeraravdraget ställs vissa krav på företaget i vilket andelar har förvärvats. En förutsättning för att få göra investeraravdrag i dag är att andelar förvärvas i ett företag av mindre storlek (43 kap. 13 § II). Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) (43 kap. 4 § andra stycket 2 II). Kretsen av företag som omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen är således i detta avseende snävare än kretsen företag som omfattas av investeraravdraget, eftersom bara andelar

upptagna på en reglerad marknad utesluts från investeraravdraget medan den allmänna gruppundantagsförordningen bara omfattar onoterade företag, dvs. som inte är noterade på någon marknad. För att investeraravdraget ska uppfylla villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen krävs således att tillämpningsområdet för stödet begränsas till att bara omfatta förvärv av andelar i onoterade företag. Detta bör göras genom att bestämmelsen i 43 kap. 4 § andra stycket 2 IL om företag som inte är av mindre storlek utökas till att även avse andelar som handlas på MTF-plattformar och motsvarande marknadsplatser utanför EES.

MTF-plattform är ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredje-parters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden). Företag vars andelar handlas på en MTF-plattform bedöms inte som onoterade i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen och förvärv av dessa andelar bör därför inte berättiga till investeraravdrag.

Det finns två olika slag av handelsplattformar: MTF- och OTF-plattformar. En OTF-plattform är ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredje-parters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden). På OTF-plattformar handlas således inte andelar i företag. Ett företag kan inte anses noterat på en OTF-plattform och det är därför inte nödvändigt att undanta instrument som handlas på en sådan plattform från investeraravdragets tillämpningsområde för att detta stöd ska kunna uppfylla kravet i den allmänna gruppundantagsförordningen på att det stödmottagande företaget är onoterat.

En definition av marknadsnoterad delägar rätt eller fordringsrätt finns i 48 kap. 5 § IL. Det är dock inte lämpligt att utgå från termen marknadsnoterad i inkomstskattelagen för att begränsa tillämpningsområdet för investeraravdraget till att bara gälla onoterade företag i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen. Enligt nämnda lagrum anses en delägar rätt eller fordringsrätt marknadsnoterad om den är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller, utan att vara upptagen till handel på en sådan marknad, är föremål för kontinuerlig allmänt tillgänglig notering på grundval av marknadsmässig omsättning. Högsta förvaltningsdomstolen har ansett att ett värdepapper som enbart var inregistrerat, utan noteringar om avslut, inte kunde anses vara marknadsnoterat (RÅ 1994 ref. 26). Det förekommer således att värdepapper som enligt gällande regler är inregistrerade vid börs inte anses vara marknadsnoterade i inkomstskattelagens mening (prop. 1999/2000:2 del 2 s. 561 och prop. 2006/07:115 s. 663 f.). Skatteverket anser att ett värdepapper inte är marknadsnoterat om det är inregistrerat vid en börs men handeln inte sker över börsen utan någon annanstans (Skatteverkets ställningstagande den 21 februari 2005 Börsregistrering är något annat än börsnotering, dnr 130 90533-05/111). Det är på grund av detta krav på viss omsättning som det inte är lämpligt att utgå från termen marknadsnoterad i inkomstskattelagen för att begränsa tillämpningsområdet för investeraravdraget till att bara gälla onoterade företag i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen. Motsvarande krav på omsättning bedöms inte gälla enligt den allmänna gruppundantagsförordningen. Enligt regeringens bedömning anses således en andel i ett företag som är inregistrerad på t.ex. en reglerad marknad, men som inte omsätts där, noterad enligt den allmänna gruppundantagsförordningen, medan den enligt inkomstskattelagen anses onoterad.

En andel i ett företag kan enligt 48 kap. 5 § IL anses vara marknadsnoterad trots att den inte är upptagen till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-

plattform, eller motsvarande marknadsplatser utanför EES, om den är föremål för kontinuerlig allmänt tillgänglig handel på grundval av marknadsmässig omsättning. Av förslaget följer att förvärv av sådana andelar även fortsättningsvis kan berättiga till investeraravdrag, om övriga förutsättningar i 43 kap. IL är uppfyllda.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 43 kap. 4 § andra stycket 2 IL.

5.1.7 Investeraravdrag beviljas inte om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter

Regeringens förslag: Investeraravdrag ska inte beviljas för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Motsvarande ska gälla för förvärv av andelar i ett företag som är i ekonomiska svårigheter.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås inga förändringar av reglerna om investeraravdrag för att anpassa dessa till den allmänna gruppundantagsförordningens regler om att undanta företag som är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande eller som kan försättas i kollektiv insolvens enligt nationella regler.

Remissinstanserna: *Skatteverket* uppfattar promemorians förslag som att stöd till ett företag ur ett statsstödsperspektiv anses beviljat redan vid förvärvet av andelar i ett företag. Bedömningen av om ett företag befinner sig i ekonomiska svårigheter kan emellertid i vissa fall ske drygt två år efter förvärvet vilket kan medföra svåra bedömningar. Skatteverket anser också att promemorians förslag inte är helt förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen vad gäller företag med ekonomiska svårigheter och att bestämmelsen om att investeraravdrag inte ska beviljas när förvärv skett av andelar i ett företag som är föremål för betalningskrav på grund av ett tidigare kommissionsbeslut inte bör vara begränsad till stöd beviljat av en svensk stödgivare.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen konstaterar inledningsvis att förslaget om att investeraravdrag inte ska beviljas för förvärv av andelar i ett företag som är i ekonomiska svårigheter inte innebär någon förändring i förhållande till nu gällande regler såvitt avser den tidsmässiga förskjutningen mellan tidpunkten för andelarnas förvärvande och Skatteverkets bedömning av om företaget är i ekonomiska svårigheter. Det saknas därför skäl att i detta sammanhang behandla denna fråga.

Den allmänna gruppundantagsförordningen ska inte tillämpas på stödordningar som inte uttryckligen utesluter utbetalning av individuellt stöd till förmån för ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd beviljat av samma medlemsstat olagligt och oförenligt med den inre marknaden, med undantag av stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer (artikel 1.4 a). För att säkerställa att investeraravdraget uppfyller villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen bör därför investeraravdrag inte beviljas för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet är föremål för ett sådant betalningskrav. Den allmänna gruppundantagsförordningen ska inte heller tillämpas på stöd till företag i svårigheter, med undantag för stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer, stödordningar för startstöd och stödordningar för regionalt driftstöd, förutsatt att

dessa stödordningar inte behandlar företag i svårigheter mer gynnsamt än andra företag (artikel 1.4 c). I artikel 2.18 GBER definieras vad som avses med företag i svårigheter. Det är fråga om företag för vilka minst en av flera uppräknade omständigheter råder (punkterna a–e). Omständigheterna i punkterna a och b är inte relevanta för förslagen i denna proposition eftersom de inte gäller i förhållande till riskfinansieringsstöd till företag inom sju år från deras första kommersiella försäljning. Inte heller omständigheten i punkt e är relevant eftersom den bara gäller för företag som inte är litet eller medelstort. Investeraravdraget gäller företag som enligt EU-rätten anses vara litet (se prop. 2012/13:134 s. 37 f.). Reglerna om investeraravdrag måste dock vara förenliga med punkterna c och d för att stödet ska kunna omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen.

Enligt artikel 2.18 c GBER är ett företag i svårigheter om företaget är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande eller uppfyller kriterierna i nationell lagstiftning för att försättas i kollektiv insolvens på sina fordringsägares begäran. Enligt 43 kap. 17 § 2 och 3 IL får investeraravdrag inte göras om företaget är föremål för företagsrekonstruktion eller på obestånd. *Skatteverket* påpekar att det kan förekomma fall där ett företag som är försatt i konkurs inte längre ska anses vara på obestånd men att konkursbeslutet ännu inte har upphävts av domstol. Skatteverkets uppfattning är att ett sådant företag är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande samtidigt som det inte är på obestånd. Detta innebär enligt Skatteverket att ett sådant företag är en otillåten stödmottagare enligt den allmänna gruppundantagsförordningen men en tillåten stödmottagare enligt inkomstskattelagen.

Regeringen delar Skatteverkets bedömning. Företag som är föremål för företagsrekonstruktion eller på obestånd omfattas vidare av de situationer som utpekats i artikel 2.18 c GBER. Regeringen anser därför att det är ändamålsenligt att, som Skatteverket föreslår, ersätta de nuvarande bestämmelserna i 43 kap. 17 § 2 och 3 IL med en ny bestämmelse (43 kap. 17 § 2 IL) som ger en hänvisning till artikel 2.18 c GBER.

Syftet med förslaget är att anpassa investeraravdraget till de villkor som följer av den allmänna gruppundantagsförordningen. Reglerna om investeraravdrag är således beroende av innehållet i den allmänna gruppundantagsförordningen. För att säkerställa att eventuella ändringar i förordningen får omedelbart genomslag när det gäller tillämpningen av reglerna om investeraravdraget gör regeringen bedömningen att det är lämpligt att hänvisningen sker till förordningens bestämmelse i dess vid varje tid gällande lydelse, en s.k. dynamisk hänvisning. Innebörden av detta blir att investeraravdrag inte får göras om det företag i vilket andelar förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är i ekonomiska svårigheter enligt artikel 2.18 c GBER.

Enligt artikel 2.18 d GBER är ett företag i svårigheter om det har fått undsättningsstöd och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin, eller har fått omstruktureringsstöd och fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan. Någon motsvarighet till denna reglering finns inte i inkomstskattelagen. Reglerna måste därför kompletteras för att vara förenliga med den allmänna gruppundantagsförordningen. Detta bör, i likhet med vad som föreslagits med anledning av innehållet i artikel 2.18 c GBER, ske genom en dynamisk hänvisning till aktuell artikel.

Vad som avses med undsättningsstöd och omstruktureringsstöd framgår av punkterna 26 och 27 i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i ekonomiska svårigheter (2014/C 249/01).

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 43 kap. 17 § IL.

5.1.8 Utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företag i vilka andelar förvärvats

Regeringens förslag: Det företag som investeraravdraget hänförs till ska lämna uppgift till Skatteverket om tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där företaget finns, vilken anges på NUTS 2-nivå, och verksamhetsområdet, som anges på Nace-gruppnivå.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Eftersom det följer av den allmänna gruppundantagsförordningen att information om varje beviljat stöd som överstiger 500 000 euro ska framgå anser *Skatteverket* att det är viktigt att det framgår hur det beviljade stödet beräknas för företaget. Andelarna kan förvärvas då ett bolag bildas, vid nyemission och när aktier i ett lagerbolag förvärvas. Vid vilken tidpunkt en andel ska anses vara förvärvad vid dessa tre situationer är inte givet varför det bör framgå av förslaget när andelen anses förvärvad enligt reglerna för investeraravdrag.

Skälen för regeringens förslag: För att det statliga stödet i form av investeraravdrag ska kunna omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen måste stödet uppfylla de krav som ställs i förordningen. Ett av dessa krav är att vissa uppgifter om individuella stödmottagare, i detta fall de företag som investeraravdraget hänförs till, måste inhämtas för att kravet om offentliggörande av vissa individuella stöd på en webbplats ska kunna fullgöras.

Enligt artikel 9.1 i den allmänna gruppundantagsförordningen är medlemsstaterna skyldiga att se till att viss information offentliggörs på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå. De uppgifter som ska offentliggöras är dels viss sammanfattande information om själva stödåtgärden och den fullständiga texten till stödåtgärden, dels viss tillkommande information om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro (se punkterna 1–6 nedan). Uppgifterna ska redovisas per respektive stödordning. I fråga om riskfinansieringsstöd, som investeraravdraget är en form av, är det vid tillämpning av denna artikel summan av de skattskyldiga investeringar i företaget som ska rapporteras som individuellt stöd (se fotnot 3 i bilaga III till GBER).

I Sverige är det bl.a. Skatteverket som, enligt 12 a § lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler, ska inhämta informationen och publicera uppgifterna (se ovan under avsnitt 5.1.4).

Den tillkommande information som avses för statligt stöd som ges i form av skattebefrielse är i huvudsak följande:

1. Stödmottagarens namn och referens (organisationsnummer).
2. Typ av företag (små eller medelstora respektive stora).
3. Datum för beviljande.
4. Region där stödmottagaren är belägen, vilket anges på NUTS 2-nivå.
5. Verksamhetsområdet, som anges på Nace-gruppnivå.
6. Stödbeloppets storlek per stödmottagare, redovisat i beloppsintervall.

För att kunna uppfylla EU-rättens krav på offentliggörande och information krävs således att Skatteverket får tillgång till de uppgifter som ska offentliggöras gällande de företag som investeraravdraget hänförs till.

Kontrolluppgift om investeraravdrag ska, enligt dagens regelverk, lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänförs till. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om underlaget för investeraravdrag och fysiska

personers och dödsboms sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag, se 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Genom företagens kontrolluppgifter får Skatteverket därför redan i dagsläget information om punkterna 1 och 6 ovan.

Det är bara investeringar i företag av mindre storlek som kan berättiga till investeraravdrag (43 kap. 10 § IL). För att ett företag ska anses vara av mindre storlek krävs bl.a. att medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50 och att företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor (43 kap. 4 § IL). Ett mindre företag enligt sistnämnda paragraf överensstämmer i princip med definitionen av små företag i den allmänna gruppundantagsförordningen. Med små företag avses företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år (artikel 2, bilaga I till GBER). Företag som sysselsätter färre än 10 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år anses vara ett mikroföretag. Investeraravdrag kan således bara göras i företag som enligt den allmänna gruppundantagsförordningen utgör små företag eller mikroföretag, varför denna information enligt punkt 2 ovan inte behöver hämtas in särskilt.

Kontrolluppgiftsskyldigheten bör dock utsträckas till datum för beviljande (punkt 3 ovan), vilket är då andelarna förvärvades av investeraren. Företagens kontrolluppgiftsskyldighet bör vidare utsträckas till uppgifter om regionen där företaget i vilket andelar har förvärvats finns, vilket anges på NUTS 2-nivå och verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå (punkterna 4 och 5 ovan).

Gällande behovet av kontrolluppgift avseende tidpunkten då andelarna förvärvades (punkt 3 ovan) kan följande framhållas. Skatteverket ska rapportera informationen som framgår ovan till webbplatsen för statligt stöd inom ett år från den dag då deklarationen ska lämnas in och informationen ska finnas tillgänglig i minst tio år från den dag då stödet beviljades (artikel 9.4 GBER). Nuvarande villkor för investeraravdraget tar i huvudsak sikte på förhållandena vid tidpunkten för förvärvet av andelarna i företaget och vid utgången av det beskattningsår då full betalning för andelarna har skett (betalningsåret). Företaget ska således vid utgången av betalningsåret vara av mindre storlek (43 kap. 13 § IL) och det får inte vid tidpunkten för förvärvet vara i ekonomiska svårigheter (43 kap. 17 § IL). Även vissa villkor som enligt den allmänna gruppundantagsförordningen specifikt gäller för det slags stöd som investeraravdraget utgör tar sikte på förhållandena vid tidpunkten för förvärvet. Vid denna tidpunkt ska exempelvis det stödberättigade företaget vara onoterat, litet och uppfylla ett av tre villkor, bl.a. att det har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning (artikel 21.5 GBER). För andra villkor i förordningen anges inte närmare när de ska vara uppfyllda. En rimlig utgångspunkt är att de ska vara uppfyllda vid det tillfälle då stödet anses beviljat (jfr prop. 2015/16:159 s. 44). Det gäller bl.a. villkoren att stödordningen måste utesluta stöd till företag som är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden och att stöd inte får ges till företag i ekonomiska svårigheter (artikel 1.4 GBER).

Investeraravdraget är ett skatteincitament som ges till fysiska personer som investerar i mindre företag. Sett ur statsstödsperspektiv är det dock företagen som får stödet. För att stödordningen ska få avsedd effekt måste investerarna med rimlig säkerhet kunna avgöra om ett förvärv av andelar i ett mindre företag kan berättiga till investeraravdrag. Ju närmare tidpunkten för förvärvet villkoren ska vara uppfyllda, desto större säkerhet för den som investerar. Med hänsyn till utformningen av investeraravdraget

– stödet ges till företag genom skatteincitament till fysiska personer – och till att flera villkor som rör riskfinansieringsstöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen ska vara uppfyllda vid tidpunkten för förvärvet av andelarna bör stödet anses beviljat vid denna tidpunkt. Det kan noteras att inte heller kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar uttryckligen anger när t.ex. villkoret att stöd inte får ges till företag i ekonomiska svårigheter ska vara uppfyllt och att kommissionen har godkänt den nuvarande regleringen enligt vilken investeraravdrag förutsätter att företaget inte är i sådana svårigheter vid tidpunkten för förvärvet av andelarna.

Skatteverket ska således spara uppgifterna som myndigheten rapporterar i minst tio år från den dag då andelarna i företaget förvärvades. För att uppfylla kraven på uppgiftsinhämtande för offentliggörande enligt gruppundantagsförordningen måste Skatteverket därför få kännedom om datum för beviljande av stödet (punkt 3 ovan). Företag blir stödmottagare vid tidpunkten för andelarnas förvärvande. Investeraravdrag får, enligt 43 kap. 10 § II, göras av en fysisk person som förvärvar andelar i ett företag av mindre storlek. En andel kan förvärvas i företaget vid bildandet av företaget, vid en nyemission, genom tillskott till en ekonomisk förening i form av medlemsinsats eller förlagsinsats, eller från en juridisk person och avser ett företag som inte tidigare har bedrivit någon verksamhet (se 43 kap. 12 § 2 II). Skatteverket har i dagsläget inte tillgång till dessa uppgifter.

Indelningarna enligt punkterna 4 och 5 avser indelning enligt nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) respektive statistisk näringsgrensindelning (Nace). De grundar sig på olika EU-förordningar och en direkt hänvisning till definitionerna enligt dessa förordningar bör därför göras i den reglering som föreslås. I syfte att undvika oklarheter om vilken information som det företag som investeraravdraget hänför sig till ska lämna i kontrolluppgiften är det lämpligt att hänvisa till rättsakten i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning. En följd av att ha statiska hänvisningar blir att om rättsakterna ändras behöver lagstiftaren överväga om någon ändring bör göras i den nationella lagstiftningen.

Punkt 4 ovan berör uppgifter gällande regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå. EU delar in medlemsstaterna i regioner. Ett företag som tar emot statligt stöd ska ange den region där det är beläget. Var företaget är geografiskt beläget bestäms utifrån den indelning i territoriella enheter som gäller enligt den s.k. NUTS 2-nivån. Sverige är indelat i åtta områden. Ett företag beläget i Stockholm som säljer konsulttjänster till företag klassificeras som exempelvis SE11 (avser område Stockholms län enligt NUTS 2).

Ett företag som investeraravdraget hänför sig till ska vidare, enligt punkt 5 ovan, ange verksamhetsområdet som anges på Nace-gruppnivå. Nace-koden är en statistisk kod som beskriver företagets verksamhet och motsvaras av de tre första siffrorna i SNI-koden. SNI-kodens första siffror kan t.ex. vara 69.1 (juridisk verksamhet). Det är då dessa tre siffror som ska anges.

För att förbättra Skatteverkets möjligheter att inhämta de uppgifter som krävs enligt den allmänna gruppundantagsförordningen bör således en utökad kontrolluppgiftsskyldighet för de företag som investeraravdraget hänför sig till införas. Dessa företag är de som har lättast att ta fram nödvändig information enligt punkterna 3–5. Den ytterligare administrativa börda som åläggs dessa företag måste anses rimlig, inte minst då företagen är de som har lättast att ta fram nödvändig information enligt punkterna 3–5 ovan. Dessutom lämnar de företag som investeraravdraget hänför sig till redan i dag kontrolluppgifter till Skatteverket avseende investeraravdrag. Det kan dock inte anses lämpligt att villkora investeraravdraget med att informationen faktiskt lämnas, då de fysiska personer och dödsbon som gör investeraravdrag inte kan råda över

kontrolluppgiftslämnandet. De krav den allmänna gruppundantagsförordningen ställer upp gällande inhämtande av uppgifter om de enskilda stödmottagarna tillgodoses därför bäst genom att kontrolluppgiftsskyldigheten för företag vilka investeraravdraget hänför sig till utökas avseende punkterna 3–5. I övrigt har Skatteverket möjlighet, vilket konstaterats ovan, att ta fram de uppgifter från stödmottagande företag som krävs enligt den allmänna gruppundantagsförordningen.

För det fall någon kontrolluppgift inte lämnats från det företag som investeraravdraget hänför sig till har Skatteverket långtgående möjligheter att, genom exempelvis föreläggande, begära in nödvändiga uppgifter från företaget för att kunna fatta korrekta beslut i enlighet med skattelagstiftningen. På så sätt säkerställs att Skatteverket har de uppgifter som är nödvändiga för rapportering enligt artikel 9 i den allmänna gruppundantagsförordningen gällande beviljat individuellt stöd där den totala investeringen i ett och samma företag överstiger 500 000 euro.

De verkställighetsföreskrifter som kan aktualiseras gällande det föreslagna kontrolluppgiftslämnandet är av begränsad omfattning. Det bör t.ex. kunna bli fråga om att i 5 kap. skatteförfarandeförordningen (2011:1261) reglera hur ett företags region bör anges när verksamheten bedrivs i flera regioner samt det verksamhetsområde som företaget hör till för den huvudsakliga verksamhet som företaget bedriver.

Skatteverket anser att det av förslaget bör framgå när en andel anses förvärvad i vissa situationer. Regeringen kan konstatera att det inte finns några särskilda regler för investeraravdrag avseende tidpunkten för ett förvärv av andelar i ett företag, utan att det följer av allmänna regler. Hur dessa regler ska tillämpas i det enskilda fallet får avgöras i rättstillämpningen.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen.

5.1.9 Investeraravdraget behöver inte anmälas till kommissionen

Regeringens bedömning: Med de justeringar som föreslås i denna proposition uppfyller investeraravdraget de villkor som kommissionen ställt upp i den allmänna gruppundantagsförordningen. Investeraravdraget i dess ändrade utformning behöver därför inte anmälas till kommissionen för statsstödsgodkännande.

Kommissionen har inte godkänt investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 och investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar efter den 31 december 2019 och fram till dess att förslagen i denna proposition träder i kraft riskerar att utgöra ett olagligt stöd.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Företagarna* anser att den tolkning som görs om återbetalnings-skyldighet är osäker och att det för att minska osäkerheten för investerare och företag hade varit tacksamt med en mer ingående redogörelse angående detta i promemorian. *NSD*, till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* ansluter sig, anför att företag kommer att drabbas genom återkrav av stöd som investerare i företaget har yrkat. Utöver själva återkravet finns åtminstone en teoretisk risk för att konkurrerande företag kräver stödmottagande företag på skadestånd om konkurrensskada kan visas. *Skatteverket* anser att regeringen måste beskriva konsekvenserna för företagen och investerarna om rätten till investeraravdrag upphör under perioden 1 januari till 31 juli 2020. Regeringen måste även ange om de som förvärvar andelar under denna tid har rätt att få ett investeraravdrag enligt de nu gällande reglerna i 43 kap. IL.

Skälen för regeringens bedömning: Förslagen som lämnas i denna proposition innebär att investeraravdraget är förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen. Det innebär i sin tur att investeraravdraget i dess ändrade utformning inte behöver anmälas till kommissionen för statsstödsgodkännande (se avsnitt 5.1.4).

Kommissionen har inte tagit slutlig ställning till regeringens anmälan om förlängning av godkännandet av de nuvarande reglerna om investeraravdrag. På grund av den svenska lagstiftningsprocessen har det inte varit möjligt att ändra reglerna om investeraravdraget i 43 kap. IL innan det nuvarande godkännandet löpte ut den 31 december 2019. I artikel 108.3 EUF-fördraget föreskrivs en anmälningsskyldighet och ett genomförandeförbud som innebär att ett stöd inte får genomföras innan det anmälts till och godkänts av kommissionen. Eftersom godkännandet har löpt ut finns det risk för att investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar efter den 31 december 2019 fram till dess att förslagen i denna proposition träder i kraft utgör olagligt stöd.

Om olagligt stöd lämnas är medlemsstaten skyldig att återkräva stödet. Det är Skatteverket som är stödbeviljande myndighet och som enligt 2 § lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler är skyldigt att återkräva det olagliga stödet. Av 3 § samma lag framgår att det är den som har tagit emot olagligt stöd som ska betala tillbaka stödet. I kommissionens beslut den 22 juli 2013 (SA.36489), genom vilket kommissionen godkände investeraravdraget till och med 2019, anges att skatteavdraget underlättar tillhandahållandet av riskkapital till målföretaget som annars inte skulle vara tillgängligt, eller åtminstone inte tillgängligt i samma utsträckning, utan åtgärden. Åtgärden medför därför en förmån för målföretagen. Det är således fråga om statligt stöd i den mening som avses i art 107.1 i EUF-fördraget på målföretagsnivå, där de stödberättigade investeringarna görs.

När det gäller investeraravdraget medför åtgärden således en förmån för det företag som den fysiska personen investerar i. Det är därför företaget som skulle bli återbetalningsskyldigt om en återkravssituation skulle uppstå.

Hur en sådan situation ska hanteras och vilka konsekvenser ett återkrav får för företaget i vilket investeringen görs får bedömas utifrån tillämplig lagstiftning och EU-rätten. Att ett företag kan bli återbetalningsskyldigt om en återkravssituation uppstår är vidare inte en följd av det nu aktuella lagförslaget.

Skatteverket gör gällande att regeringen måste ange om de som förvärvar andelar under perioden 1 januari 2020 till 31 juli 2020 tid har rätt att få ett investeraravdrag enligt de nu gällande reglerna i 43 kap. IL. Det är i första hand Skatteverket som självständigt ska tillämpa skattelagstiftningen och som ska tolka EU-rätten. Regeringen kan inte ge anvisningar till Skatteverket om hur det ska besluta i enskilda ärenden om investeraravdrag.

5.1.10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2020. Ändringarna i inkomstskattelagen ska tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

Ändringarna i skatteförfarandelagen ska tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget särskilt.

Skälen för regeringens förslag: Om godkännandet av investeraravdraget inte förlängs bör reglerna om investeraravdrag ändras så att de omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen, se avsnitt 5.1.4. De föreslagna författningsändringarna bör träda i kraft så fort som möjligt, vilket bedöms vara den 1 augusti 2020.

Ändringarna i inkomstskattelagen bör tillämpas på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020. Ändringarna i skatteförfarandelagen är nödvändiga för att säkerställa att de EU-rättsliga statsstödskraven att uppgifter om individuella statliga stöd och stödmottagare för offentliggörande samlas in. Dessa ändringar bör tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020. Något skäl att införa särskilda övergångsbestämmelser föreligger inte, då det är önskvärt att Skatteverket får in nödvändiga uppgifter i så stor utsträckning som möjligt.

5.1.11 Konsekvensanalys

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Syfte och alternativa lösningar

Investeraravdraget är ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Kommissionens beslut om godkännande av investeraravdraget löpte ut den 31 december 2019. Om kommissionen inte godkänner anmälan om förlängt stöd enligt kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (2014/C 19/04) finns det en risk för att beviljade investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar fr.o.m. den 1 januari 2020 fram till ikraftträdandet av förslagen i denna proposition utgör olagligt statligt stöd. I denna proposition föreslås ändringar av investeraravdraget i syfte att det ska omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen. Därmed säkerställs att beviljade investeraravdrag inte utgör olagligt statligt stöd.

Ett alternativ till att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen i syfte att säkerställa att avdraget är förenligt med EU:s regler om statligt stöd skulle kunna vara att anmäla stödet med stöd av nämnda riktlinjer. Även detta alternativ kräver sannolikt att det införs något slags tidsbegränsning såvitt avser hur länge företaget i vilket andelar har förvärvats har varit verksamt på en marknad. Effekten av detta alternativ bedöms därmed inte skilja sig i någon större utsträckning från det föreslagna alternativet. Om en tidsbegränsning som överstiger sju år ska införas krävs dessutom att en ingående förhandsbedömning visar på ett marknadsmisslyckande för företag som har varit verksamma på en marknad i sju år eller mer. Om en sådan bedömning tas fram kommer det att fördröja arbetet med att ändra reglerna för investeraravdraget. Ett annat alternativ till att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen är att anpassa det till reglerna om stöd av mindre betydelse. Av avsnitt 5.1.4 framgår att det med en sådan anpassning kan vara svårt för den som avser att investera i ett mindre företag och för Skatteverket att veta om förutsättningarna för stöd av mindre betydelse är uppfyllda. Sammantaget bedöms det mest lämpliga alternativet i detta skede vara att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen.

Om kommissionen inte beviljar ett förlängt godkännande av investeraravdraget enligt den nu gällande regleringen och reglerna för detta avdrag inte ändras kommer det vara oklart hur dessa regler förhåller sig till de EU-rättsliga reglerna om statligt stöd.

Förslagen om att begränsa investeraravdraget till att endast omfatta företag som är yngre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES eller befinner sig i ekonomiska svårigheter berör i första hand fysiska personer som inte längre beviljas avdrag för den typen av investeringar. I andra hand

påverkar förslagen de företag som investeringar går till i den utsträckningen att storleken på investeringarna förändras.

Tidpunkten för ikraftträdandet är den 1 augusti 2020. Tidpunkten är vald med hänsyn till att de nya reglerna bör träda i kraft så snart som möjligt. Genom att en promemoria har remitterats har berörda företag och fysiska personer informerats om att det finns en risk för att kommissionen inte kommer att förlänga godkännandet av investeraravdraget och att detta avdrag i så fall måste anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen. I promemorian bedömdes att det i övrigt inte behövdes några särskilda informationsinsatser. *Företagarna* instämmer inte i denna bedömning utan tycker att bredare informationsinsatser borde ha vidtagits. *Stockholms universitet* undrar om ytterligare information bör ges till investerare och företag vad gäller risken för att investeraravdrag som beviljas innan förslagen i promemorian träder i kraft utgör olagligt stöd, om inte kommissionen godkänner investeraravdraget från och med den 1 januari 2020. *NSD*, till vars yttrande *Svensket Näringsliv* ansluter sig, anför att med tanke på att det är ett stort antal företag som kan komma att drabbas är det anmärkningsvärt att regeringen i promemorian bedömer att inga särskilda informationsinsatser om förslaget behövs utöver det faktum att promemorian remitteras.

Regeringen delar *Stockholms universitets* bedömning att det är viktigt att investerare och företag informeras om risken för att investeraravdrag hänförliga till förvärv av andelar som skett innan förslagen träder i kraft utgör olagligt stöd. Det är i första hand Skatteverket som bör informera om detta och det är upp till Skatteverket att bestämma hur de avser att utforma sina informationsinsatser. *Skatteverket* anför självt att det behöver omarbeta sin webbinformation och övrigt informationsmaterial med anledning av föreslagna ändringar.

Förslaget innebär att den redovisade skatteutgift som investeraravdraget i dag utgör minskar något i storlek.

Offentligfinansiella effekter

Enligt Skatteverkets statistikrapportering uppgick det samlade underlaget för investeraravdrag 2017 till knappt 178 miljoner kronor. Detta motsvarar investeringar på ca 355 miljoner kronor. De samlade avdragen på 178 miljoner kronor minskade skatteintäkterna med ca 53 miljoner kronor 2017. Samma år återfördes avdrag till en summa av 41 miljoner kronor, motsvarande en ökning av skatteintäkterna på ca 12 miljoner kronor, främst på grund av avyttring inom den femårsperiod som andelarna ska innehas för att investeraren ska få göra investeraravdrag. Med återföringarna inräknade minskade skatteintäkterna med drygt 40 miljoner kronor 2017 till följd av investeraravdraget.

Det saknas uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Det saknas statistik för hur vanligt förekommande det är att företag som får investeringar kopplade till investeraravdraget handlas på en MTF-plattform. Skatteverket menar att det förekommer men inte går att säga hur vanligt det är. Andelen sådana företag bedöms dock vara relativt liten även om antalet investerare i den typen av företag kan vara större enligt Skatteverket. Eftersom det saknas uppgifter om hur många av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag till företag som handlas på MTF-plattformar är det heller inte möjligt att beskriva hur de tre företag som tillhandahåller MTF-plattformar påverkas av begränsningen. Trots detta är det ändå rimligt att anta att förslaget kommer ha begränsade eller möjligen inga effekter på dessa företag då omfattningen av hela investeraravdraget i förhållande till MTF-plattformarnas storlek i termer av samlad årlig omsättning är liten. Antalet företag som

berörs av förslaget om att investeraravdrag inte beviljas om företaget ska betala tillbaka stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter bedöms vara litet.

Enligt den K11-blankett som investeraren fyller i för att begära investeraravdrag ska organisationsnumret för det företag som investeringen görs i uppges. Enligt uppgifter från Skatteverket var det 1 550 företag under 2017 som fick investeringar kopplade till investeraravdraget. Det finns svårigheter att med tillgängliga uppgifter avgöra om ett företag har varit verksamt på en marknad i mer eller mindre än sju år, men företagens ålder i termer av tid sedan registrering kan fungera som en indikation på om så är fallet. Det är dock sannolikt så att viss tid förflyter mellan ett företags registrering och när företaget faktiskt blir verksamt på en marknad. Användandet av tidpunkten för företagets registrering som indikator för hur lång tid företaget har varit verksamt på en marknad leder sannolikt därmed till en viss överskattning av storleken på den offentligfinansiella effekten nedan. Samtidigt saknas uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Även om antalet sådana företag är begränsat innebär avsaknaden av sådan information en osäkerhet vid uppskattningen av den offentligfinansiella effekten och som sannolikt leder till en viss underskattning av dess storlek.

Av de företag som 2017 fick investeringar kopplade till investeraravdraget var knappt 18 procent äldre än sju år vid investeringen. Skrivs uppgifterna om investeraravdrag och återföringar från 2017 fram med BNP-utvecklingen och prognosen för BNP-utvecklingen till 2020 års nivåer beräknas avdragen, med återföringarna inräknade, minska skatteintäkterna med 47 miljoner kronor. Antaget att 18 procent av investeraravdragen även 2020 skulle gå till företag som är äldre än sju år i termer av tid sedan registrering beräknas förslaget om en begränsning till investeringar i företag som varit verksamma i mindre än sju år öka skatteintäkterna med knappt 9 miljoner kronor 2020. När de nuvarande reglerna infördes bedömdes att den offentligfinansiella delårseffekten under införandeåret inte kunde förväntas påverkas av att reglerna började gälla mitt i ett kalenderår. Detta eftersom de företag som planerade att genomföra nyemissioner under året antogs avvakta med att verkställa dessa tills reglerna har börjat gälla och avdraget således kan användas. Det är inte självklart att den omvända delårseffekten kan antas inträffa då reglerna begränsas eftersom godkännandet av investeraravdraget inte gäller fr.o.m. den 1 januari 2020. Av detta skäl bedöms delårseffekten 2020 uppgå till motsvarande en offentligfinansiell helårseffekt enligt tabellen nedan.

Tabell 5.1 Begränsning av investeraravdraget till investeringar i företag som varit verksamma mindre än sju år

Miljarder kronor, fasta priser och baser

	Effekt från	Bruttoeffekt 2020	Nettoeffekt 2020	Nettoeffekt 2021	Nettoeffekt 2022	Varaktig effekt
Begränsning av investeraravdraget 2020-08-01		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

Periodiserade nettoeffekter

Källa: egna beräkningar

Effekter för enskilda

Enligt Skatteverkets uppgifter gjordes 3 675 investeraravdrag 2017. En enskild person (eller dödsbo) kan göra flera avdrag upp till motsvarande investeringar på maximalt 1,3 miljoner kronor oavsett antal företag som investeringarna görs i. Antalet personer (eller dödsbon) som gjorde investeraravdrag 2017 kan alltså vara lägre än antalet avdrag. Det saknas uppgifter om det gjordes fler eller färre investeringar i företag som var sju år eller äldre jämfört med hur de samlade investeringarna fördelades. Antaget att antalet investeringar fördelar sig på samma sätt som de samlade investeringarna gör mellan företag som är äldre och yngre än sju år kan det förväntas att omkring

18 procent av antalet investeraravdrag berörs. Det motsvarar omkring 660 avdrag och sannolikt något färre antal personer. Det saknas uppgifter om hur dessa fördelas mellan män och kvinnor samt inkomstmässigt.

Förslagen om att begränsa investeraravdrag till företag som varit verksamma på en marknad mindre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES eller befinner sig ekonomiska svårigheter innebär att de som investerar i den typen av företag inte längre kan få investeraravdrag. Kostnaden för den typen av investeringar blir högre vilket gör att vissa personer kommer att avstå från att investera helt och andra investera i mindre omfattning än vad som annars hade varit fallet. Sannolikt kommer en del investeringar genomföras storleksmässigt oförändrat trots sämre skattemässiga förutsättningar.

För den som gör investeringar i företag som fortsatt omfattas av investeraravdraget kan den administrativa bördan förväntas öka något på grund av att investeraren behöver informera sig om fler aspekter av företaget; hur länge dess verksamhet pågått, om det handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES eller är i ekonomiska svårigheter. Det är dock inte orimligt att en person som överväger att göra en investering i ett företag informerar sig om den typen av aspekter av företaget oavsett utformning av skattereglerna för att kunna skapa sig en uppfattning av risknivån på investeringen.

Effekter för företagen

Baserat på uppgifter för 2017 från Skatteverket beräknas omkring 280 företag beröras av förslaget om att begränsa investeraravdraget till investeringar i företag som varit verksamma mindre än sju år. Som tidigare nämnts saknas uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Även om det förekommer bedöms andelen företag som handlas på en MTF-plattform vara relativt låg. Samma bedömning görs för förslaget om att investeraravdrag inte beviljas om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter.

Investeringar som görs i företag som är sju år eller äldre fr.o.m. 1 augusti 2020 kommer inte längre ge möjlighet till investeraravdrag för investeraren även om övriga villkor för investeraravdraget är uppfyllda. På marginalen kan detta påverka viljan att investera i företag som är sju år eller äldre om den ökade skattebördan hos investeraren överstiger den förväntade nettoavkastningen från investeringen. Om den förväntade nettoavkastningen från investeringen även fortsättningsvis överstiger den ökade skattebördan kan investeringarna förväntas göras även efter att investeraravdraget begränsas, dock kan storleken på investeringen bli mindre på grund av ökad skattebörda.

Almi vill lyfta fram behovet av att i den fortsatta beredningen särskilt beakta att det finns ett stort behov av kapital även i företag som varit aktiva på en marknad i mer än sju år. För dessa företag kommer förändringen att ge en negativ effekt. Det saknas en analys av detta i promemorian för att kunna bedöma omfattningen av denna effekt/begränsning. Det vore önskvärt att det genomförs en analys av de avdrag som beviljats, för att få en tydligare indikation på hur stor begränsning som förändringen av regelverket kommer att medföra.

De företag som inte längre får eller får mindre investeringar på grund av begränsningen av investeraravdraget får försämrade möjligheter att finansiera expansioner av verksamheten via externt aktiekapital. Avdragen 2017 uppgick till 178 miljoner kronor. Eftersom halva investeringen får tas upp för investeraravdraget motsvarar 178 miljoner kronor i avdrag 356 miljoner kronor i investeringar. Eftersom avdraget har ett tak på 650 000 kronor motsvarande investeringar på 1,3 miljoner

kronor kan de faktiska investeringarna i dessa företag vara större. Skatteverket uppskattar att dessa investeringar uppgår till ca 505 miljoner kronor för 2017. Av detta gick ca 92 miljoner kronor till företag som var äldre än sju år. Antagligen skulle dock flera av dessa investeringar gjorts även utan möjligheten att göra investeringsavdrag för investeraren, särskilt eftersom investeringarna är större än det maximala belopp som avdraget medger.

Uppgifter från Skatteverket för 2017 redovisade i tabellform nedan visar de fem vanligaste mottagarbranscherna samt länen för investeringar kopplade till investeringsavdraget.

Tabell 5.2 Andel mottagande företag 2017 i de fem vanligaste branscherna respektive län, oavsett ålder

Bransch	Andel företag	Län	Andel företag
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	31,5 %	Stockholms län	43 %
J Informations- och kommunikationsverksamhet	16,3 %	Västra Götalands län	15,2 %
F Byggverksamhet	8,0 %	Skåne Län	14,4 %
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	7,7 %	Uppsala län	3,6 %
C Tillverkning	6,3 %	Östergötlands län	2,6 %

Källa: Skatteverket

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch är godtagbar men att redovisningen avseende storlek är bristfällig.

Reglerna om investeringsavdrag är avsedda för förvärv av andelar i företag av mindre storlek. Även om mer detaljerad information om berörda företag avseende storlek hade varit önskvärdt är det rimligen så sett till hela populationen företag att det är mindre företag som främst berörs av de föreslagna förändringarna. Sett endast till gruppen företag som får investeringar kopplade till investeringsavdraget är det inte osannolikt att det är relativt större företag som berörs av begränsningarna kring ålder och handel på MTF-plattform. Motsvarande antagande om storlek bland företag som berörs av förslaget att begränsa investeringsavdraget till företag som inte ska betala tillbaka olagligt stöd eller som befinner sig i ekonomiska svårigheter går inte att göra.

I de delar som rör företag som får investeringar men som inte längre ligger till grund för investeringsavdrag till följd av förslaget bedöms eventuell administrativ börda för företagen minska då färre kontrolluppgifter behöver lämnas till Skatteverket. När reglerna om investeringsavdraget infördes beräknades den totala administrativa bördan öka med omkring 1,6 miljoner kronor. Den administrativa bördan beräknades dock med ett antagande om att omkring 10 gånger så många företag skulle beröras av reglerna jämfört med utfallet för 2017. Antalet företag som berörs av förslaget om förändrade regler är endast en delmängd av antalet företag i utfallet. Förändringen av den administrativa bördan för företagen som berörs av förslaget om företag som varit verksamma på en marknad mindre än sju år bedöms därför vara försumbar.

I de delar av förslaget som rör utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företaget förväntas den administrativa bördan för företagen öka marginellt. De ytterligare kontrolluppgifter som företaget behöver uppges enligt förslaget omfattar tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där stödmottagaren är belägen på NUTS 2-nivå samt verksamhetsområde på Nace-gruppnivå.

Uppgifterna om kostnad för ökad administrativ börda är beräknad med hjälp av Tillväxtverkets rapport Ekonomiska effekter av nya regler. Olika företag behöver vanligen olika lång tid för att ta fram de olika uppgifterna. Ingen av kontrolluppgifterna bör dock vara särskilt betungande att ta fram och även om kontrolluppgifterna skulle behöva uppges flera gånger så är de i stort sett alltid desamma. Om varje uppgift tar i genomsnitt fem minuter att ta fram och uppgifterna beräknas den totala tidsåtgången till 15 minuter för den sammantagna utökade kontrolluppgiftsskyldigheten. Antalet företag som bedöms omfattas av den utökade kontrolluppgiftsskyldigheten uppgår till ca 1 270. Uppgiften att redovisa de utökade kontrolluppgifterna antas göras av en redovisningsekonom, eller motsvarande, med en genomsnittlig månadslön på 36 900 kronor enligt SCB:s uppgifter om genomsnittlig månadslön (SSYK), vilket motsvarar en timlön på ca 320 kronor. Den samlade administrativa kostnaden för de utökade kontrolluppgifterna uppgår därmed till ca 101 600 kronor (1 270 x 320/4).

Konkurrensförhållanden mellan företag som får och inte får investeringar på grund av investeraravdraget bedöms vara oförändrad jämfört med nuvarande utformning. Däremot förskjuts konkurrensförhållandena något mellan de två företagsgrupperna när andelen företag som får investeringar på grund av investeraravdraget minskar till förmån för yngre företag. I den mån investeraravdraget korrigerar för ett marknadsmisslyckande i termer av företagets tillgång till riskvilliga investeringar i verksamheten kan konkurrensen i ett större perspektiv förbättras om nuvarande regler varit mer generösa än vad marknadsmisslyckandet medger, eller försämras om marknadsmisslyckandet även omfattar företag som är äldre än sju år.

Reglerna om investeraravdrag är begränsade till mindre företag. Särskild hänsyn till mindre företag togs redan vid reglernas ursprungliga utformning. Begränsningen till företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller i ekonomiska svårigheter bedöms inte föranleda någon särskild utformning för mindre företag. Förslaget om utökad kontrolluppgiftsskyldighet utformas för att på smidigast sätt samla in den information som är nödvändig för att uppfylla statsstödsreglerna utan att för den delen bli särskilt administrativt betungande för mindre företag.

Effekter för sysselsättning, ekonomisk jämställdhet och inkomstfördelning

Eftersom omfattningen av förslaget i termer av förändrade skatteintäkter är liten bedöms effekten på sysselsättningen vara försumbar på både kort och lång sikt. När reglerna om investeraravdrag infördes uppgavs att hur avdragets effekt på investeringar påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män inte gick att kvantifiera. Förutsättningarna för en sådan bedömning har inte förändrats sedan dess. Det saknas tillräcklig information om hur investeringar kopplade till investeraravdragen fördelas mellan kvinnor och män som driver företag men då den offentligfinansiella effekten är liten bedöms åtgärden inte ha någon nämnvärd effekt på den ekonomiska jämställdheten eller jämförbart företagande i stort och inte heller på inkomstfördelningen.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket kommer att få engångskostnader för att ta fram och fastställa en ny kontrolluppgiftsblankett, analysera och utveckla ett kontroll- och frågepaket samt för registerförings- och informationsåtgärder. Skatteverket uppskattar dessa kostnader till 500 000 kronor, 92 160 kronor, 172 800 kronor respektive 120 960 kronor.

Skatteverket kommer också att få löpande kostnader till följd av utökad ordinarie kontroll samt rapporterings- och informationsskyldighet. Skatteverket uppskattar dessa årliga kostnader till 300 000 kronor, 175 000 kronor respektive 300 000 kronor. Den uppskattade kostnaden för rapporteringsskyldighet omfattar även offentliggörande av viss information.

Såvitt avser informationsåtgärder kommer dessa anpassningar att ingå i de som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning. Vid en sammantagen bedömning anser regeringen att tillkommande kostnader för förslaget bör kunna hanteras inom Skatteverkets befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen bedöms inte påverka måltillströmningen hos de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Syftet med förslaget är att anpassa investeraravdraget så att det omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen. Bedömningen är att förslaget uppnår detta syfte. Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten i övrigt.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte få några effekter för miljön.

5.2 Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten

5.2.1 Ärendet och dess beredning

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 12.17) angav regeringen att en promemoria skulle tas fram under 2019 om hur skatt kan tas ut vid sådana försäljningar från utländska säljare direkt till svenska konsumenter som i dag är undantagna beskattning enligt lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik.

I en promemoria från Finansdepartementet, Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten, föreslogs hur en sådan beskattning skulle utformas. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2, avsnitt 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2, avsnitt 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2, avsnitt 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Fi2019/03580/S2).

Regeringen beslutade den 5 mars 2020 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen i *bilaga 2, avsnitt 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 2, avsnitt 5*. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter, som behandlas i avsnitt 5.2.6.4 och i författningssammanfattningen. I förhållande till lagrådsremissen har en ändring gjorts i 1 § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Ändringen är författningstekniskt och i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över det förslaget. Därutöver har vissa mindre språkliga och redaktionella ändringar gjorts.

5.2.2 Bakgrund och gällande rätt

För skattepliktiga elektronikvaror som säljs till Sverige från andra länder inträder skattskyldighet enligt lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, nedan kallad kemikalieskattelagen, som huvudregel när varan förs in till Sverige från ett annat EU-land eller när skyldighet att betala tull uppkommer eller skulle ha uppkommit vid import från tredjeland. För aktörer som är godkända som s.k. lagerhållare kan dock beskattningstidpunkten skjutas upp till ett senare tillfälle. Om ett företag för in eller importerar en skattepliktig vara till Sverige uppkommer således normalt en skattskyldighet. Om en privatperson köper en skattepliktig vara från utlandet kan dock införseln eller importen i vissa fall undantas från beskattning. Enligt 13 § kemikalieskattelagen inträder skattskyldigheten inte för en skattepliktig vara som säljs direkt från

en utländsk säljare till en konsument i Sverige och levereras från ett område utanför Sveriges territorium. För att undantaget ska vara tillämpligt finns en rad krav som måste vara uppfyllda. Säljaren får inte ha sätet för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige och inte heller vara bosatt eller stadigvarande vistas här. Köparen måste vara en svensk konsument, vilket innebär att den måste vara en fysisk person bosatt i Sverige och att varan ska vara avsedd för dennes eller dennes familjs personliga bruk. Försäljningen måste vidare ske direkt till konsumenten, vilket innebär att några mellanhänder i princip inte ska förekomma. Undantaget från detta är fristående transportörer som transporterar varan mellan säljaren och köparen utan något eget intresse i försäljningen. Avtalet ska ingås mellan konsumenten och säljaren och leverans ska ske direkt från säljaren till konsumenten. Leveransen måste också ske från ett område utanför Sveriges territorium. Säljaren kan alltså inte förvara varorna i Sverige.

Undantaget motiverades vid införandet av skatten främst med de stora praktiska problemen att upprätthålla en fungerande beskattning i dessa situationer.

5.2.3 Problem vid beskattning av försäljning direkt från utlandet

De problem som uppkommer vid beskattning av försäljning från utländska säljare direkt till svenska konsumenter kan delas in i tre övergripande kategorier – svårigheter att informera om skatten, upprätthållande och genomdrivande.

För att skattskyldiga ska kunna deklarerera en skatt på ett korrekt sätt måste de känna till den. För skatter som finns i många länder, som mervärdesskatt eller tobaksskatt, kan handlare i vissa fall självmant kontakta svenska beskattningsmyndigheter för att undersöka om och hur skatten tas ut nationellt. För många nationella punktskatter behöver dock beskattningsmyndigheterna kontakta de säljare som kan bli skattskyldiga för att informera om skatten, i synnerhet för varor som inte tidigare har varit belagda med en nationell punktskatt. För kemikalieskattelagen skulle det i princip innebära att beskattningsmyndigheterna skulle behöva ha kontakt med samtliga utländska handlare som levererar skattepliktiga elektronikvaror till Sverige.

Nästa kategori gäller upprätthållande av beskattningen. Om en vara säljs från tredje land till en svensk konsument kan Tullverket normalt kontrollera försäljningen eftersom varor som importeras från tredje land ska deklarerars, oavsett om de är belagda med tull eller inte. Vid försäljning från ett annat EU-land har dock Skatteverket ingen motsvarande möjlighet. Om säljaren, på grund av okunskap eller i ett försök att kringgå skatten, inte kontaktar Skatteverket för att betala skatten har Skatteverket i princip ingen möjlighet att upptäcka försäljningen. För harmoniserade punktskatter som alkoholskatt och tobaksskatt finns omfattande kontrollsystem för att kontrollera försäljning av obeskattade varor och även regler kring distansförsäljning av beskattade varor. Några liknande system eller regler finns inte för elektronikprodukter.

Den sista kategorin avser genomdrivandet. I de fall Skatteverket eller Tullverket får information om att en utländsk aktör är skyldig att betala skatt, men den utländske aktören inte betalar in skatten frivilligt kommer den svenska myndigheten att behöva omfattande hjälp från utländska skattemyndigheter att driva in skatten. Motsvarande gäller vid kontroll utanför Sveriges territorium. Om exempelvis Skatteverket skulle vilja genomföra en revision av en utländsk säljare måste det hanteras genom utländska skattemyndigheter. Det finns vissa legala möjligheter för svenska beskattningsmyndigheter att få sådan hjälp. Möjligheterna till samarbete mellan länder i skattefrågor regleras inom EU i huvudsak genom rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning, i Sverige genomförd genom lagen (2012:843) om administrativt samarbete inom Europeiska

unionen i fråga om beskattning. Gentemot tredjeland regleras detta främst genom Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden samt individuella skatteavtal med andra länder. Se vidare lagen (1990:313) om Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Det skulle dock vara fråga om ett ensidigt svenskt intresse att få hjälp till skillnad från harmoniserade skatter där skattemyndigheter generellt har ett ömsesidigt intresse av att hjälpa varandra vid handel mellan länder.

Det bör noteras att de angivna problemen enbart uppkommer vid försäljning direkt till svenska konsumenter. Om försäljningen sker till ett svenskt företag blir företaget normalt skattskyldigt vilket gör den praktiska hanteringen betydligt enklare. Informationsinsatser kan då riktas till svenska företag, i stället för utländska, vilket båda minskar antalet aktörer att ha kontakt med och innebär att Skatteverket kan använda redan befintliga informationskanaler. Möjligheterna att upptäcka en försäljning blir klart större, eftersom det svenska bolaget har ett egenintresse av att redovisa inköpet för att kunna dra av det som en kostnad i verksamheten och inkludera betald mervärdesskatt i mervärdesskattedeclarationen. Vid en revision kan Skatteverket därför se om skattepliktiga varor har köpts in av det svenska företaget. Eftersom den skattskyldige befinner sig i Sverige behövs normalt inte heller någon hjälp från utländska skattemyndigheter för att driva in eller kontrollera skatten.

5.2.4 Principer för skattskyldighet vid försäljning från säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter

Regeringens förslag: Försäljare i andra EU-länder ska vara skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter direkt till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Förmedlare blir skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen, Ekonomistyrningsverket (ESV), Skatteverket och Tullverket* har inget att invända mot förslaget. ESV anser dock att det är positivt att undantaget för utländska aktörer begränsas. *Kemikalieinspektionen* och *Naturvårdsverket* tillstyrker förslaget. *Konjunkturinstitutet, Konkurrensverket, Konsumentverket* och *Tillväxtverket* har inga synpunkter på förslaget. *Applia* (tidigare Elektriska hushållsapparat leverantörer, EHL), *ElektronikBranschen, Företagarna, Svensk Handel, Svenskt näringsliv, Teknikföretagen, Electrolux* och *Handelsanställdas förbund* är positiva till själva idén att beskatta även utländska säljare i de aktuella situationerna. De anser dock, tillsammans med *Branschföreningen för professionell hygien & rengöring, Branschföreningen för storköksleverantörer, Dataspeksbranschen, IT & Telekomföretagen Almega* och *Svensk elektronik*, att skatten hellre borde avskaffas eller avskaffas om en utvärdering inte visar att skatten är effektiv. Som argument för detta hänvisas till problem att kontrollera efterlevnaden, grundläggande problem med skattens uppbyggnad och effekter eller brist på resultat från skatten. Flera av remissinstanserna har även angett att farliga kemikalier bättre hanteras genom förbud på EU-nivå, vilket får stöd av *Kommerskollegium*. *Regelrådet* anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Skälen för regeringens förslag: Som nämnts i avsnitt 5.2.3 uppkommer flera praktiska problem om en utländsk handlare skulle vara skattskyldig vid försäljning direkt till en svensk konsument. Ett möjligt alternativ för att åtgärda dessa problem skulle kunna vara att beskatta den svenska konsumenten. Detta skulle likna den situation som gäller för svenska företag som köper in skattepliktiga varor. Det skulle

även till stor del lösa problemen med information om skatteuttaget och genomdrivande. Det skulle dock fortfarande i princip saknas möjligheter för Skatteverket att upptäcka försäljningar av elektronikprodukter från andra EU-länder till svenska konsumenter. Till skillnad från företag har konsumenter ingen bokföring där inköpet måste redovisas och inköpet kommer inte heller att synas i andra skattedeclarationer. Skatteverket skulle därför i stor utsträckning vara beroende av att konsumenterna självmant deklarerar köpen och betalar skatt. Vid en jämförelse med alkoholskatt kan konstateras att regelefterlevnaden vid försäljning från utlandet är klart högre i de fall då det står klart att den utländska säljaren är skattskyldig för alkoholskatten än i fall då det står klart att den svenska konsumenten är skattskyldig. Syftet med skatten på kemikalier i viss elektronik är dessutom att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö. För att styra användningen av kemikalier i elektronik mot mer miljö- och hälsovänliga alternativ får den skattskyldige göra avdrag med upp till 90 procent av skatten om varan inte innehåller vissa grupper av kemikalier. Detta kräver dock att den skattskyldige har kunskap om varans kemikalieinnehåll. Säljaren av en vara har bedömts kunna efterforska, eller i vissa fall till och med ställa krav mot tillverkare eller partihandlare för att få reda på varans kemikalieinnehåll. För en konsument är denna möjlighet begränsad. Om konsumenten skulle bli skattskyldig skulle dock säljaren ha ett intresse av att informera konsumenten om kemikalieinnehållet, för att på så sätt sänka den totala kostnaden för varan. Det finns dock en risk att möjligheterna till avdrag för en vara som har ett mindre farligt kemikalieinnehåll i praktiken skulle vara begränsade för en privatperson. Oavsett den risken bedömer regeringen dock, i likhet med den bedömning som gjordes i promemorian, att nackdelarna med att konsumenter som huvudregel skulle bli skattskyldiga för köp direkt från utländska säljare i andra EU-länder överväger fördelarna. En sådan skattskyldighet bedöms därför inte vara lämplig.

Ett annat alternativ är att beskatta transportören. Det skulle skilja sig från hur andra punktskatter normalt hanteras. Även om det i teorin finns möjligheter att beskatta den transportör som för in en skattepliktig vara i Sverige för andra punktskatter är det ovanligt att så sker. Eftersom transportören kan vara etablerad antingen i Sverige eller i ett annat land skulle en beskattning av transportören i vissa fall lösa problemen med information och genomdrivande, men i vissa fall inte. När det gäller upprätthållandet skulle svårigheterna för Skatteverket att upptäcka försäljningar av elektronikprodukter från andra EU-länder till svenska konsumenter kvarstå. Transportörerna skulle i viss mån lämna spår i transportörens bokföring, men beroende på hur transportavtalen är utformade är det inte säkert att dessa uppgifter är tillräckliga för att med säkerhet kunna säga att en skattepliktig vara har förts in i Sverige. När det gäller påverkan på skattens styreffekt uppkommer liknande frågor som för konsumenterna, nämligen att transportören kan ha problem att få tag på uppgifter om varors kemikalieinnehåll. Det tillkommer dessutom ett problem att transportören sannolikt inte skulle ha något eget intresse av att begära avdrag på skatten eftersom transportören varken säljer eller köper varan. Transportören är inte heller den som slutligen skulle stå för skatten, utan den skulle faktureras beställaren av transporttjänsten eller eventuellt mottagaren av varan. Transportören kan dock ha ett indirekt intresse av att avdrag görs, eftersom det i slutändan gynnar beställaren av transporttjänsten. Sammantaget bedömer regeringen emellertid, i likhet med promemorians bedömning, att det inte heller är lämpligt att transportörer ska bli skattskyldiga för köp direkt från utländska säljare i andra EU-länder.

Eftersom det inte bedöms lämpligt att konsumenten eller transportören blir skattskyldig i de aktuella situationerna återstår den utländske säljaren som en möjlig skattskyldig. Flera remissinstanser har pekat på problem att kontrollera efterlevnaden då utländska företag blir skattskyldiga. Fråga uppkommer därför om det är möjligt att

på något sätt minska dessa problem. För mervärdesskatt är skattskyldighet vid försäljning från utlandet reglerad bl.a. genom ett tröskelvärde för omsättningen. För att en säljare från ett annat EU-land ska betala mervärdesskatt i Sverige vid direktförsäljning till en svensk konsument krävs för närvarande, något förenklat, att värdet av säljarens sammanlagda omsättning i Sverige överstiger 320 000 kronor under det löpande eller föregående kalenderåret (5 kap. 2 § 4 mervärdesskattelagen [1994:200]). Om den sammanlagda omsättningen understiger tröskelvärdet betalas mervärdesskatt i stället i säljarens hemland. Det har på EU-nivå beslutats att dessa regler ska ändras², bl.a. genom att gränsen sänks och avser total försäljning till alla EU-länder och genom införandet av ett gemensamt system för hantering av deklaration och betalning av skatten, ett s.k. One-Stop-Shop-system. Se vidare rådets direktiv (EU) 2017/2455 om ändring av direktiven 2006/112/EG och 2009/132/EG vad gäller vissa skyldigheter på mervärdesskatteområdet för tillhandahållanden av tjänster och distansförsäljning av varor. Dessa ändringar är dock inte genomförda i svensk rätt ännu. Att införa ett liknande system för skatten på kemikalier i viss elektronik är en möjlig lösning för att minska de praktiska problemen vid beskattning av försäljning direkt från säljare i andra EU-länder till svenska konsumenter. Den utländska säljaren skulle då bli skattskyldig om dess årliga försäljning överskred ett visst tröskelvärde. Detta skulle underlätta för Skatteverket som då skulle få ett mer begränsat antal skattskyldiga att vända sig till. Den exakta påverkan på antalet skattskyldiga skulle bero på nivån på tröskelvärdet. Möjligheten för Skatteverket att kontrollera varje enskild försäljning skulle i sig inte påverkas. Det är dock generellt svårare för stora aktörer att hävda att de över huvud taget inte har haft någon försäljning av skattepliktiga varor till Sverige och varje sådan aktör som kontrolleras kommer att normalt att vara skattskyldig för ett större antal försäljningar. Ett tröskelvärde skulle därför göra det lättare för Skatteverket att fokusera sin kontrollverksamhet och därmed minska de kontrollproblem som nämnts ovan. Eftersom möjligheterna till information skulle förbättras skulle systemet även innebära en minskning av risken att säljaren på grund av okunskap inte deklarerar skatten.

När det gäller möjligheterna till genomdrivande skulle det fortfarande krävas omfattande hjälp från utländska skattemyndigheter om den skattskyldige inte betalar skatten eller kontroll behöver genomföras. Eftersom det blir fråga om ett mindre antal skattskyldiga skulle dock den administrativa bördan för både Skatteverket och de utländska myndigheterna bli mindre. En principiell invändning mot ett tröskelvärde för beskattning vid försäljning från säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter är att olika företag i så fall skulle behandlas olika i skattehänseende. Jämfört med dagens regler skulle dock ett tröskelvärde innebära att fler företag fick lika regler. I praktiken bedöms dessutom de stora företagen stå för en stor del av den gränsöverskridande handeln med elektronik från andra EU-länder till Sverige. Till den del mindre aktörer säljer till andra medlemsstater är det vanligt förekommande att dessa affärer förmedlas av stora företag vars verksamhet består av att elektroniskt förmedla kontakter mellan kunder och säljare. Förmedlarnas affärsmodell bygger på att de samlar erbjudanden från säljare på en webbplats. När en kund sedan söker efter en viss vara på webbplatsen visas erbjudandena för den aktuella varan från de olika säljarna och kunden kan sedan välja vilken säljare den vill köpa varan från. Avtal ingås direkt mellan kunden och säljaren men förmedlaren tar normalt ut någon form av provision eller avgift för förmedlingen från säljaren. Förmedlarnas verksamhet kan ibland även kombineras med att förmedlarna själva säljer varor direkt till kunderna. Denna försäljning visas då på deras webbplats som ett av alternativen för kunden. En möjlig utformning av ett system med tröskelvärde vore att i de fall de utländska säljarna inte själva är skattskyldiga men försäljningen förmedlas av en förmedlare vars

² Se rådets direktiv (EU) 2017/2455 om ändring av direktiven 2006/112/EG och 2009/132/EG vad gäller vissa skyldigheter på mervärdesskatteområdet för tillhandahållanden av tjänster och distansförsäljning av varor.

omsättning från förmedlingar till Sverige överskrider ett tröskelvärde blir förmedlaren skattskyldig. Regeringen bedömer att ett sådant system har goda förutsättningar att kunna omfatta en mycket stor del av försäljningarna av skattepliktiga produkter från utländska säljare direkt till svenska konsumenter samtidigt som antalet aktörer Skatteverket behöver ha kontakt med begränsas. Till skillnad från transportörer har förmedlarna ett direkt egenintresse i försäljningen av de produkter de förmedlar. Säljarna har i sin tur ett intresse av att se till att förmedlarna får ett tillräckligt underlag för att kunna begära avdrag på skatten. Sammantaget bedömer regeringen, i likhet med den bedömning som görs i promemorian, att ett system där försäljare i andra EU-länder blir skattskyldiga för försäljningar av skattepliktiga produkter direkt till svenska konsumenter om deras sammanlagda årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde har flera fördelar. Om systemet dessutom kompletteras med regler om att förmedlare blir skattskyldiga om de förmedlar försäljning av skattepliktiga varor från icke skattskyldiga säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter bedöms det finnas goda möjligheter att skapa ett rättvist system för beskattning samtidigt som de praktiska problem som annars riskerar att uppkomma begränsas. Regeringen föreslår därför att ett sådant system ska införas.

En fråga som blir aktuell kring ett system med tröskelvärde är om det enbart ska omfatta försäljning direkt till svenska konsumenter, eller även försäljning till svenska företag. Att inkludera även försäljning till svenska företag skulle i praktiken skilja sig från hur andra punktskatter hanteras. Om ett svenskt företag exempelvis köper alkohol eller tobak från en utländsk säljare är det normalt det svenska företaget som blir skattskyldigt för alkohol- eller tobaksskatt. Ett sådant system skulle även innebära att utländska säljare skulle bli skattskyldiga för all införsel av skattepliktiga produkter till Sverige som inte sker till lagerhållare. Eftersom det är frivilligt att ansöka om att bli lagerhållare skulle svenska företag därmed i praktiken alltid kunna välja att föra över skattskyldigheten, och därmed administrationen, till bolag i andra EU-länder. En sådan ökning av antalet utländska skattskyldiga skulle försvåra Skatteverkets kontroll. Det skulle även innebära ett klart gynnande av svenska företag på bekostnad av utländska, vilket skulle kunna strida mot EU-rättsliga principer. Regeringen föreslår därför att systemet med tröskelvärde enbart ska gälla vid försäljning från säljare i andra EU-länder direkt till svenska konsumenter, och inte vid försäljning till svenska företag.

Flera remissinstanser har anfört att kemikalieskatten borde avskaffas och att farliga kemikalier bättre hanteras genom förbud på EU-nivå. Dessa frågor behandlas i avsnitt 5.2.6.8.

Se avsnitt 5.2.6.1–5.2.6.4 om den mer detaljerade utformningen av förslaget.

5.2.5 Principer för skattskyldighet vid försäljning från säljare i tredjeland direkt till svenska konsumenter

Regeringens förslag: Den nuvarande huvudregeln om att den som är skyldig att betala tullen eller hade varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd är skattskyldig vid försäljning från tredjeland kvarstår, men utökas till att omfatta även försäljningar direkt till svenska konsumenter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen*, *Ekonomistyrningsverket (ESV)*, *Skatteverket* och *Tullverket* har inget att invända mot förslaget. ESV anser dock att det är positivt att undantaget för utländska aktörer begränsas men ifrågasätter effektiviteten i de fall där konsumenten själv blir skattskyldig och anför att styreffekten då blir helt beroende av att konsumenten är välinformerad. *Kemikalieinspektionen* och *Naturvårdsverket* tillstyrker

förslaget. *Konjunkturinstitutet, Konkurrensverket, Konsumentverket* och *Tillväxtverket* har inga synpunkter på förslaget. *Appria* (tidigare Elektriska hushållsapparater leverantörer, EHL), *ElektronikBranschen, Företagarna, Svensk Handel, Svenskt näringsliv, Teknikföretagen, Electrolux* och *Handelsanställdas förbund* är positiva till själva idén att beskatta även utländska säljare i de aktuella situationerna. De anser dock, tillsammans med *Branschföreningen för professionell hygien & rengöring, Branschföreningen för storköksleverantörer, Dataspelebranschen, IT & Telekomföretagen Almega* och *Svensk elektronik*, att skatten hellre borde avskaffas eller avskaffas om en utvärdering inte visar att skatten är effektiv. Som argument för detta hänvisas till problem att kontrollera efterlevnaden, grundläggande problem med skattens uppbyggnad och effekter eller brist på resultat från skatten. Flera av remissinstanserna har även angett att farliga kemikalier bättre hanteras genom förbud på EU-nivå, vilket får stöd av *Kommerskollegium*. Kommerskollegium efterfrågar även en fördjupad diskussion om förenlighet med WTO-rätten, exempelvis om det skulle strida mot icke-diskrimineringsprinciperna att tillämpa ett tröskelvärde för företag inom EU men inte för företag i tredjeland. Om avdragsmöjligheterna skulle innebära tyngre administration för företag i tredjeland skulle även det kunna strida mot icke-diskrimineringsprinciperna.

Skälen för regeringens förslag: Import från tredjeland skiljer sig på flera punkter från införsel från ett annat EU-land. Den gränskontroll som kan göras mellan EU-länder är klart begränsad jämfört med möjliga gränskontroller gentemot tredjeland. Nationella punktskatter får inte leda till gränspolitiska åtgärder mellan medlemsstater inom EU. Gentemot tredjeland finns vissa internationella avtal för att underlätta handel, men möjligheterna till tullkontroll är ändå betydligt mer omfattande än inom EU. Möjligheterna till samarbete mellan länder i skattefrågor varierar mellan olika tredjeländer beroende på vilka avtal som finns, men generellt är sådant samarbete lättare inom EU. En sista viktig skillnad är skatteförfarandet i svensk rätt. För i princip alla svenska punktskatter är skattskyldigheten vid import från tredjeland kopplad till tullskulden. Skattskyldig vid skattepliktig import är den som är skyldig att betala tull eller skulle ha varit skyldig att betala tull om varan hade varit tullbelagd. Vid en försäljning direkt från en säljare i tredjeland till en konsument i Sverige är det normalt konsumenten som är skyldig att betala tull. Beskattningsmyndighet vid import från tredjeland är normalt Tullverket och skatten deklarerar och betalas samtidigt som tullen. På grund av detta är det vid försäljningar till privatpersoner i praktiken ofta transport- eller postföretag som ombesörjer tulldeklarationen som ombud för konsumenten. Detta system gäller som huvudregel även i kemikalieskattelagen. På grund av det ovan nämnda undantaget är dock försäljningar direkt från en utländsk säljare i tredjeland till en konsument i Sverige undantagna skatt om förutsättningarna är uppfyllda. För sådana försäljningar skiljer sig därför kemikalieskattelagen i dag från andra svenska punktskatter.

På grund av skillnaderna blir de praktiska problemen om försäljning från utländska säljare i tredjeland direkt till svenska konsumenter skulle beskattas något annorlunda jämfört med försäljningar inom EU. Information till de potentiellt skattskyldiga ska i teorin gå till ett stort antal personer. Tullverkets kontakt med svenska privatpersoner kan dock hanteras enklare än med företag i tredjeland. I praktiken kan även kontakter med ett litet antal transport- och postföretag träffa en stor andel av försäljningarna. När det gäller upprätthållande är skillnaden stor. De varor som beskattas enligt kemikalieskattelagen är som huvudregel belagda med tull, vilket innebär att någon som är inblandad i försäljningen behöver ha kontakt med Tullverket för att betala tull och mervärdesskatt. Även i de fall varan skulle vara undantagen tull ska den dock deklarerar till Tullverket vid importen. Tullverket vet därför normalt om när en skattebelagd vara importeras till Sverige från tredjeland. I de fall avsändaren försöker kringgå tullförfarandet finns betydligt större möjligheter att upptäcka detta än vid

införsel från andra EU-länder. Att Tullverket normalt har kontakt med de skattskyldiga vid importen innebär också att problemen med information i praktiken minskar. Även om det kan vara problematiskt att i förväg informera de skattskyldiga kan de upplysas om skyldigheterna första gången en vara importerats till Sverige. Problemen med genomdrivande blir betydligt mindre än vid försäljning från ett annat EU-land. Eftersom skatten deklarerar samtidigt som tull och varan normalt inte lämnas ut till mottagaren förrän skatt och tull är betald blir det sällan aktuellt att driva in obetald skatt. I de få fall där det blir aktuellt är det betydligt lättare att driva in skatteskulder från privatpersoner i Sverige än från företag i tredjeland. Sammantaget är de praktiska problemen vid försäljning från en säljare i tredjeland direkt till en konsument i Sverige betydligt mindre än vid försäljning inom EU.

Om det system med tröskelvärde och förmedlare som i avsnitt 5.2.4 bedömts vara lämpligt att använda inom EU skulle tillämpas även vid import från tredjeland skulle det innebära ett avsteg från det nuvarande systemet där skattskyldigheten kopplas till skyldigheten att betala tull. För företag som säljer varor direkt till svenska konsumenterna utan att försäljningen förmedlas av en tredje part skulle situationen i teorin likna den för företag som säljer varor inom EU. Om det årliga värdet av försäljningen överskrider tröskelvärdet blir försäljningen skattepliktig, annars inte. Vid försäljning från tredjeland kompliceras situationen dock i praktiken av att den som deklarerar och är skyldig att betala tullen som nämnts ovan normalt inte är den som säljer varan. Om tullen deklarerar av en transportör eller konsumenten är det inte alls säkert att dessa vet värdet av säljarens årliga export av skattepliktiga varor till Sverige. De skulle därmed få svårt att avgöra om skatt ska betalas. Om skattskyldigheten i stället alltid skulle åläggas säljaren, snarare än deklareraren, skulle det innebära att man skiljer skyldigheten att betala tull från skattskyldigheten. En sådan åtskillnad skulle även i många fall ske vid försäljningar från företag vars försäljning understiger tröskelvärdet då försäljningarna förmedlas av större aktörer. Det skulle då uppkomma situationer där en aktör är skyldig att betala tull och mervärdesskatt medan en annan aktör är skyldig att betala kemikalieskatt för samma försäljning. Detta skulle skapa en ökad administrativ börda både för aktörerna och för Tullverket.

En annan möjlig lösning skulle vara att ha kvar det system som i dag finns för skattskyldighet vid försäljning från tredjeland och enbart ta bort det befintliga undantaget för försäljning direkt till svenska konsumenterna. Ett sådant system skulle innebära att försäljningar inom EU och försäljningar från tredjeland delvis hanteras olika eftersom försäljningar inom EU enligt det system som i avsnitt 5.2.4 bedömts vara lämpligt att använda i vissa fall kan bli skattefria, vilket i så fall inte skulle kunna inträffa vid försäljning från tredjeland. Skillnaden blir dock i praktiken mycket liten eftersom skattefrihet enbart kan uppkomma om försäljningen sker från ett företag vars årliga försäljning understiger tröskelvärdet och försäljningen inte förmedlas av en förmedlare vars omsättning från förmedlingar till Sverige överskrider tröskelvärdet. Lösningen skulle i praktiken innebära att den skattskyldige vid en försäljning direkt från en säljare i tredjeland till en konsument i Sverige normalt skulle bli konsumenten, eventuellt med ett transport- eller postföretag som ombud. I avsnitt 5.2.4 diskuterades risken att möjligheterna till skatteavdrag för en vara med ett mindre farligt kemikalieinnehåll i praktiken skulle vara mer begränsade för en privatperson eller transportör på grund av minskade möjligheter att få reda på varans kemikalieinnehåll. Även ESV ifrågasätter effektiviteten i de fall där konsumenten själv blir skattskyldig och anför att styreffekten då blir helt beroende av att konsumenten är välinformerad. Liksom vid försäljning inom EU har dock säljaren även vid import från tredjeland ett intresse om att informera konsumenten om kemikalieinnehållet, för att på så sätt sänka den totala kostnaden för varan. Det kan även finnas ett pedagogiskt värde i att försäljaren ges incitament att informera konsumenterna om vilka farliga kemikalier som finns i varorna.

Som nämnts ovan skulle det orsaka administrativa svårigheter och vissa praktiska problem både för säljarna i tredjeland och för Tullverket att hantera dem på samma sätt som säljare inom EU. Detta skulle, som *Kommerskollegium* har påpekat, kunna strida mot WTO-rätten. Även om det finns ett värde i att behandla aktörer inom och utanför EU helt lika bedöms därför nackdelarna som uppkommer för en stor mängd aktörer om exakt samma system skulle användas för import från tredjeland som vid handel inom EU vara betydligt större än fördelarna av en fullständig likabehandling. Det bör även noteras att varken säljare inom EU eller säljare i tredjeland får någon egentlig fördel gentemot de andra i ett större perspektiv. Säljare inom EU kan i vissa, ytterst sällsynta, fall undgå beskattning och kommer när de blir skattskyldiga själva att hantera skatten, vilket innebär ökad kontroll för säljarna men mer administration. Säljare i tredjeland kan inte undgå att varan i slutändan beskattas, men blir inte själva skattskyldiga, vilket innebär mindre kontroll över beskattningen för säljarna, men också mindre administration. Regeringen bedömer därför att det inte skulle innebära någon diskriminering mot säljare i tredjeland eller säljare inom EU om försäljning från en säljare inom EU direkt till en svensk konsument hanteras enligt det system som föreslås ovan i avsnitt 5.2.4 medan sådan försäljning från en säljare i tredjeland hanteras enligt det normala systemet för punktskatt vid import. Att använda systemet som föreslås i avsnitt 5.2.4 för både säljare inom EU och i tredjeland skulle däremot riskera att innebära diskriminering gentemot säljare i tredjeland, eftersom det skulle innebära klart ökad administration, samtidigt som det skulle försvåra kontrollmöjligheterna.

Sammantaget gör regeringen bedömningen att den nuvarande huvudregeln om att den som är skyldig att betala tullen eller hade varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd är skattskyldig vid försäljning från tredjeland bör kvarstå, men utökas till att omfatta även försäljningar direkt till svenska konsumenter. Regeringen föreslår därför, i likhet med förslaget i promemorian, att ett sådant system ska införas.

Se avsnitt 5.2.6.5 om den mer detaljerade utformningen av förslaget.

5.2.6 Beskattning av utländska säljare vid försäljning direkt till svenska konsumenter

I avsnitt 5.2.4 och 5.2.5 föreslås övergripande principer kring det lämpligaste sättet att utforma en beskattning av utländska säljare vid försäljning av skattepliktiga varor direkt till svenska konsumenter. I detta avsnitt redogörs det för hur ett sådant förslag ska utformas i detalj.

5.2.6.1 Försäljning inom EU

Regeringens förslag: Det införs en definition av distansförsäljning. Med detta avses försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen. Skattskyldig blir den som säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning om den årliga försäljningen överskrider ett tröskelvärde om 100 000 kronor. Skattskyldigheten inträder i så fall när varan förs in i Sverige. Tröskelvärdet ska beräknas utifrån det högsta värdet för försäljning av skattepliktiga varor till Sverige innevarande eller föregående kalenderår.

Promemorians förslag: Överensstämmer i sak huvudsakligen med regeringens. Regeringens förslag har dock en något annan lagteknisk utformning och innebär att även svenska aktörer kan ägna sig åt distansförsäljning.

Remissinstanserna: *Skatteverket* har föreslagit en något annan lagteknisk utformning av förslaget, som dock har huvudsakligen samma innebörd i sak. Enligt Skatteverket bör ”distansförsäljning” definieras i stället för ”distanshandlare”. Det innebär att vissa andra regler formuleras om eller utgår. *Svenskt näringsliv*, med stöd av *Svensk handel*, har anfört att definitionerna av begreppen ”distanshandlare” och ”konsument” borde vara samma som i konsumentköplagen (1990:932) och lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. *Ekonomistyrningsverket (ESV)* har efterfrågat en mer omfattande diskussion om nivån för tröskelvärdet och anför att nivån kan vara för lågt satt för att vara effektiv. Effekten av framtida prisutveckling, inflation och potentiellt förändrad marknadsdynamik bör diskuteras. Ett fast tröskelvärde riskerar att urholka skatten eller öka Skatteverkets arbetsbörda på sikt. Vid bestämmandet av tröskelvärdet måste hänsyn tas till varutyp och varuvikt, som är helt avgörande för skattebeloppet.

Skälen för regeringens förslag: Vid försäljning inom EU bedöms i avsnitt 5.2.4 den lämpligaste lösningen vara att utländska säljare ska bli skattskyldiga för försäljning direkt till svenska konsumenter om säljarnas årliga försäljning överstiger ett visst tröskelvärde. Sådan skattskyldighet ska enbart omfatta försäljningar direkt till svenska konsumenter och inte till svenska företag. Lagtekniskt skulle denna lösning kunna genomföras antingen genom att en ny typ av skattskyldig införs och det definieras när denna är skattskyldig, eller genom att det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument begränsas så att det inte längre omfattar säljare vars årliga försäljning överstiger tröskelvärdet och att försäljningarna därför kommer att omfattas av den normala skattskyldigheten då någon yrkesmässigt för in eller tar emot varor. Med den senare varianten skulle det eventuellt även behöva förtydligas att det alltid är säljaren som är skattskyldig i dessa situationer för att undvika att konsumenten, eller till och med transportören, ses som skattskyldig. En ny typ av skattskyldig skulle innebära att skattskyldigheten för denna typ av aktörer tydligt samlades, men det skulle öka antalet olika aktörer i lagen. Att i stället begränsa det befintliga undantaget skulle följa lagens nuvarande systematik och det kan också finnas ett pedagogiskt värde i att markera att handlare i andra EU-länder är skattskyldiga på samma sätt som svenska handlare, om än med vissa specialregler av praktiska skäl, snarare än en egen typ av skattskyldig.

Ett problem med att begränsa det befintliga undantaget är att begreppen ”för in” och ”tar emot” förekommer i flera punktskattelagstiftningar och att beskattning av utländska säljare i de aktuella situationerna i vissa fall skulle kunna kräva att begreppen tolkas annorlunda än i annan lagstiftning med avseende på vem som blir skattskyldig. Även om det rör sig om speciella situationer kan det bli förvillande att samma begrepp ska tolkas olika och det finns även en risk att tolkningarna för de speciella situationerna i kemikalieskattelagen ”smittar av sig” på tolkningar avseende andra lagar. *Skatteverket* har i sitt remissvar föreslagit en tredje variant, nämligen att själva försäljningen definieras som ”distansförsäljning”. Skattskyldig skulle i så fall bli den som ägnar sig åt distansförsäljning. I sak medför en sådan lösning i stort sett samma för- och nackdelar som att definiera den skattskyldige. Den huvudsakliga skillnaden mellan Skatteverkets förslag och förslaget i promemorian att definiera den skattskyldige är att Skatteverkets förslag även inkluderar svenska aktörer under förutsättning att varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land. Detta kan t.ex. bli aktuellt om säljaren har ett lager i ett annat EU-land. Som fördel med lösningen har Skatteverket angett att det blir mer likt annan punktskattelagstiftning, exempelvis lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. Även om det i sig inte finns några skäl att undanta mindre svenska aktörer med lager utomlands för beskattningen skulle Skatteverkets förslag innebära att reglerna för svenska och utländska aktörer blir ännu mer lika varandra. Det finns också fördelar med att reglerna liknar annan punktskattelagstiftning. Regeringen föreslår därför, i linje med vad Skatteverket har

föreslagit, att det införs en definition av distansförsäljning. Med detta avses försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller någon annan för säljarens räkning och köpet inte är yrkesmässigt för köparen. Skattskyldig blir den som säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning om den årliga försäljningen överskrider ett tröskelvärde och skattskyldigheten inträder i så fall när varan förs in i Sverige.

Nästa fråga blir då vilket tröskelvärde som är lämpligt och vad som ska beaktas vid beräkning av värdet. För mervärdesskatt är i dag, som nämnts ovan, gränsen för när mervärdesskatt ska betalas i Sverige om säljarens sammanlagda omsättning i Sverige överstiger 320 000 kronor under det löpande eller föregående kalenderåret. Gränsen kommer dock i framtiden att sänkas och avse försäljning till alla EU-länder. Vid utformningen av ett system med tröskelvärde för kemikalieskatten ter sig dock den framtida EU-lösningen för mervärdesskatt inte relevant eftersom skatten på kemikalier i viss elektronik inte finns i andra EU-länder och det inte finns något EU-gemensamt system för hantering av en sådan skatt. Tröskelvärdet bör därför baseras på försäljning till Sverige, på liknande sätt som det nuvarande systemet för mervärdesskatt. Det är även lämpligt att basera tröskelvärdet på det högsta av det löpande eller det föregående kalenderåret som för mervärdesskatt. Det innebär dels att systemet inte påverkas av tillfälliga försäljningsnedgångar, dels att införandet av systemet underlättas då det i många fall kommer att finnas historiska siffror att basera skattskyldigheten på. Tröskelvärdet skulle i teorin kunna baseras på bolagets totala försäljning av alla typer av varor till Sverige, eftersom det skulle leda till en avgränsning av antalet skattskyldiga. Det skulle dock innebära att även ett företag som sålde elektronik i mycket begränsad omfattning till Sverige skulle kunna bli skattskyldigt om det sålde andra varor i större omfattning samtidigt som ett företag som sålde mer elektronik men inga andra varor inte blev skattskyldigt. Ett sådant resultat skulle inte vara tillfredsställande. Tröskelvärdet bör därför baseras på försäljning av skattepliktiga varor till Sverige. En något mer komplicerad fråga är vilken typ av försäljning av skattepliktiga varor som ska omfattas. Skattskyldigheten för säljaren inträder enbart vid försäljning till svenska konsumenter. Det är dock inte självklart att tröskelvärdet enbart ska baseras på sådan försäljning som säljaren skulle bli skattskyldig för. Att ett företag som har omfattande försäljning av skattepliktiga varor till Sverige skulle undantas beskattning på grund av att försäljningen huvudsakligen sker till svenska företag skulle gå emot syftet med tröskelvärdet. Att basera tröskelvärdet enbart på försäljning till konsumenter skulle också medföra vissa problem vid reglernas införande eftersom säljarna sannolikt inte vid införandet har någon information om deras kunder i Sverige under föregående år var konsumenter eller inte. Att fastställa om försäljningen föregående kalenderår överskrider tröskelvärde skulle därmed bli problematiskt. Det bedöms sammantaget vara lämpligt att tröskelvärdet ska beräknas på säljarens totala försäljning av skattepliktiga produkter till Sverige, oavsett om säljaren har varit skattskyldig för försäljningen eller inte.

Vid försäljning av elektronikvaror finns det flera olika typer av kostnader som direkt eller indirekt kan belasta köparen. Det kan röra sig om mervärdesskatt, fraktkostnader och kostnader för skatten på kemikalier i viss elektronik. Fråga uppkommer då vilka av dessa som ska räknas med till tröskelvärdet. När det gäller mervärdesskatt är det med de regler som kommer att gälla för e-handel i framtiden få fall där försäljningar till konsumenter i Sverige från handlare i andra EU-länder inte kommer att beläggas med svensk mervärdesskatt. Det kan dock fortfarande inträffa. Eftersom mervärdesskattesatsen är olika i olika länder skulle det kunna resultera i omotiverade skillnader om mervärdesskatt räknades med vid beräkning av tröskelvärdet. Det är inte heller någon extra administration för säljarna att beräkna sin försäljning utan beaktande av mervärdesskatt. Mervärdesskatten bör därför inte beaktas vid beräkning

av tröskelvärden. När det gäller fraktkostnaden är den en extra kostnad utöver de skattepliktiga produkterna, vilket talar för att den inte borde beaktas. Om den skulle beaktas skulle det även kunna innebära skillnader beroende på hur varorna har fraktats. Varor som fraktas av kurir eller ”expressfrakt” skulle påverka beräkningen av tröskelvärden mer än samma varor fraktade med normal postbefordran. Inte heller avseende frakten är det normalt någon extra administration för säljaren att räkna bort denna kostnad. Fraktkostnaden bör därför inte beaktas vid beräkningen av tröskelvärden. Det kan dock noteras att detta enbart gäller om kunden betalar frakten separat. Vissa säljare erbjuder ”gratis” frakt och kunden betalar i de fallen för frakten genom ett högre pris på varan. I sådana fall ska hela priset som anges för elektronikprodukten räknas mot tröskelvärden, även om delar av priset i praktiken avser fraktkostnader. När det gäller kostnader för skatten på kemikalier i viss elektronik skiljer sig den skatten från mervärdesskatt. Mervärdesskatt läggs på priset som en procentsats av varans pris vid försäljning. Säljaren har ingen möjlighet att påverka hur mervärdesskatten påverkar det pris kunden betalar för varan förutom indirekt genom att justera sitt eget pris på varan. Skatten på kemikalier i viss elektronik tas däremot ut direkt av säljaren. Det är sedan upp till säljaren hur denne vill justera varans pris för att täcka kostnaden för skatten. En säljare kan välja att höja priset på varan med en mindre summa än skatten i hopp om att sälja fler varor eller höja priset på varan mer än skatten för att även täcka administrativa kostnader. Det går således inte att säga att en viss del av en varas pris utgörs av skatten på kemikalier i viss elektronik. Till skillnad från mervärdesskatt varierar inte heller skatten på kemikalier i viss elektronik mellan olika länder. Det finns därmed svårigheter att räkna bort skatten på kemikalier i viss elektronik vid beräkning av tröskelvärden samtidigt som det inte direkt orsakar några problem att räkna med den. Det är därför rimligt att skatten på kemikalier i viss elektronik beaktas vid beräkning av tröskelvärden. Med beaktande av vad som har sagts ovan föreslår därför regeringen att tröskelvärden ska beräknas utifrån det högsta värdet för försäljning av skattepliktiga varor till Sverige innevarande eller föregående kalenderår. Vid beräkningen ska inte mervärdesskatt eller fraktkostnader, om de är möjliga att särskilja, beaktas. Den del av priset som har påverkats av skatten på kemikalier i viss elektronik ska beaktas vid beräkning av tröskelvärden.

ESV har angett att effekten av framtida prisutveckling, inflation och potentiellt förändrad marknadsdynamik bör diskuteras och att ett fast tröskelvärde riskerar att urholka skatten eller öka Skatteverkets arbetsbörda på sikt. Regeringen instämmer i *ESV*:s grundläggande bedömning att ett tröskelvärde kan komma att påverkas av framtida faktorer som utveckling av marknaden och prisbilden för de skattepliktiga produkterna. Ett sätt att kompensera för detta skulle kunna vara att årligen omräkna tröskelvärden. Modellen för en sådan omräkning skulle i så fall behöva baseras antingen på prognoser över utvecklingen eller på uppgifter från branschen. Ett sådant system skulle dock innehålla osäkerhetsmoment och sannolikt inte fullt ut kompensera för marknadens utveckling. Årligen omräknade tröskelvärden skulle dock innebära ökad administration för säljare av skattepliktiga varor. Regeringen bedömer därför att något sådant system inte bör införas, men avser att bevaka marknadens utveckling.

Den sista frågan som behöver besvaras blir vilket tröskelvärde som är lämpligt. Värdet bör sättas till en tillräckligt hög nivå för att begränsa mängden aktörer Skatteverket behöver ha kontakt med samtidigt som nivån måste vara tillräckligt låg för att täcka in den absoluta merparten av försäljningen från andra EU-länder till Sverige. I avsnitt 5.2.4 gör regeringen bedömningen att om aktörer förmedlar försäljningar från utländska säljare som inte själva är skattskyldiga direkt till svenska konsumenter bör förmedlarna bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett visst tröskelvärde. Detta innebär att även om värdet av en säljares årliga försäljningar hamnar under tröskelvärden kan försäljningarna ändå bli föremål för skatt om de

förmedlas, vilket kan tala för ett något högre tröskelvärde. ESV har anfört att hänsyn vid bestämmandet av tröskelvärdet måste tas till varutyp och varuvikt, som är helt avgörande för skattebeloppet. Inledningsvis bör här förtydligas att tröskelvärdet inte baseras på skattebeloppet, utan på värdet av försäljningarna, beräknat enligt vad som har angetts ovan. De sålda varornas vikt påverkar därför inte tröskelvärdet. När det gäller varutyper är de elektronikprodukter som säljs mest via e-handel datorer, mobiltelefoner och tv-apparater. Priserna på dessa produkter kan variera kraftigt mellan olika modeller, men många av produkterna har priser mellan 5 000 och 10 000 kronor. I promemorian föreslås ett tröskelvärde om 100 000 kronor. ESV har efterfrågat en mer omfattande diskussion om nivån för tröskelvärdet och anför att nivån kan vara för lågt satt för att vara effektiv. Ett sådant tröskelvärde som har föreslagits i promemorian skulle innebära att en genomsnittlig handlare skulle kunna sälja mellan 10 och 20 produkter innan den blir skattskyldig. En försäljning om 10–20 elektronikprodukter till Sverige under ett år får i sammanhanget anses vara en liten försäljning, i synnerhet med beaktande av att försäljningen ändå blir skattepliktig om den sker via en förmedlare. Ett sådant tröskelvärde skulle dock innebära att Skatteverket inte skulle behöva ha kontakt direkt med de minsta säljarna. Regeringen instämmer därför i den bedömning som har gjorts i promemorian och föreslår att tröskelvärdet ska bestämmas till 100 000 kronor.

Svenskt näringsliv har, med stöd av *Svensk handel*, anfört att definitionerna av begreppen ”distanshandlare” och ”konsument” borde vara samma som i konsumentköplagen och lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Som angetts ovan har regeringen, i enlighet med Skatteverkets synpunkter, inte föreslagit att ”distanshandlare” ska definieras. När det gäller begreppet ”konsument” är den definition som föreslås i promemorians lagtext inte ny, utan är en kodifiering av det begrepp som har använts sedan kemikalieskattelagen infördes. Begreppet är utformat för att minimera bedömningsmomenten och därmed vara enkelt att tillämpa. Som en del av detta har det ingen koppling till vad som anses utgöra ”näringsverksamhet”, se vidare prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. s. 347 f. Definitionen i konsumentköplagen har inte till syfte att tydligt definiera en skattskyldig. Den innefattar dels en bedömning av köparens huvudsakliga ändamål med köpet, dels en bedömning av om köparen kan anses bedriva näringsverksamhet. Att behöva göra dessa bedömningar vid varje försäljning där varorna levereras från ett annat EU-land för att avgöra vem som är skattskyldig skulle kraftigt öka den administrativa bördan för säljarna, köparna och Skatteverket. Den skulle även försvåra Skatteverkets kontroll och därmed öka risken för kringgående. Regeringen bedömer därför att det inte är lämpligt att i lagen ändra definitionen av konsument på det sätt som Svenskt näringsliv föreslår.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 2, 8, 12 och 13 §§ kemikalieskattelagen.

5.2.6.2 Förmedling inom EU

Regeringens förslag: Aktörer som yrkesmässigt förmedlar distansförsäljningar av skattepliktiga varor, i de fall då säljarna inte själva är skattskyldiga, ska bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett tröskelvärde om 100 000 kr per år. Aktörerna blir en ny typ av skattskyldig. Tröskelvärdet för förmedling ska beräknas på samma sätt som vid försäljning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* har föreslagit vissa ändrade formuleringar i lagtexten.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 5.2.4 görs bedömningen att om aktörer förmedlar försäljningar från utländska säljare som inte själva är skattskyldiga direkt till svenska konsumenter ska förmedlarna bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett visst tröskelvärde. En förmedlare är en aktör som samlar erbjudanden från säljare på en webbplats. Kunder kan sedan söka efter en viss vara och visas då erbjudanden från de olika säljarna varefter kunden väljer vilken säljare den vill köpa varan från. Avtal ingås direkt mellan kunden och säljaren men förmedlaren tar normalt ut någon form av provision eller avgift för förmedlingen från säljaren. Det är normalt säljaren som skickar varan direkt till kunden, utan direkt inblandning av förmedlaren, men det kan även förekomma att förmedlaren anordnar transporten av varan. Eftersom förmedlaren normalt inte för in varan i Sverige och inte heller tar emot den blir en förmedlare inte heller skattskyldig, varken med nuvarande regler eller de nu föreslagna. För att förmedlare ska bli skattskyldiga behövs det därför antingen införas en ny typ av skattskyldig eller göras en ändring av den generella skattskyldigheten. Med beaktande av att förmedlingsverksamhet är något som skiljer sig från de verksamheter som i dag beskattas och att det enbart har bedömts lämpligt att förmedlare ska vara skattskyldiga om säljaren själv inte är skattskyldig kräver en skattskyldighet för förmedlare flera egna definitioner och avgränsningar. Att omformulera den allmänna skattskyldigheten för att omfatta detta skulle bli tämligen komplext. I promemorian föreslogs att dessa aktörer skulle bli en ny typ av skattskyldig, kallad ”förmedlare”. *Skatteverket* har föreslagit vissa justeringar av lagtexten som bl.a. innebär att ”förmedlare” inte används som ett lagtekniskt begrepp, utan skattskyldig i stället blir ”den som yrkesmässigt förmedlar skattepliktiga varor som säljs genom distansförsäljning”. I sak blir dock innebörden samma som i förslaget i promemorian. Regeringen föreslår, i enlighet med Skatteverkets synpunkter, att aktörer som yrkesmässigt förmedlar distansförsäljningar av skattepliktiga varor, i de fall då säljarna inte själva är skattskyldiga, ska bli skattskyldiga om det årliga värdet av deras förmedlingar överstiger ett visst tröskelvärde. Aktörerna blir en ny typ av skattskyldig. Det finns inget krav på att förmedlaren ska vara etablerad i ett annat EU-land, utan den kan vara etablerad i Sverige, ett annat EU-land eller tredjeland.

Eftersom det vid köp via internet potentiellt kan vara många olika aktörer inblandade kan det finnas anledning att närmare utveckla vad som avses med förmedling och vad som inte innefattas i begreppet. Som nämnts är en förmedlare en aktör som samlar erbjudanden från andra säljare på sin webbplats. Detta kombineras i vissa fall med egen försäljning. Kunden kan via förmedlarens webbplats få upp erbjudanden från säljare och köpa en vara från säljaren utan att lämna förmedlarens webbplats. Erbjudanden från säljarna visas på webbplatsen på samma eller liknande sätt som om kunden hade köpt varan direkt från förmedlaren. Avtalet för köpet ingås mellan köparen och säljaren, men det står normalt klart för köparen att förmedlaren är inblandad och förmedlar försäljningen. Rena sökmotorer, som enbart visar länkar till andra webbplatser, anses inte vara förmedlare. Inte heller sidor för prisjämförelser som länkar till säljarnas webbplatser anses vara förmedlare. En förmedlare ska även ha någon form av ekonomisk vinning av köpet. Betalning sker normalt från köparen till förmedlaren, som sedan vidarebefordrar betalningen till säljaren efter att ha dragit av en provision. Om betalning sker direkt från köparen till säljaren utesluter det dock i sig inte att den aktör som förmedlat försäljningen ses som en förmedlare om den på något annat sätt får ersättning för förmedlingen, exempelvis genom att säljaren betalar en avgift till förmedlaren. Aktörer som enbart förmedlar betalning mellan köparen och säljaren eller förmedlaren men i övrigt inte är inblandade i köpet är inte att se som förmedlare. I praktiken sker förmedling oftast genom webbplatser på internet. Det är dock inget krav. Förmedling kan även ske genom applikationer i mobiltelefoner eller andra tekniska lösningar.

Liksom för den som bedriver distansförsäljning har det bedömts lämpligt att förmedlaren enbart ska bli skattskyldig om verksamhetens omsättning till Sverige överstiger ett visst tröskelvärde. Ett sådant tröskelvärde bör beräknas på samma sätt som vid distansförsäljning, se avsnitt 5.2.6.1. Fråga uppkommer dock om tröskelvärdet ska vara samma som vid distansförsäljning eller om förmedlingen bör ha ett eget tröskelvärde. Även om det går att argumentera för att förmedlingsverksamheten till vissa delar skiljer sig från direktförsäljning och därmed borde ha ett eget tröskelvärde finns det klara fördelar med ett gemensamt värde. Det blir tydligare både för aktörerna och för Skatteverket när en aktör blir skattskyldig om tröskelvärdet är samma. Det hindrar också vissa former av kringgående där en aktör försöker få en försäljning att bli en förmedling eller tvärt om som skulle kunna uppkomma om det ena tröskelvärdet var högre. Regeringen föreslår därför att tröskelvärdet för förmedling ska bestämmas till 100 000 kr per år, beräknat på samma sätt som vid distansförsäljning (se avsnitt 5.2.6.1). Det bör noteras att vid beräkningen av om värdet av förmedlade försäljningar överstiger tröskelvärdet inkluderas, i likhet med vad som gäller vid beräkning av tröskelvärdet vid distansförsäljning, alla förmedlade försäljningar av skattepliktiga produkter oavsett vem som var skattskyldig för den. Även sådana försäljningar där säljaren blev skattskyldig på grund av att säljarens omsättning överskred tröskelvärdet, försäljningar till svenska företag där företagen blev skattskyldiga och sådana försäljningar där ingen blev skattskyldig, exempelvis på grund av att köparen är lagerhållare, inkluderas alltså. Det innebär också att värdet av en försäljning som förmedlas av en förmedlare beaktas vid bedömningen av om både säljarens och förmedlarens verksamheter överskrider tröskelvärdet.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 2, 8, 12 och 13 §§ kemikalieskattelagen.

5.2.6.3 Deklaration, registrering och dataskyddsfrågor

Regeringens förslag: Det införs en ny typ av skattskyldig, kallad registrerad EU-handlare. Som registrerad EU-handlare får godkännas den som avser att yrkesmässigt bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor eller förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från säljare som inte själva är skattskyldiga. Liksom för lagerhållare och registrerade mottagare ska det finnas ett krav på att sökanden är lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt. Förfarandet kring ansökan, registrering och återkallande föreslås vara detsamma som för övriga godkända och registrerade skattskyldiga. Skattskyldigheten för en registrerad EU-handlare inträder när varan förs in till Sverige.

Förmedling av distansförsäljning när säljarna inte själva är skattskyldiga ska läggas till både som en av grunderna för att bli godkänd som lagerhållare och som en av händelserna som utlöser skattskyldighet för lagerhållare.

Regeringens bedömning: Den personuppgiftsbehandling som förslaget om införande av den nya typen av skattskyldig ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Med ett mindre tillägg utgör den befintliga regleringen på personuppgiftsområdet tillräcklig reglering för behandlingen.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* har inga invändningar mot förslagen och är positiv till att dataskyddsrättsliga frågor har beaktats.

Skälen för regeringens förslag: De säljare eller förmedlare som blir skattskyldiga enligt det föreslagna systemet kommer i grunden att redovisa skatten på samma sätt

som övriga aktörer som inte är godkända av Skatteverket som antingen lagerhållare eller registrerade mottagare, dvs. i en särskild skattedeklaration för varje händelse som medför skattskyldighet. Det sker för närvarande på en pappersblankett som ska undertecknas av behörig firmatecknare och ska ha kommit in till Skatteverket senast fem dagar efter den händelse som medför skattskyldighet. För vissa aktörer, exempelvis en säljare som normalt säljer till svenska företag och endast undantagsvis säljer till svenska konsumenter, kan en sådan lösning vara tillräcklig. För de flesta skattskyldiga säljare eller förmedlare i andra EU-länder skulle dock en sådan lösning medföra en orimlig administrativ börda både för aktörerna och för Skatteverket. Det behövs därför en möjlighet för dessa aktörer att kunna deklarerat skatten månadsvis. För svenska aktörer sker detta i dag genom att de godkänns, och därmed registreras, av Skatteverket som lagerhållare eller registrerade mottagare. Godkännandet innebär att Skatteverket har kontroll över att enbart seriösa aktörer betros med att redovisa skatten i efterhand. Registreringen medför att Skatteverket direkt då skattskyldigheten inträffar vet att den skattskyldige är godkänd och därmed är betrodd att redovisa skatten samlat i efterhand. Nedan kommer skattskyldiga som godkänns, och i och med det registreras, av Skatteverket att kollektivt benämnas som ”registrerade skattskyldiga”.

Det finns ingen anledning att behandla utländska aktörer annorlunda än svenska i detta hänseende. En möjlighet att deklarerat skatten samlat månadsvis bör därför knytas till att aktören blir godkänd och registrerad av Skatteverket. Det finns inget formellt hinder för utländska aktörer att bli godkända som lagerhållare eller registrerade mottagare enligt nuvarande lagstiftning. För aktörer som inte är baserade i Sverige kan det dock medföra vissa praktiska problem att skattskyldighet för lagerhållare inträder då en skattepliktig vara tas till eget försäljningsställe för detaljförsäljning eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning. För aktörer som enbart avser förmedla försäljningar av skattepliktiga produkter utan att själva sälja dem är det i dag inte heller möjligt att bli godkänd som lagerhållare eller registrerad mottagare. Att anpassa lagerhållare eller registrerade mottagare för att kunna hantera nya typer av skattskyldiga som enbart blir skattskyldiga vid försäljning eller förmedling till konsumenter samtidigt som de fortfarande är användbara för tidigare skattskyldiga skulle medföra stora svårigheter. Det finns således ett behov av att införa en typ av registrerad skattskyldig som är mer anpassad för utländska säljare och förmedlare. Anpassningen avser dels förutsättningarna för att bli godkänd, dels när skattskyldigheten inträder. I praktiken kommer registreringen i princip uteslutande att omfatta juridiska personer. Det är dock teoretiskt möjligt även för fysiska personer att bli godkända som den nya typen av registrerade skattskyldiga om de agerar yrkesmässigt. Om fysiska personer ansöker om status som godkänd lagerhållare och efter godkännande registreras som skattskyldiga av Skatteverket kan detta medföra att personuppgifter behandlas av myndigheten. De uppgifter som Skatteverket kan komma att behandla utgörs primärt av adress- och kontaktuppgifter, uppgifter om redovisningsperioder och bokslutsdatum samt uppgiven grund för ansökan. Det står därför klart att förslaget i promemorian kan ge upphov till en sådan personuppgiftsbehandling som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer och ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Förordningen, som utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU, tillåter och förutsätter ibland att medlemsstaterna kompletterat förordningen med nationell lagstiftning. För Skatteverkets personuppgiftsbehandling i beskattningsverksamheten finns lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets

beskattningsverksamhet som innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Förutom vid behandling av personuppgifter om enskilda personer gäller vissa bestämmelser i lagen även vid behandling av uppgifter om juridiska personer (se 1 kap. 1 § andra stycket).

Som framgår ovan krävs det för att kunna medge att skatt redovisas samlat i redovisningsperioder att den skattskyldige registreras. För att kunna avgöra att skatt inte ska redovisas vid en händelse som utlöser skattskyldighet, utan i stället efter redovisningsperiodens utgång, måste Skatteverket veta om aktören är någon typ av registrerad skattskyldig eller en övrig skattskyldig. Den behandling av personuppgifter som sker hos Skatteverket till följd av godkännandet är nödvändig för att systemet med godkända lagerhållare ska fungera. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är alltså att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning (artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning). Den aktuella grunden för behandlingen är vidare fastställd i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning. Den rättsliga grunden är fastställd i förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket, skatteförfarandelagen (2011:1244) och kemikalieskattelagen. De närmare ändamålen för behandlingen liksom andra specificerade bestämmelser finns i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Vad gäller frågan om personuppgiftsbehandlingen är proportionerlig bör beaktas att det är valfritt att ansöka om godkännande som registrerad EU-handlare och att om fysiska personer ansöker om godkännande, vilket bedöms bli ytterst sällsynt, agerar de yrkesmässigt. De uppgifter som kommer att behandlas är inte sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning. Uppgifterna är antingen sådana som relaterar till verksamheten eller kontaktuppgifter. Intrånget i de registrerades personliga integritet torde därför vara förhållandevis litet. Vid en avvägning mellan den registrerades personliga integritet och behovet av att personuppgifter behandlas anser regeringen att behandlingen är proportionerlig.

Den behandling av uppgifter som förslaget ger upphov till hos Skatteverket är tillåten enligt lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. En ändring måste dock göras som innebär att uppgifter och handlingar hos Skatteverket om registrerade EU-handlare ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat. Det är samma tid som enligt 2 kap. 12 § tredje stycket samma lag gäller för motsvarande uppgifter om lagerhållare och registrerade mottagare enligt kemikalieskattelagen. Anledningen till att det är nödvändigt att lagra uppgifterna under denna tid är att det i efterhand, särskilt vid omprövning, ska vara möjligt att kontrollera vilka uppgifter som legat till grund för ett beslut. Omprövning kan bli aktuellt upp till sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. Uppgifterna kan därför inte gallras tidigare än sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat. En sådan bestämmelse bedöms därmed vara förenlig med principen om lagringsminimering i artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning. Sammantaget bedöms den personuppgiftsbehandlingen som förslaget ger upphov till vara förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Bortsett från den ändring som föreslås i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet utgör den befintliga regleringen på personuppgiftsområdet tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske hos Skatteverket med anledning av förslaget. Det behöver således inte införas någon ytterligare reglering om denna behandling.

Regeringen föreslår att det införs en ny typ av registrerad skattskyldig, registrerad EU-handlare. Som registrerad EU-handlare får godkännas den som avser att yrkesmässigt bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor eller förmedla distansförsäljningar av

skattepliktiga varor från säljare som inte själva är skattskyldiga. Liksom för övriga registrerade skattskyldiga ska det finnas ett krav på att sökanden är lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt. Förfarandet kring ansökan, registrering och återkallande föreslås vara samma som för övriga registrerade skattskyldiga. Skattskyldigheten för en registrerad EU-handlare inträder när varan förs in till Sverige. Det finns således ingen uppskjuten beskattningstidpunkt. Eftersom skattskyldigheten inträder vid olika tidpunkt för lagerhållare och registrerade EU-handlare skulle det medföra problem om det var möjligt att vara godkänd som båda dessa samtidigt. En aktör kan därför vara antingen lagerhållare eller registrerad EU-handlare, men inte båda samtidigt. Det finns dock inget hinder mot att vara godkänd som registrerad mottagare och registrerad EU-handlare samtidigt, eftersom skattskyldigheten inträder vid samma tidpunkt för båda aktörerna. Även om det bedöms vara främst utländska aktörer som kommer att vara intresserade av att bli registrerade EU-handlare finns det inget hinder mot att svenska aktörer godkänns om de uppfyller förutsättningarna. Det skulle exempelvis kunna vara relevant för en svensk aktör som förmedlar distansförsäljningar.

Slutligen behöver det göras en justering av det befintliga begreppet lagerhållare. Som nämndes tidigare är det i dag inte möjligt för en aktör som enbart avser att förmedla försäljningar av skattepliktiga varor till svenska konsumenter att bli godkänd som lagerhållare. En förmedling utlöser inte heller någon skattskyldighet för lagerhållaren. Och det är inte möjligt att vara både lagerhållare och registrerad EU-handlare samtidigt. Om en aktör som är etablerad i Sverige avser att både sälja egna varor och förmedla distansförsäljningar av varor behöver dock förmedlingen kunna kombineras med godkännandet som lagerhållare. Regeringen föreslår därför att förmedling av distansförsäljningar av skattepliktiga varor när säljarna inte själva är skattskyldiga ska läggas till både som en av grunderna för att bli godkänd som lagerhållare och som en av händelserna som utlöser skattskyldighet för lagerhållare.

Med det system som har föreslagits i detta och tidigare avsnitt går det att ställa en rad frågor för att se vem som är skattskyldig vid en försäljning där varan har transporterats till en kund i Sverige från ett annat EU-land. Den första frågan som ska ställas är om kunden är en lagerhållare. I så fall inträder ingen skattskyldighet ännu (men kommer sannolikt att inträda vid ett senare tillfälle). Om kunden inte är det blir nästa fråga om säljaren är lagerhållare. I så fall blir säljaren skattskyldig. Om säljaren inte är lagerhållare blir det avgörande om kunden är konsument eller inte. Om kunden inte är det blir kunden skattskyldig. Om kunden i stället är en konsument ser man till om säljaren är registrerad mottagare, registrerad EU-handlare eller har en årlig försäljning av skattepliktiga varor till Sverige som överstiger tröskelvärdet 100 000 kronor innevarande eller föregående kalenderår. I så fall är säljaren skattskyldig. Om säljaren inte är det blir nästa fråga om försäljningen har förmedlats av en lagerhållare, registrerad EU-handlare eller aktör vars årliga förmedling av skattepliktiga varor till Sverige överskrider tröskelvärdet. I så fall blir förmedlaren skattskyldig. Om varan inte har förmedlats av någon av dessa aktörer är försäljningen inte skattepliktig. Det bedöms dock i praktiken bli ytterst sällsynt att samtliga ovanstående frågor besvaras på ett sådant sätt att skattskyldighet inte inträder.

Lagförslag

Förslaget föranleder att två nya paragrafer, 10 b och 10 c §§, införs i kemikalieskattelagen samt ändringar i 10, 11, 12 och 16 §§ kemikalieskattelagen, 2 kap. 12 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet samt 7 kap. 1 § och 41 kap. 3 § skatteförfarandelagen.

5.2.6.4 Förfarande vid felaktiga uppgifter

Regeringens förslag: Om en konsument vid köp genom distansförsäljning på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, ska säljaren eller förmedlaren inte vara skattskyldig om denne direkt har upplyst kunden om konsekvenserna av att lämna felaktiga uppgifter. Konsumenten ska då efter särskilt beslut betala skatten och en tilläggsavgift om 500 kronor per vara. Förfarandet vid sådan beskattning ska baseras på vad som gäller vid oegentlighetsbeskattning, justerat med anledning av att konsumenten inte kan vara en juridisk person och att skattebeloppen är låga. Tilläggsavgiften ska jämföras med skatt i sekretesshänseende.

Promemorians förslag: Överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* har föreslagit vissa ändrade formuleringar i lagtexten.

Skälen för regeringens förslag: Vid försäljning där varan transporteras direkt till kunden från ett annat EU-land av säljaren eller någon annan för säljarens räkning är det, som nämnts i avsnitt 5.2.6.1 och 5.2.6.2, normalt enbart vid försäljning direkt till svenska konsumenter som säljaren eller förmedlaren kan bli skattskyldig enligt förslaget. Om köpet är yrkesmässigt enligt definitionen i kemikalieskattelagen är det i stället köparen som blir skattskyldig. Det innebär att säljaren eller förmedlaren på något sätt måste få reda på om köpet för kunden är yrkesmässigt eller inte. Även om det inte finns några bestämmelser om hur säljarna eller förmedlarna får den informationen kommer det i praktiken sannolikt att ske genom att säljaren eller förmedlaren frågar kunden. Fråga uppkommer då vad som händer om kunden, medvetet eller omedvetet, lämnar felaktiga uppgifter till säljaren eller förmedlaren. Om en kund för vilken köpet inte är yrkesmässigt felaktigt uppgifter till säljaren eller förmedlaren att köpet är yrkesmässigt kan det medföra att säljaren eller förmedlaren får uppfattningen att kunden ska betala skatten. Det finns därför en risk att säljaren eller förmedlaren inte betalar in skatten som den ska. Säljaren eller förmedlaren har i praktiken mycket små möjligheter att faktiskt kontrollera om kundens uppgifter är korrekta. Det vore därför inte rimligt att en underlåtenhet att betala in skatten i dessa fall behandlades enligt det normala förfarandet för underlåtenhet att betala in skatt, vilket skulle kunna medföra bl.a. skattetillägg (se vidare nedan). Säljaren eller förmedlaren bör kunna agera efter kundens uppgifter om hur denne ska använda varan. Om kunden har uppgett att köpet är yrkesmässigt bör därför kunden bli den som är skyldig att betala in skatten, på samma sätt som om köpet faktiskt hade varit yrkesmässigt. En sådan lösning skulle verka som ett incitament för konsumenter att inte medvetet lämna felaktiga uppgifter till säljare eller förmedlare.

Att kunden blir skyldig att betala skatten i dessa situationer kan i lagstiftningen lösas på två olika sätt – antingen kan det i lagen direkt föreskrivas att kunden är den skattskyldige i dessa situationer eller så kan det föreskrivas att Skatteverket fattar ett särskilt beslut om skatt i dessa fall, på ett motsvarande sätt som gäller vid s.k. oegentlighetsbeskattning för harmoniserade punktskattepliktiga varor, se t.ex. 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt. Om kunden direkt pekats ut som skattskyldig innebär det att normala förfaranderegler följs och utebliven skattebetalning kan leda till skattetillägg eller åtal om skattebrott eller skatteförseelse enligt skattebrottslagen (1971:69). Om beskattningen i stället hanteras genom ett särskilt beslut om skatt blir förfaranderegler i skatteförfarandelagen inte automatiskt tillämpliga, utan hänvisning måste ske till de regler som ska tillämpas. Det innebär att vilka förfaranderegler som gäller i viss mån kan anpassas. Det finns i så fall i grunden inga påföljder vid utebliven betalning, men det finns inget hinder mot att beslutet kan kombineras med en tilläggsavgift.

Eftersom skatten på kemikalier i viss elektronik tas ut med relativt låga belopp per vara kan det ifrågasättas om skattetillägg eller åtal enligt skattebrottslagen är lämpliga påföljder för utebliven betalning. Skattetillägget kommer för vissa varor vara så lågt att det inte verkar avskräckande och det kan ifrågasättas om ett åtal vore proportionerligt i dessa fall. Det kan även noteras att åtal om skatteförseelse enbart får väckas om det är påkallat av särskilda skäl. Samma sak gäller för skattebrott om det undandragna skattebeloppet understiger två prisbasbelopp, och en felaktighet eller passivitet som skulle omfattas av åtalet även kan läggas till grund för beslut om skattetillägg för samma person (13 § skattebrottslagen). Detta kommer i praktiken att begränsa möjligheterna till åtal i de fall en konsument efter att ha lämnat felaktiga uppgifter till säljaren eller förmedlaren inte själv har betalat skatt enligt kemikalieskattelagen. Regeringen bedömer därför att särskilt beslut om skatt kombinerat med en tilläggsavgift ter sig som ett klart mer lämpligt sätt att se till att kunden blir skyldig att betala skatten vid felaktiga uppgifter. Tilläggsavgiften bör tas ut när kunden har lämnat felaktiga uppgifter, eftersom det är då risken för skatteundandragande uppkommer. Avgiften bör sättas till en sådan nivå att den avskräcker konsumenter från att lämna felaktiga uppgifter, utan att bli oproportionerlig. Regeringen bedömer, i likhet med förslaget i promemorian, att 500 kronor per vara är en lämplig nivå. I sammanhanget bör noteras att eftersom avgiften enbart blir aktuell för konsumenter kommer det aldrig att vara fråga om någon större mängd varor, vilket i sig begränsar avgiftens storlek. Som nämnts ovan innebär denna lösning även att skattetillägg eller åtal om skattebrott eller skatteförseelse inte blir aktuellt för skatten i fråga.

Att en kund kan bli skyldig att betala skatt och en tilläggsavgift vid felaktiga uppgifter till säljaren eller förmedlaren skiljer sig från det normala förfarandet vid beskattning. Det är därför viktigt att kunden får upplysningar om effekterna av att lämna felaktiga uppgifter. Den aktör som har störst möjlighet att lämna sådana upplysningar till kunden är säljaren eller förmedlaren. Ett sätt att lösa detta vore därför att koppla säljarens eller förmedlarens skattefrihet till om den har upplyst kunden om effekterna av att lämna felaktiga uppgifter. Om säljaren eller förmedlaren inte har upplyst kunden skulle säljaren eller förmedlaren i så fall fortfarande vara skattskyldig, även vid felaktiga uppgifter. Det skulle ge säljaren eller förmedlaren ett starkt incitament att upplysa kunden. *Lagrådet* anser att det även av lagtexten bör framgå att det ställs höga krav för att konsumenten ska bli betalningsskyldig och att det bör bl.a. föreskrivas att säljaren, eller förmedlaren måste ha ställt en fråga och gett information direkt till konsumenten. Regeringen instämmer i denna bedömning. När det gäller förfarandet i övrigt bör det utgå från vad som gäller för oegentlighetsbeskattningen men justeras utifrån det faktum att regeln aldrig kan bli aktuell för juridiska personer. Med tanke på detta samt de låga skattebeloppen är det inte heller rimligt med regler om bevis- eller betalningssäkring. Sammantaget föreslår regeringen att om en konsument köpt en skattepliktig vara genom distansförsäljning och på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt ska säljaren eller förmedlaren inte vara skattskyldig om denne direkt har upplyst kunden av effekterna av att lämna felaktiga uppgifter. Om säljaren eller förmedlaren blir skattebefriad på grund av detta ska konsumenten efter särskilt beslut betala skatten och en tilläggsavgift om 500 kronor per vara. Förfarandet vid sådan beskattning ska baseras på vad som gäller vid oegentlighetsbeskattning, justerat med anledning av att en konsument inte kan vara en juridisk person och att skattebeloppen är låga, se vidare 15 a § i förslaget till lag om ändring i kemikalieskattelagen för en fullständig uppräkningslista av vilka regler i skatteförfarandelagen som blir tillämpliga. *Lagrådet* har efterfrågat ett utökat resonemang kring hur det gängse begreppet ”skattskyldig” förhåller sig till den konsument som åläggs att betala skatten. Utöver vad som har angetts ovan är den största skillnaden att konsumenten inte har några skyldigheter gentemot Skatteverket innan det särskilda beslutet. Sådana aktörer som direkt i lagtexten pekas ut som skattskyldiga har

exempelvis en skyldighet att lämna in deklARATIONER och i vissa fall andra uppgifter till Skatteverket som ska ligga till grund för beslutet om beskattning. Konsumenten har inte någon sådan skyldighet. Det innebär även att påföljder som är kopplade till deklARATIONEN, exempelvis förseningsavgift, inte blir tillämpliga. Som nämnts ovan kan det inte heller bli aktuellt med skattetillägg eller åtal för skattebrott.

För uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden gäller i dag enligt 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) sekretess i verksamhet som avser bl.a. bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt, s.k. skatteseekretess. Det innebär att i den mån uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden förekommer vid fastställandet av den skatt kunden ska betala omfattas de av sekretess. Om uppgifterna är relevanta för bestämmande av skatten kommer samma uppgifter även att förekomma avseende tilläggsavgiften. Sekretess bör gälla för uppgifterna i båda ärendena. Regeringen föreslår därför att tilläggsavgiften ska jämföras med skatt i sekretesshänseende.

Lagförslag

Förslaget föranleder att tre nya paragrafer, 8 a §, 15 a § och 15 b § införs i kemikalieskattelagen samt ändringar i 1, 2 och 15 §§ kemikalieskattelagen, samt 3 kap. 4 § skatteförfarandelagen och 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen.

5.2.6.5 Försäljning från tredjeland

Regeringens förslag: Det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument tas bort för försäljningar från tredjeland. Reglerna om skattskyldighet för import formuleras om så att de blir tillämpliga på import som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* har föreslagit en justering avseende reglerna om skattskyldighet för import.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 5.2.5 föreslås att huvudregeln om att den som är skyldig att betala tullen eller hade varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd är skattskyldig vid försäljning från tredjeland ska kvarstå, men att den ska utökas till att omfatta även försäljningar direkt till svenska konsumenter. I promemorian gjordes bedömningen att en sådan lösning rent lagtekniskt inte kräver några särskilda regler utöver att det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument tas bort för försäljningar från tredjeland. I 9 § kemikalieskattelagen regleras vem som är skattskyldig ”för yrkesmässig import av skattepliktiga varor”. *Skatteverket* har bedömt att bestämmelsen i stället behöver reglera vem som är skattskyldig ”för import av skattepliktiga varor som är yrkesmässig för någon av parterna” för att försäljningar från tredjeland direkt till svenska konsumenter ska omfattas. Regeringen delar denna bedömning. I den nuvarande formuleringen anges visserligen inte för vem importen ska vara yrkesmässig, men den kan läsas som att importen ska vara yrkesmässig för den skattskyldige. Om den läses på detta sätt skulle försäljning från säljare i tredjeland direkt till svenska konsumenter normalt inte omfattas. Om regeln i stället anger att importen ska vara yrkesmässig för någon av de inblandade parterna blir det tydligt att även försäljning direkt till svenska konsumenter omfattas. Samtidigt undantas sådan import som inte är yrkesmässig för någon inblandad, exempelvis att en fysisk person i tredjeland skickar en skattepliktig vara till en familjemedlem i Sverige eller att en fysisk person själv för med sig en skattepliktig vara från tredjeland, under förutsättning att vara är avsedd för personligt bruk. Regeringen föreslår därför att det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en

utländsk säljare till en svensk konsument tas bort för försäljningar från tredjeland och att reglerna om skattskyldighet för import formuleras om så att de blir tillämpliga på import som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 9 och 13 §§ kemikalieskattelagen.

5.2.6.6 Återbetalning av skatt i vissa fall

Regeringens förslag: Det införs en möjlighet till återbetalning av skatten om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats och att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium. Bestämmelsen om återbetalning samordnas med det befintliga undantaget från skattskyldighet för varor som skattskyldighet enligt lagen tidigare inträtt för, så att de inte tillämpas samtidigt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att återbetalningsregeln behöver kompletteras med en regel om att återbetalning inte medges för belopp som understiger 1 500 kronor per kalenderkvartal.

Skälen för regeringens förslag: Det föreslagna systemet kommer att innebära en kraftig ökning av antalet utländska skattskyldiga. Det innebär vissa nya situationer att ta hänsyn till. En sådan är då en skattepliktig vara säljs från en utländsk säljare direkt till en svensk konsument, men varan av någon anledning skickas tillbaka till den utländska säljaren. Det kan exempelvis bero på att konsumenten aldrig hämtar ut försändelsen och att den därför returneras eller att varan direkt efter leverans visar sig vara defekt och skickas tillbaka. I en sådan situation skulle varan beskattas då den fördes in i Sverige och att den sedan fördes ut igen skulle inte påverka beskattningen. I kemikalieskattelagen finns, till skillnad från flera andra punktskatter, inte någon möjlighet till återbetalning av skatt eller avdrag för tidigare betald skatt. Detta motiverades vid införandet av lagen med att andra punktskatter skiljer sig från kemikalieskattelagen genom att de gäller varor som är avsedda att konsumeras eller förbrukas på ett sätt som innebär att varorna inte längre finns kvar. De varor som beskattas genom kemikalieskattelagen är vanligtvis avsedda att användas under en längre tid. Då syftet med skatten är att varor som innehåller oönskade kemiska ämnen ska beskattas med anledning av den negativa hälsopåverkan som varorna ger upphov till medan de används bedömdes det inte vara lämpligt att den skattskyldige skulle ha möjlighet att göra avdrag för redan betald skatt för varor som av olika anledningar tagits tillbaka från marknaden. Syftet med beskattningen skulle i så fall gå förlorat eftersom varorna då redan har, eller kan ha, varit föremål för användning och därmed gett upphov till negativ hälsopåverkan (jfr prop. 2016/17:1 s 351). De situationer som diskuteras i lagens förarbeten skiljer sig dock något från den ovan angivna situationen. Om en vara i samband med, eller strax efter, leverans från utlandet skickas tillbaka har den inte varit föremål för användning i Sverige och befinner sig inte heller längre i landet. Det saknas då skäl för att den ska beskattas i Sverige. Regeringen föreslår därför en möjlighet till återbetalning av skatten om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland. Ett sådant beslut ska anses vara ett beslut om punktskatt och följa samma förfarande som beslut om återbetalning i andra punktskattelagstiftningar.

Det är viktigt att en sådan möjlighet till återbetalning inte används för att skicka uttjänt elektronik till andra länder efter användning i Sverige för att på så sätt återfå betald

skatt. För att undvika detta behövs en tidsgräns från det att skatten har betalats inom vilken återbetalning kan ske. Gränsen bör vara tillräckligt lång för att omfatta sådana varor som faktiskt har skickats tillbaka utan att användas men inte så lång att varorna hinner användas i Sverige i sådan omfattning att de orsakar negativa hälsoeffekter. Det bör liksom för vid liknande regler i andra punktskattelagar vara upp till den som begär återbetalning att visa att förutsättningarna är uppfyllda. Regeringen föreslår därför att den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats och att skattskyldigheten inträdde inom tre månader från den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium. Även om den största användningen av en sådan regel bedöms vara returer till utländska säljare kan den även underlätta vissa andra situationer då varor endast tillfälligt befinner sig i Sverige, exempelvis vid transporter mellan två andra länder som går via Sverige.

Skatteverket har angett att återbetalningsregeln behöver kompletteras med en regel om att återbetalning inte medges för belopp som understiger 1 500 kronor per kalenderkvartal. En sådan regel finns för vissa typer av återbetalningar avseende exempelvis lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter. Det är dock inte något som förekommer för alla typer av återbetalningar. Den regel om återbetalning som föreslagits ovan skiljer sig delvis från de regler i annan lagstiftning där en beloppsgräns finns för återbetalningen. De föreslagna reglerna innehåller fler begränsningar, vilket innebär att de blir tillämpliga i färre fall. Det innebär i sin tur att det kan bli svårare för en skattskyldig att nå upp till beloppsgränsen men även att Skatteverkets totala administrativa börda för återbetalningar blir mindre. Marknaden och köpbeteendena för elektronik skiljer sig även åt jämfört med för exempelvis alkohol- eller tobaksvaror. Sammantaget anser regeringen att det i nuläget inte finns skäl att införa någon beloppsgräns för återbetalning. Det bedöms i praktiken vara mycket få fall där skattskyldiga kommer att ansöka om återbetalning för belopp under 1 500 kronor per kvartal. Om det i framtiden skulle visa sig att en stor mängd återbetalningar avseende småbelopp inkommer får en ny bedömning av situationen göras.

I kemikalieskattelagen finns en befintlig regel om att skattskyldighet inte inträder för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt lagen tidigare inträtt för. Om denna regel skulle kunna tillämpas samtidigt som den föreslagna regeln om återbetalning skulle det kunna leda till situationer då skattepliktiga varor kan bli obeskattade i Sverige, vilket öppnar upp för kringgående av skatten. Det föreslås därför att reglerna samordnas så att de inte kan tillämpas samtidigt.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 13 a §, införs i kemikalieskattelagen samt ändringar i 37 kap. 7 a och 9 a §§ samt 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen.

5.2.6.7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Bestämmelserna om registrerade EU-handlare, ändringarna avseende lagerhållare och justeringarna avseende godkännanden och återkallelse ska träda i kraft den 1 september 2020. Övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2020. Äldre bestämmelser ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anger att tiden mellan beslut och ikraftträdande av lagen behöver uppgå till sex månader för att hinna genomföra lagstiftningen på ett bra sätt. Skatteverket förordar dessutom ett ikraftträdande i två steg där bestämmelserna

om godkännande som registrerad EU-handlare träder i kraft innan övriga bestämmelser.

Skälen för regeringens förslag: Eftersom de föreslagna åtgärderna innebär att nya aktörer blir skattskyldiga krävs det tid för Skatteverket och Tullverket att informera om de nya bestämmelserna och för de nya skattskyldiga att förbereda sig. I promemorian föreslås därför att lagändringarna ska träda i kraft den 1 oktober 2020. *Skatteverket* har efterfrågat en tid mellan beslut och ikraftträdande om minst sex månader. Förslaget är avsett att lämnas till riksdagen under april månad. Det innebär att tiden från det att regeringen lämnar propositionen till riksdagen och ikraftträdandet kommer att överstiga sex månader, men tiden mellan riksdagens beslut och ikraftträdandet kommer att understiga sex månader. Regeringen bedömer dock att tiden från beslutet borde vara tillräcklig för att kunna genomföra lagändringarna. Regeringen instämmer dock i Skatteverkets bedömning att bestämmelserna om godkännande som registrerad EU-handlare och kringliggande regler, såsom återkallelse och överklagande av sådana beslut, bör träda i kraft före övriga bestämmelser för att underlätta Skatteverkets genomförande av lagändringarna. Detsamma gäller ändringarna avseende lagerhållare och de lagtekniska justeringarna avseende godkännanden och återkallelse. Regeringen föreslår därför att bestämmelserna om registrerade EU-handlare, ändringarna avseende lagerhållare och justeringarna avseende godkännanden och återkallelse ska träda i kraft den 1 september 2020 och att övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2020. Äldre bestämmelser ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

5.2.6.8 Övriga frågor

Regeringens bedömning: Kemikalieskatten och de föreslagna ändringarna är förenliga med EU-rätten. Skatten bör inte avskaffas. Det bör inte införas några undantag för vissa varor eller viss användning.

Promemorians bedömning: Promemorian har inte gjort någon bedömning i denna del.

Remissinstanserna: *Applia, Branschföreningen för professionell hygien & rengöring, Branschföreningen för storköksleverantörer, Dataspelsbranschen, Electrolux, ElektronikBranschen, Företagarna, Handelsanställdas förbund, IT & Telekomföretagen Almega, Svensk elektronik, Svensk Handel, Svenskt näringsliv* och *Teknikföretagen* anser att skatten borde avskaffas. Som skäl för detta anges bl.a. att farliga ämnen bör hanteras genom förbud på EU-nivå, att skatten utgör en inskränkning i EU:s inre marknad eller ett hinder för den fria rörligheten, att det finns problem att kontrollera skatten samt att skatten inte har någon miljönytta. Branschföreningen för professionell hygien & rengöring, Branschföreningen för storköksleverantörer, Dataspelsbranschen och Svensk elektronik har vidare anfört att det bör införas undantag för vissa produkter eller viss användning. *Kommerskollegium* efterfrågar ytterligare resonemang kring förslagets förenlighet med EU-rätten, exempelvis avseende möjligheten för utländska säljare att göra avdrag för skatt. Om det i praktiken blir svårare för utländska säljare än för svenska säljare att göra avdrag kan det utgöra diskriminering.

Skälen för regeringens bedömning: Flera remissinstanser är kritiska till kemikalieskatten som sådan. Merparten av de skäl som de anger anfördes redan när skatten infördes och har bemötts i förarbetena till skatten (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.16). När det gäller frågan om skatten är förenlig med EU-rätten bedömdes i förarbetena att den var förenlig med reglerna om icke-diskriminering i artikel 110 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Denna bedömning kvarstår. När det gäller punktskatter är vissa områden harmoni-

serade inom EU. Sådana elektronikprodukter som omfattas av kemikalieskattelagen är dock inte ett harmoniserat område. Medlemsstaterna får därför införa punktskatter på sådana varor så länge de inte leder till gränsformaliteter i handeln mellan medlemsstater (se artikel 1.3 i punktskattedirektivet³). Att både utländska och svenska handlare måste deklarerat och betala skatt vid försäljning av varor till Sverige utgör i sig inte någon gränsformalitet. De ändringar som har föreslagits ovan gör att utländska och svenska aktörer behandlas mer likartat än tidigare. När det gäller möjligheterna för säljare inom EU att göra avdrag för skatt hanteras deras avdrag enligt samma regler som för svenska säljare. Det finns inte något som tyder på att det, trots samma regler, i praktiken skulle bli svårare för säljare i andra länder att göra avdrag. Regeringen bedömer sammantaget att skatten som sådan och de föreslagna ändringarna är förenliga med EU-rätten. Det finns inte heller några andra skäl att avskaffa skatten.

Vissa remissinstanser har vidare anfört att det bör införas undantag för vissa produkter eller viss användning. Frågan om urvalet av vilka varor som ska beskattas är utförligt genomgången i förarbetena till kemikalieskattelagen (se ovan). Enligt regeringen har det inte framkommit några skäl att ändra den bedömningen eller införa undantag för vissa typer av varor eller en viss avsedd användning av varorna.

5.2.7 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som är nödvändig i det aktuella lagstiftningsärendet och avseende de aspekter som ska belysas enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Det sker mot bakgrund av tillgängliga uppgifter och i den omfattning det är möjligt. Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

5.2.7.1 Syfte och alternativa lösningar

Förslaget syftar till att minska snedvridningen mellan svenska och utländska aktörer som säljer varor som är skattepliktiga enligt kemikalieskattelagen direkt till svenska konsumenter. I dag är utländska aktörer inte skyldiga att betala kemikalieskatt vid försäljning direkt till svenska konsumenter om de uppfyller vissa krav, vilket i viss mån kan missgynna svensk handel med dessa varor. Att inte införa skattskyldighet för utländska aktörer skulle innebära att den snedvridning som i dag delvis finns mellan svenska och utländska aktörer kvarstår. För att skapa mer rättvisa förutsättningar för den svenska handeln bedöms det därför lämpligt att införa skatt även för utländska aktörer. Alternativa utformningar av systemet beskrivs på övergripande nivå i avsnitt 5.2.4 och 5.2.5 och på detaljnivå i avsnitt 5.2.6.

5.2.7.2 Offentligfinansiella effekter

Förslaget innebär att sådana försäljningar av skattepliktiga produkter från utländska aktörer direkt till svenska konsumenter som i dag är undantagna skatt ska beläggas

³ Rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG.

med skatt. Från och med den 1 januari 2020 tas skatten ut med 11 kronor/kilogram för vitvaror och 163 kronor/kilogram för övrig elektronik. Det maximala skattebeloppet per vara är 448 kronor. Skattebeloppen räknas årligen om med förändringen av konsumentprisindex. Skatteintäkterna bedöms preliminärt öka med omkring 40 miljoner kronor per år. Ändringen föreslås träda ikraft 1 oktober 2020 vilket ger en delårseffekt på omkring 10 miljoner kronor för 2020. Bedömningar om skatteintäkterna är förknippade med betydande osäkerhet. Det är bland annat svårt att uppskatta hur utlandshandeln med dessa varor utvecklas över tid. Utlandshandeln påverkas av priser, utbud, leveranskostnader m.m. Det är även svårt att uppskatta i vilken utsträckning de utländska aktörerna kommer att betala in skatten från länder inom EU och hur stor andel av de svenska konsumenterna som kommer att betala in kemikaliskatten vid köp från tredjeland.

Alltmer handel sker via internet och fler branscher ser en ökad e-handel. Enligt statistik från E-barometern 2018 har e-handeln ökat som andel av den totala detaljhandelsförsäljningen från omkring 3 procent 2007 till omkring 9,8 procent 2018. Utvecklingen av utlandshandeln är osäker och tillgänglig statistik är inte helt jämförbar över tid. Under 2018 uppskattade svenska konsumenter att de spenderade omkring 11,1 miljarder kronor på e-handel med utlandet enligt E-barometern, vilket utgjorde omkring 12 procent av vad den totala e-handeln. Andelen utlandshandel var något högre under åren innan och det är oklart hur utvecklingen kommer att se ut framöver. En av förklaringarna till att andelen utlandshandeln sjönk under 2018 var Tullverkets förtydligade om att mervärdesskatt ska tas ut från första kronan vid köp från tredjeland och att PostNord i samband med det införde en hanteringsavgift på försändelser från tredjeland. Billiga försändelser från framförallt Kina minskade markant i samband med detta. Hur mycket de svenska konsumenterna spenderar i olika länder är dock oklart.

För beräkningen av den offentligfinansiella effekten har följande antaganden gjorts. Utifrån E-barometern 2018 framgår att omkring 32 procent av hemelektronikbranschen utgörs av e-handel. I rapporten E-handel i Norden – summering 2018 framgår att utlandshandeln stod för omkring 12 procent av den totala e-handeln i Sverige. Om ett antagande görs att samma proportion utlandshandel görs inom hemelektronik som inom den totala e-handeln skulle knappt 4 procent ($=0,32 \cdot 0,12$) av e-handeln för hemelektronik utgöras av handel från utlandet. Utifrån statistik om vilka varor konsumenterna köper via e-handel dras slutsatsen att omkring 70 procent av varorna skulle omfattas av kemikalieskatt. Det finns inga tillgängliga uppgifter om försäljning från utländska aktörer inom EU vars försäljning av elektronikvaror kan understiga tröskelvärdet om 100 000 kronor per år och som inte säljer sina varor via en förmedlare. Sådan försäljning antas i beräkningen av den offentligfinansiella effekten som försumbar, se vidare avsnitt 5.2.6.1. Vidare antas att samma andel skatteavdrag som gjorts för elektronik som inte innehåller additivt tillsatta föreningar av brom eller klor med 50 procent, av företag etablerade i Sverige, även kommer göras av konsumenter vid inköp från företag etablerade utanför Sveriges gränser. Samma antagande görs för andelen konsumenter som förväntas göra avdrag med 90 procent för elektronik som dessutom inte innehåller additivt tillsatta föreningar av fosfor eller reaktivt tillsatta brom- och klorföreningar. I förslaget ska endast privat konsumtion ingå (yrkesmässiga inköp beskattas redan i dag). Andelen privat konsumtion som omfattas av kemikalieskatt har hämtats från Betänkandet Kemikalieskatt Skatt på vissa konsumentvaror som innehåller kemikalier (SOU 2015:30).

5.2.7.3 Effekter för företagen

Förslaget syftar till att minska snedvridningen mellan utländska aktörer och svenska aktörer som säljer varor som är skattepliktiga enligt kemikalieskattelagen direkt till

svenska konsumenter. De utländska aktörerna kan i dag i vissa fall sälja produkterna undantagna från skatt vilket delvis missgynnar svenska säljare och den svenska marknaden för elektronikvaror som för närvarande omfattas av kemikalieskatten. Det finns ingen exakt statistik över hur mycket svenska konsumenter handlar dessa elektronikvaror från utländska aktörer och det är därför svårt att utvärdera vad detta kommer innebära för utländska och svenska företag.

I Kemikalieskatteutredningen gjordes bedömningen att e-handeln från utländska aktörer skulle kunna öka med omkring 0,4 procentenheter av den totala försäljningen av viss elektronik medan den inhemska försäljningen skulle minska som en följd av högre priser. Förslaget innebär att utländsk e-handel kommer att beskattas på samma sätt som handel inom Sverige, med undantag för de europeiska aktörer vars försäljning av skattepliktiga elektronikvaror understiger tröskelvärdet och som inte säljer sina varor via en förmedlare. Vid fullt prisgenomslag kan ändringen leda till att den tidigare eventuella ökningen av handel från utlandet återställs, eftersom priserna blir högre även från utländska säljare. De utländska säljarna kommer även liksom de svenska att möta en något högre administrativ börda för att hantera skatten och betala in till Skatteverket vid handel inom EU och för svenska konsumenter för handel från tredjeländ. Denna börda kommer inledningsvis att bli något högre, eftersom säljarna måste upprätta system för att hantera skatten och skaffa information om varornas kemikalieinnehåll, på samma sätt som svenska säljare gjorde vid skattens införande. Den snedvridning som till viss del funnits mellan utländska och inhemska aktörer kan genom förslaget minskas på kort sikt.

Förslaget innebär att förmedlare kan bli skattskyldiga, vilket inte har varit fallet tidigare. Liksom för säljarna innebär det att förmedlarna måste veta om varorna de förmedlar är skattepliktiga eller inte. De måste dock även ha viss information om säljarna. Förmedlaren måste veta i vilket land säljarna är baserade och, om de är baserade i ett annat EU-land än Sverige, om säljarna själva är skattskyldiga, antingen på grund av att de uppfyller kriterierna för att räknas som distanshandlare eller att de är godkända som lagerhållare, registrerade mottagare eller registrerade EU-handlare. Den administrativa bördan av detta bedöms dock vara mycket liten, eftersom det är en del i förmedlingsverksamheten att ha kännedom om säljarna man förmedlar från. Säljarna måste själva veta om de är skattskyldiga och har ett intresse av att vidarebefordra denna information till förmedlarna. Utöver detta kommer förmedlarna på liknande sätt som de utländska säljarna att få en viss ökad administrativ börda på grund av själva administrationen av skatten. De kommer, liksom säljarna, att behöva justera sina priser för att kompensera för skatten, och anpassa sina system för att hantera beskattningen. Anpassningen motsvarar till stora delar den anpassning som svenska handlare behövde göra vid skattens införande. I den mån förmedlarna är svenska företag som även själva säljer produkter blir således den tillkommande anpassningen betydligt mindre. Förmedlare bedöms dock i viss mån kunna övervältra den administrativa bördan på säljarna genom att kräva de uppgifter som behövs. Förutom effekterna för individuella förmedlare bedöms förslaget inte ha några nämnvärda effekter för förmedlingsverksamheten i stort. Att förmedlare i vissa fall kan bli skattskyldiga är inte resultatet av ett ändrat generellt synsätt avseende förmedling och försäljning utan ett sätt att säkerställa en fungerande beskattning i det aktuella fallen.

5.2.7.4 Effekter för enskilda

Vid ett antagande om fullt prisgenomslag av skatten kommer priset för konsumenter att öka vid e-handel från sådana utländska aktörer som tidigare var undantagna beskattning. Den eventuella prisskillnad som funnits mellan köp från en inhemska aktör och en utländsk kommer med detta antagande att jämnas ut till den del den

beror på kemikalieskatten. Från utländska aktörer inom EU vars försäljning av elektronikvaror understiger tröskelvärdet kommer priset inte att påverkas av kemikalieskatt om försäljningen inte sker via en förmedlare. Sådan försäljning bedöms dock utgöra en mycket liten del av den totala försäljningen.

Konsumenterna som köper skattepliktig elektronik från tredjeland kommer förutom tull och mervärdesskatt, även att behöva betala in kemikalieskatt. Detta kan innebära en något ökad administration för konsumenterna eller konsumenternas ombud. Därutöver kommer konsumenten att själv få begära avdrag på skatten om elektronikvaran har rätt till skatteavdrag med antingen 50 eller 90 procent.

Beroende på hur företagen väljer att hantera och informera konsumenterna om kemikalieinnehåll och skatteavdrag kommer konsumenterna troligen få olika roller i att hantera detta. De utländska aktörer som ger tydlig information om skatten och kemikalieinnehåll i produkten kommer kunna underlätta för konsumenten. Konsumenterna kommer troligen att styras mot aktörer där det är hög transparens och tydlig information om vad som gäller med kemikalieskatten.

5.2.7.5 Effekter för hälsa och miljö

Som beskrevs i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99 avsnitt 5.8.4) och i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.16.5) förväntas skatten på kemikalier i viss elektronik innebära att försäljningen av skattepliktig elektronik minskar samtidigt som andelen av sådan elektronik som säljs som inte innehåller skadliga flamskyddsmedel förväntas öka. Genom att även beskatta sådana inköp från utländska aktörer som tidigare var undantagna förväntas denna effekt förstärkas. Det blir således inte längre möjligt att i vissa fall undvika skatt genom köp från en utländsk aktör. Minskad användning av skadliga flamskyddsmedel, och övriga farliga ämnen som denna typ av elektronik kan innehålla, kan därigenom bidra till att färre drabbas av sjukdomar och skador relaterade till denna typ av kemikalier, och förstärka de hälsomässiga vinsterna.

Vid köp från tredjeland blir konsumenten ansvarig att betala in kemikalieskatt och göra eventuella skatteavdrag om 50 eller 90 procent. För att kunna göra avdrag behöver konsumenten information om varans kemikalieinnehåll och detta kan innebära att allt fler konsumenter börjar efterfråga mer information om kemikalieinnehåll och därigenom får en ökad medvetenhet om olika produkters farlighet. Detta kan i sin tur leda till ändrade köpmönster och ändrade val av produkter mot mindre miljöfarliga produkter.

5.2.7.6 Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget kommer att innebära ökade kostnader för Skatteverket. Initialt måste Skatteverket anpassa sina system för de nya typerna av skattskyldiga, anpassa eller ta fram nya blanketter samt ta fram informationsmaterial och sprida detta till de nya skattskyldiga. På grund av mängden nya skattskyldiga kan det även initialt komma en ökad mängd frågor om skatten. Särskilda informationsinsatser utöver vad som normalt krävs vid regeländringar bedöms uppkomma för Skatteverket, då nya skattskyldiga som befinner sig i andra länder behöver informeras. På sikt kommer den ökade mängden skattskyldiga att leda till en viss ökad administration. Det bedöms dock att en övervägande majoritet av de nya skattskyldiga kommer att ansöka om att registreras hos Skatteverket (främst som registrerade EU-handlare), vilket leder till en initial arbetsbörda då den skattskyldiga ska godkännas men på sikt minskar administrationen både för Skatteverket och den skattskyldiga. Hur stora Skatteverkets kostnader blir är svårt att beräkna eftersom det saknas tillförlitliga uppgifter om

mängden nya skattskyldiga. Skatteverket har beräknat de initiala kostnaderna, som uppkommer till följd av bl.a. utformning av administrativa rutiner, framtagande av information och utveckling av systemstöd, till ca 2 miljoner kronor. De löpande kostnaderna, för bl.a. hantering av deklARATIONER, kontroller och service till företag, bedöms uppgå till 1 miljon kronor per år. Tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För Tullverket blir situationen annorlunda, främst på grund av att de aktörer som genom den föreslagna ändringen blir skattskyldiga för kemikalieskatt sedan tidigare var skyldiga att betala tull och i många fall även mervärdesskatt. Det är alltså aktörer som redan med dagens regler har kontakt med Tullverket. Tullverket har bedömt att förslagen inte kommer att medföra några kostnader. Eventuellt tillkommande utgifter för Tullverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

När det gäller kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna kan det noteras att det enligt nuvarande regler finns ytterst få mål som avser kemikalieskattelagen. Den ökade mängden skattskyldiga kan i teorin medföra vissa ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna, eftersom fler beslut kan överklagas. Även om det är mycket svårt att beräkna exakt hur stor kostnaden kommer att bli eftersom det inte går att veta i hur stor omfattning de nya skattskyldiga kommer att överklaga beslut, torde eventuella tillkommande kostnader vara försumbara sett till de allmänna förvaltningsdomstolarnas verksamhet som helhet. Eventuellt tillkommande kostnader ska därför hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

5.2.7.7 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Kemikalieskattelagen bedömdes vid införandet vara förenlig med EU-rätten. De föreslagna ändringarna syftar till att handlare i Sverige och handlare i andra EU-länder ska behandlas mer likartat. Den ökade administrativa börda som kan drabba utländska företag motsvarar den administrativa börda som tidigare har pålagts svenska företag. Förslaget bedöms därmed vara förenligt med EU-rätten. Se vidare avsnitt 5.2.6.8. När det gäller förenlighet med EU:s dataskyddsförordning, se avsnitt 5.2.6.3. I samband med införandet av kemikalieskattelagen anmäldes den även som en teknisk föreskrift enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster. Även de nu föreslagna ändringarna bedöms behöva anmälas.

5.2.7.8 Övriga effekter

Det är svårt att bedöma hur förslaget påverkar den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män. Enligt statistik från E-barometern – årsrapport 2018, e-handlar dock en större andel män än kvinnor hemelektronik, särskilt datorer och dator-tillbehör. Män kommer troligen att i något högre utsträckning än kvinnor påverkas av förslaget genom högre priser på de kemikaliebeskattade elektronikvarorna de beställer från aktörer från tredjeländ eller från aktörer inom EU som ligger över tröskelvärdet.

Även de fördelningsmässiga effekterna av förslaget är svåra att bedöma. I propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99 avsnitt 5.8.4) och i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.16.5) bedömdes att kemikalieskatten skulle kunna ge en fördelningsmässigt svagt regressiv effekt, dvs. påverka låginkomsthushåll i högre utsträckning än höginkomsthushåll genom att utgifter för viss elektronik utgör en större andel av låginkomsthushållens disponibla inkomst. Det är svårt att avgöra om låginkomsthushåll i högre utsträckning e-handlar från utländska aktörer än

höginkomsthushåll och därmed svårt att avgöra hur förslaget påverkar den ekonomiska jämlikheten.

Det är svårt att dra några slutsatser hur sysselsättningen kommer att påverkas av förslaget. I Kemikalieskatteutredningen uppskattades att när kemikalieskatten infördes på viss elektronik i Sverige skulle en viss övergång till utländsk handel kunna ske och kunna leda till minskad försäljning i Sverige och eventuellt påverka sysselsättningen. Om det finns sysselsättningseffekter av att e-handeln från utländska aktörer ökar på bekostnad av svenska, skulle denna snedvridning kunna minska med detta förslag. De långsiktiga effekterna bedömdes dock i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99 avsnitt 5.8.4) och i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.16.5) bli marginella eftersom minskad sysselsättning i en sektor i normalfallet förväntas leda till ökad efterfrågan på arbetskraft i en annan sektor.

5.3 Författningskommentar

5.3.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

43 kap.

4 §

I paragrafen anges vad som avses med företag av mindre storlek som det ska förstås i detta kapitel.

Sedan tidigare gäller enligt *andra stycket andra punkten* att ett företag inte är ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Genom ändringen kompletteras denna punkt på så sätt att ett företag inte heller är ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES. Vad som avses med MTF-plattform anges i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b §).

Ändringen behandlas i avsnitt 5.1.6.

16 a §

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om att investeraravdrag bara får göras om företaget i vilket andelarna har förvärvats antingen inte alls har varit verksamt på någon marknad eller har varit verksamt på en marknad en viss längsta tid efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Enligt *första stycket* får investeraravdrag bara göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad (*första punkten*) eller vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad (*andra punkten*). Motsvarande villkor finns i artikel 21.5 a och b GBER. Bestämmelsen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

I *andra stycket* regleras det fall när företaget har förvärvat 25 procent eller mer av sin verksamhet från någon annan. Vid bedömningen av om företaget har varit verksamt på någon marknad enligt första stycket första punkten ska då, enligt *första punkten*, även

den förvärvade verksamheten beaktas. Om verksamhet på någon marknad har bedrivits i den förvärvade verksamheten är villkoret i första stycket första punkten således inte uppfyllt. När det gäller villkoret i första stycket andra punkten ska tiden räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten, om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget. Tiden enligt första stycket andra punkten kommer således att bestämmas av den första försäljning som har inträffat först av den förvärvade verksamheten och den verksamhet som finns sedan tidigare i företaget. Vid fastställandet av när den första försäljningen har skett kan man behöva gå längre tillbaka än till det överlåtande företaget i det fall det överlåtande företaget i sin tur har förvärvat verksamheten från någon annan. Bedömningen av om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska göras vid tidpunkten för förvärvet av andelarna i företaget.

Av *tredje stycket* framgår att en begränsad försäljning för att testa marknaden inte anses vara en första försäljning enligt första eller andra stycket.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.1.5.

17 §

I paragrafen finns bestämmelser om att investeraravdrag inte får göras om företaget i vilket andelarna har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är i ekonomiska svårigheter.

Enligt *punkt 2* får investeraravdrag inte göras om någon av situationerna som räknas upp i artikel 2.18 c och d GBER föreligger. Enligt artikel 2.18 c GBER omfattas företag som är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande eller uppfyller kriterierna i nationell lagstiftning för att försättas i kollektiv insolvens på sina fordringsägares begäran. Enligt artikel 2.18 d GBER omfattas företag som har fått undsättningsstöd och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin, eller fått omstruktureringsstöd och fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan. Punkten omfattar således sådana företag som är föremål för företagsrekonstruktion eller är på obestånd och som tidigare utpekades uttryckligen i punkterna 2 och 3.

Vad som avses med undsättningsstöd och omstruktureringsstöd framgår av punkterna 26 och 27 i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i ekonomiska svårigheter, 2014/C 249/01.

Enligt *punkt 3* får investeraravdrag inte göras om det företag i vilket andelarna har förvärvats är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen som förklarar att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.1.7.

5.3.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

2 kap.

12 §

I paragrafen regleras vissa undantag från huvudregeln i 2 kap. 11 § om när Skatteverket ska gallra uppgifter och handlingar som behandlas i den s.k. beskattningsdatabasen. Av *tredje stycket* följer att uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt bl.a. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik och registrerade mottagare enligt samma lag ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då

godkännandet blev återkallat. Ändringen innebär att även registrerade EU-handlare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik omfattas av bestämmelsen.

Ändringen föränleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.3.

5.3.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

27 kap.

1 §

I paragrafens *tredje stycke* görs en komplettering som innebär att tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik jämställs med skatt.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.4.

5.3.4 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

3 kap.

4 §

I paragrafen regleras vad som avses med beskattningsår i olika fall. I *sjunde punkten* regleras bl.a. beslut om skatt vid oegentlighet enligt andra punktskattelagstiftningar. Ändringen innebär att även beslut om skatt vid felaktiga uppgifter enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik omfattas.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.4.

7 kap.

1 §

I paragrafen regleras vem som ska registreras hos Skatteverket. I första stycket punkten 10 regleras vilka skattskyldiga enligt olika uppräknade punktskattelagstiftningar som ska registreras. Paragrafen ändras på så sätt att uppräknningen i *punkt 10 i)* kompletteras med en hänvisning till 8 § 3 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Detta innebär att Skatteverket ska registrera den som godkänts som registrerad EU-handlare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik. Registreringen hos Skatteverket innebär i sin tur att registrerade EU-handlare ska redovisa skatten på kemikalier i viss elektronik för redovisningsperioder snarare än för varje händelse som medför skattskyldighet (se 26 kap. 6 och 8 §§).

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.3.

22 kap.

23 §

I paragrafen finns bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet avseende investeraravdrag. Paragrafens *tredje stycke* kompletteras med fem punkter, varav första och andra punkten motsvarar hittillsvarande tredje stycket. De tredje, fjärde och femte punkterna motsvarar delvis innehållet i bilaga III GBER.

Enligt *punkt 3* ska det företag som investeraravdraget hänför sig till lämna uppgift om tidpunkten för andelarnas förvärvande. Det är vid denna tidpunkt som företaget som investeraravdraget hänför sig till blir stödmottagare. Investeraravdrag får, enligt 43 kap. 10 § IL, göras av en fysisk person som förvärvar andelar i ett företag av

mindre storlek. En andel kan förvärfvas i företaget vid bildandet av företaget, vid en nyemission, genom tillskott till en ekonomisk förening i form av medlemsinsats eller förlagsinsats, eller från en juridisk person och avser ett företag som inte tidigare har bedrivit någon verksamhet (se 43 kap. 12 § 2 II). Det är denna tidpunkt som ska anges i kontrolluppgiften.

Enligt *punkt 4* ska det företag som investeraravdraget hänför sig till lämna uppgift om var det finns geografiskt utifrån den indelning i territoriella enheter som gäller på NUTS 2-nivå. Detta anges i bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts). Statistiska Centralbyrån har publicerat information om Sveriges indelning enligt NUTS. På NUTS 2-nivå är Sverige indelat i åtta områden. Hänvisningen görs till rättsakten i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

Enligt *punkt 5* ska det företag som investeraravdraget hänför sig till lämna uppgift om företagets verksamhetsområde på Nace-gruppnivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, EUT L 393, 30.12.2006, s. 1. Den svenska statistiska näringsgrensindelningen enligt SNI 2007 bygger på EU:s standard, Nace rev. 2 och är identisk med denna ner till nivå 4. Standarden för SNI används för att klassificera företag och arbetsställen efter vilken verksamhet de bedriver. Indelningen av näringsgrenarna framgår av bilaga 1 till förordningen där det framgår att med Nace-gruppnivå avses exempelvis 01.2 eller 01.3. Genom att hänvisningen till förordningen följs av preciseringen ”i den ursprungliga lydelsen” har hänvisningen gjorts statisk, dvs. eventuella senare ändringar av förordningen ska inte beaktas vid tillämpningen av bestämmelsen.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.1.8.

37 kap.

7 a §

I paragrafen regleras Skatteverkets möjligheter att förelägga den som har beviljats återbetalning av eller kompensation för punktskatt enligt vissa punktskattelagar att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter. Paragrafen kompletteras med en hänvisning till 53 kap. 5 § 1 e, vilket innebär att ett föreläggande blir möjligt även avseende återbetalning av skatt enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.6.

9 a §

I paragrafen regleras möjligheterna att förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan, ett s.k. tredjemansföreläggande. Genom en ändring i *andra stycket* kompletteras paragrafen med en hänvisning till 53 kap. 5 § 1 e, vilket innebär att ett föreläggande blir möjligt även avseende återbetalning av skatt enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.6.

41 kap.

3 §

I paragrafen anges hos vem revision får göras. Enligt *tolfte punkten* får revision göras hos den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik. Bestämmelsen kompletteras så att revision även får göras hos den som har ansökt om godkännande som registrerad EU-handlare.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.3.

53 kap.

5 §

I paragrafen räknas upp vilka beslut som anses vara beslut om punktskatt. Ändringen innebär att det förs in en ny punkt, *1 e*, enligt vilken beslut om återbetalning enligt 13 a § lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska anses som ett beslut om punktskatt. Det innebär bl.a. att bestämmelserna om betalning, ränta, omprövning och överklagande blir tillämpliga på ett sådant beslut.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.6.

5.3.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

1 §

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. I ett nytt *andra stycke* anges att sådan tilläggsavgift som avses i 8 a § ska betalas till staten. Ändringen medför att det tidigare andra stycket blir tredje stycket.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.4.

2 §

I paragrafen anges vad som avses med vissa uttryck som förekommer i lagen. Uppräkningen kompletteras med en definition av vad som avses med konsument. Med konsument avses en köpare för vilken köpet inte är en yrkesmässig aktivitet. Detta är en kodifiering av vad som tidigare angavs i förarbetena (prop. 2016/17:1 s. 438 och 439) och det avses således inte någon ändring i förhållande till hur begreppet tidigare har använts. Vad som avses med yrkesmässig aktivitet anges sedan tidigare i paragrafen.

Begreppet utländsk säljare stryks ur uppräknningen.

Uppräkningen kompletteras även med en definition av distansförsäljning. Med det avses försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen. Det finns alltså tre kriterier som ska vara uppfyllda för att en försäljning ska anses vara distansförsäljning – varorna ska transporteras till Sverige från ett annat EU-land, transporten ska utföras av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och köpet ska inte vara yrkesmässigt för köparen. Vad som avses med EU-land och yrkesmässigt anges sedan tidigare i 2 §.

Slutligen kompletteras uppräknningen med en definition av begreppet undantagen säljare. Med detta avses en säljare som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §, registrerad mottagare enligt 10 a § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och vars årliga försäljning av skattepliktiga varor till Sverige inte överskrider 100 000 kronor för innevarande eller föregående kalenderår. Definitionen av undantagen säljare täcker in

sådana säljare som vid distansförsäljning inte själva är skattskyldiga. Tröskelvärdet 100 000 kronor avser all försäljning av skattepliktiga varor till Sverige och inte enbart försäljning till konsumenter. Försäljningen räknas varje kalenderår för sig, men det är tillräckligt att den överskrider 100 000 kronor antingen innevarande eller föregående år för att tröskelvärdet ska anses vara överskridet. Vissa ytterligare regler om beräkningen finns i andra stycket (se nedan). Tröskelvärdet behandlas närmare i avsnitt 5.2.6.1. Se även kommentaren till 8 § för ett exempel på hur tröskelvärdet tillämpas.

Utöver de kompletterande definitionerna görs en mindre språklig justering av definitionen av import. Det avses ingen ändring i sak.

I ett nytt *andra stycke* anges två ytterligare regler för hur den årliga försäljningen för undantagna säljare enligt första stycket ska beräknas. Mervärdesskatt ska inte beaktas och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja. Exempel på fall då fraktkostnaderna inte går att särskilja är då säljare erbjuder ”gratis” frakt och kunden indirekt betalar för frakten genom ett högre pris på varan. I sådana fall ska hela priset som anges för elektronikprodukten räknas mot tröskelvärdet 100 000 kronor, även om delar av priset i praktiken avser fraktkostnader.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 5.2.6.1, 5.2.6.2 och 5.2.6.4.

8 §

I paragrafen regleras vilka som är skattskyldiga. Genom ändringen införs tre nya typer av skattskyldiga i de nya punkterna 3–5.

Punkt 3 behandlar den som i egenskap av registrerad EU-handlare yrkesmässigt bedriver distansförsäljning av skattepliktiga varor eller yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare. *Punkt 4* behandlar den som, utan att vara godkänd lagerhållare, registrerad mottagare eller registrerad EU-handlare, yrkesmässigt säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning. *Punkt 5* behandlar den som, utan att vara godkänd lagerhållare eller registrerad EU-handlare, yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare. För punkt 4 och 5 finns även krav på att värdet av den årliga försäljningen eller förmedlingen av skattepliktiga varor till Sverige ska överskrida 100 000 kronor för innevarande eller föregående kalenderår. Något sådant krav finns inte i punkt 3. Vad som avses med distansförsäljning, yrkesmässigt och undantagna säljare anges i 2 §, se kommentaren till den paragrafen. En närmare genomgång av vad som avses med förmedla finns i avsnitt 5.2.6.2.

För de nya punkterna finns, på motsvarande sätt som för övriga skattskyldiga enligt paragrafen, ett krav på att deras aktiviteter (försäljning eller förmedling) ska vara yrkesmässiga. Med tanke på definitionen av yrkesmässig torde det dock vara extremt sällsynt, om ens möjligt, med situationer där någon bedriver distansförsäljning eller förmedling av sådan utan att det anses vara yrkesmässigt. Eftersom skattskyldigheten för samtliga punkter är kopplad till distansförsäljning krävs att varorna levereras från ett annat EU-land. Om en utländsk handlare (som inte är godkänd som lagerhållare) har ett lager i Sverige och säljer varan från det till en svensk konsument har varan således beskattats redan innan försäljningen och omfattas inte av de nya punkterna. För punkt 4 och 5 finns, som angetts ovan, ett krav på att värdet av den årliga försäljningen eller förmedlingen av skattepliktiga varor till Sverige ska överskrida tröskelvärdet 100 000 kronor. Liksom för undantagna säljare enligt 2 § avser tröskelvärdet 100 000 kronor all försäljning av skattepliktiga varor till Sverige och inte enbart försäljning till konsumenter. Försäljningen räknas varje kalenderår för sig, men det är tillräckligt att den överskrider 100 000 kronor antingen innevarande eller föregående år

för att tröskelvärde ska anses vara överskridet. Vissa ytterligare regler om beräkningen finns i andra stycket (se nedan). Tröskelvärde behandlas närmare i avsnitt 5.2.6.1. Ett exempel avseende försäljning kan illustrera hur beräkningen fungerar. År 0 (och föregående år) understiger försäljningen av skattepliktiga varor till Sverige 100 000 kronor. Någon skattskyldighet enligt punkt 4 föreligger därför inte. Den 15 oktober år 1 säljer säljaren en vara som gör att den sammanlagda försäljningen av skattepliktiga varor till Sverige år 1 överstiger 100 000 kronor. Samtliga distansförsäljningar som sker efter detta år 1 kommer att bli skattepliktiga enligt punkt 4. År 2 föreligger skattskyldighet enligt punkt 4 för distansförsäljningar hela året eftersom försäljningen föregående år (år 1) översteg tröskelvärde 100 000 kronor. För förmedlare sker beräkningen på motsvarande sätt förutom att man ser till värde av förmedlade försäljningar. Detta innebär att värde av en förmedlad försäljning beaktas både när man ser till om försäljarens årliga försäljning överstiger 100 000 kronor och när man ser till om förmedlarens årliga förmedling överstiger 100 000 kronor.

De tidigare punkterna 3 och 4 numreras om till *punkt 6* och 7. Punkt 7 rör skattskyldighet vid införsel eller mottagande av skattepliktiga varor från ett annat EU-land förutom i situationer som täcks av vissa tidigare punkter. Punkten ändras så att situationer som täcks av de nya punkterna 3–5 läggs till bland undantagen då punkt 7 inte är tillämplig. Det anges även att den inte är tillämplig på distansförsäljning. Det innebär exempelvis att om en registrerad EU-handlare säljer en skattepliktig vara genom distansförsäljning och för in varan i Sverige är den registrerade EU-handlaren skattskyldig enligt tredje punkten och inte enligt sjunde punkten.

I ett nytt *andra stycke* anges två ytterligare regler för hur den årliga försäljningen respektive förmedlingen enligt första stycket punkterna 4 och 5 ska beräknas. Mervärdesskatt ska inte beaktas och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja. Exempel på fall då fraktkostnaderna inte går att särskilja är då säljare erbjuder ”gratis” frakt och kunden indirekt betalar för frakten genom ett högre pris på varan. I sådana fall ska hela priset som anges för elektronikprodukten räknas mot tröskelvärde 100 000 kronor, även om delar av priset i praktiken avser fraktkostnader.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.1 och 5.2.6.2.

8 a §

Paragrafen är ny och reglerar effekterna av felaktiga uppgifter från konsumenter vid distansförsäljning. *Första stycket* inleds med ett undantag från skattskyldighet enligt 8 § 3, 4 eller 5 då en konsument har lämnat felaktiga uppgifter. De typer av skattskyldiga som kan bli aktuella för undantaget är de som bedriver distansförsäljning eller förmedlar sådan försäljning, se kommentaren till 8 § för en närmare genomgång av skattskyldigheten enligt 8 § 3, 4 eller 5. För att undantaget ska vara tillämpligt finns tre kriterier som ska vara uppfyllda. För det första krävs att en svensk konsument ska ha köpt en skattepliktig vara genom distansförsäljning. Vad som avses med konsument och distansförsäljning anges i 2 §, se kommentaren till den paragrafen. För det andra krävs att konsumenten på fråga från försäljaren eller förmedlaren felaktigt uppgett att köpet är yrkesmässigt. Konsumenten ska alltså ha påstått att den inte är konsument. Uppgiften ska direkt eller indirekt ha lämnats som svar på en fråga från säljaren eller en aktör som förmedlar köpet, oavsett vem av dem som normalt hade varit skattskyldig. Att uppgiften måste ha lämnats som svar på en fråga innebär även att försäljaren eller förmedlaren måste ha ställt en fråga till konsumenten. En generell uppmaning till kunder att upplysa säljaren om de är konsumenter är således inte tillräckligt för att undantaget ska vara tillämpligt. För att undgå skattskyldighet krävs slutligen att den som annars hade varit skattskyldig direkt har upplyst konsumenten

om att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet att betala skatten och en tilläggsavgift. Upplysningen måste aktivt lämnas till kunden och det är inte tillräckligt att kunden själv kan leta upp information om detta bland allmänna avtalsvillkor. Exakt hur detta sker är upp till aktören, men kan exempelvis ske genom att upplysningen lämnas samtidigt som kunden får en fråga om köpet är yrkesmässigt eller inte. Det behöver inte visas att kunden faktiskt har läst upplysningen i det enskilda fallet, utan endast att den har visats eller på annat sätt aktivt presenterats för kunden på ett sätt som har gjort det möjligt för kunden att ta del av den. Av upplysningen ska framgå innebörden av yrkesmässighet enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik samt att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet för kunden att betala skatten och en tilläggsavgift. Om undantaget är tillämpligt är det i stället konsumenten som ska betala skatten. Sådan skatt beslutas av Skatteverket enligt 15 a §, se kommentaren till den paragrafen.

Enligt *andra stycket* ska det som sägs i första stycket även gälla skattskyldighet enligt 8 § 1, d.v.s. skattskyldighet för lagerhållare, om lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av en skattepliktig vara från en undantagen säljare till konsumenten. Första stycket blir alltså inte tillämpligt om lagerhållaren själv har sålt den skattepliktiga varan till konsumenten.

I tredje stycket anges att skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då varorna fördes in i Sverige. Eventuella ändringar av skattesatsen mellan införseln och Skatteverkets beslut påverkar således inte den skatt som ska betalas.

I fjärde stycket anges att om skatt ska betalas av en konsument enligt första eller andra stycket ska konsumenten även betala en tilläggsavgift om 500 kronor per vara om det inte är uppenbart oskäligt. Tilläggsavgiften överstiger skatten som ska betalas för varan. Avgiftens storlek i förhållande till skattebeloppet kan dock i sig inte innebära att det anses uppenbart oskäligt att ta ut avgiften. Ett exempel på när det skulle kunna vara oskäligt att ta ut avgiften är om en konsument inser att den har kryssat i fel ruta vid beställningen och självmant kontaktar Skatteverket för att betala korrekt skatt.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.4.

9 §

Paragrafen reglerar skattskyldighet vid import. *I första stycket* görs en ändring så att reglerna blir tillämpliga för import av skattepliktiga varor som är yrkesmässiga för någon av de inblandade parterna. Ändringen innebär, tillsammans med ändringen i 13 §, att även en import som inte är yrkesmässig för den som är skyldig att betala tullskulden kan medföra skattskyldighet om importen är yrkesmässig för någon annan inblandad part. Detta innebär exempelvis att reglerna blir tillämpliga om mottagaren av varan är en privatperson som ska använda varan för personligt bruk, så länge importen är yrkesmässig för avsändaren. Exempel på situationer då importen inte anses vara yrkesmässig för någon av de inblandade parterna är när en fysisk person i tredjeland skickar en skattepliktig vara till en familjemedlem i Sverige eller när en fysisk person själv för med sig en skattepliktig vara från tredjeland, under förutsättning att vara är avsedd för dennes eller dennes familjs personliga bruk. En oberoende transportör som enbart fraktar varan på uppdrag av någon annan anses i detta sammanhang inte vara en part som är inblandad i importen. Att en vara skickas med ett transportföretag innebär alltså inte i sig att importen anses yrkesmässig, utan en bedömning får då göras utifrån avsändaren och mottagaren. Vad som avses med yrkesmässig regleras i 2 §, se kommentaren till denna paragraf.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.5.

10 §

I paragrafens *första stycke* regleras förutsättningarna för att godkännas som lagerhållare. Det läggs till en ny *punkt 1 e*, enligt vilken den som i Sverige avser att yrkesmässigt förmedla distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare kan godkännas som lagerhållare om den uppfyller övriga krav. Vad som avses med distansförsäljning och undantagna säljare framgår av 2 §, se kommentaren till den paragrafen. Förmedling av sådana försäljningar har även lagts till i listan i 12 § över när skattskyldigheten inträder för lagerhållare, se kommentaren till den paragrafen. I *punkt 3* finns sedan tidigare ett krav på att sökanden inte får vara godkänd som registrerad mottagare. Denna bestämmelse kompletteras med att sökanden inte heller får vara godkänd som registrerad EU-handlare. Ett godkännande som lagerhållare kan således inte kombineras med något annat godkännande. Om en aktör är godkänd som registrerad mottagare eller registrerad EU-handlare men i stället vill bli godkänd som lagerhållare måste det första godkännandet återkallas.

I *andra stycket* regleras återkallelse av ett godkännande som lagerhållare. Ändringen innebär att stycket tas bort och reglerna flyttas till en ny paragraf, 10 c §.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.3.

10 a §

Paragrafen behandlar godkännande som registrerad mottagare. I *andra stycket* regleras återkallelse av ett sådant godkännande. Ändringen innebär att stycket tas bort och reglerna flyttas till en ny paragraf, 10 c §.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

10 b §

Paragrafen är ny och reglerar vem som får godkännas som registrerad EU-handlare. Paragrafen motsvarar i stora delar 10 § om godkännande som lagerhållare och 10 a § om godkännande som registrerad mottagare. I *första stycket* uppställs tre krav för godkännande. Enligt punkt 1 krävs att sökanden avser att yrkesmässigt bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor eller förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från undantagna säljare. Yrkesmässig aktivitet, distansförsäljning och undantagna säljare definieras i 2 §, se kommentaren till den paragrafen. Med förmedling avses generellt att en aktör samlar erbjudanden från olika säljare, visar dem för potentiella kunder och sedan förmedlar en försäljning mellan säljaren och köparen. För en närmare beskrivning av vad som innefattas i begreppet, se avsnitt 5.2.6.2. Det är tillräckligt att ett av kraven är uppfyllda. Sökanden ska alltså avse att antingen bedriva distansförsäljning eller förmedla distansförsäljning från undantagna säljare. Det bör observeras att det inte finns något krav på att värdet av försäljningen eller förmedlingen ska överskrida tröskelvärdet (se kommentaren till 2 §). Exempelvis kan alltså en säljare vars försäljning av skattepliktiga varor till Sverige underskrider tröskelvärdet ansöka om att bli godkänd som registrerad EU-handlare om den uppfyller övriga krav. Det medför dock att säljaren blir skattskyldig för distansförsäljning av skattepliktiga varor som registrerad EU-handlare. Syftet med detta skulle exempelvis kunna vara att själv hantera deklaration och betalning av skatt vid försäljning genom förmedlare. Enligt *andra punkten* ska sökanden med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt vara lämplig som registrerad EU-handlare. I *tredje punkten* uppställs ett krav på att den sökande inte ska vara godkänd som lagerhållare enligt 10 §. Om en aktör som har ett sådant godkännande i

stället vill bli godkänd som registrerad EU-handlare måste godkännandet som lagerhållare återkallas.

Regler om återkallande av ett godkännande som registrerad EU-handlare finns i 10 c §.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.3.

10 c §

Paragrafen är ny och reglerar återkallelse av godkännanden som lagerhållare, registrerad mottagare och registrerad EU-handlare. För lagerhållare och registrerade mottagare fanns motsvarande regler tidigare i de andra styckena i 10 respektive 10 a §§. Godkännanden ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den som fått godkännandet begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

Bestämmelsen har fått sin utformning efter synpunkter från *Lagrådet*.

11 §

I paragrafen regleras vad som händer om en godkänd lagerhållare eller registrerad mottagare försätts i konkurs. Paragrafen ändras så att samma regler gäller även då registrerade EU-handlare försätts i konkurs. Godkännandet övergår till konkursboet, som även blir skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet inträder efter konkursbeslutet. Det krävs inte att konkursen sker enligt svensk lagstiftning. Bestämmelserna ska även tillämpas på motsvarande förfaranden enligt andra länders lagstiftning.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.3.

12 §

I paragrafen regleras när skattskyldighet inträder. Avseende lagerhållare görs två förändringar med anledning av att lagerhållaren nu även kan förmedla försäljningar av varor. Dels förtydligas *punkt 1 a* så att det framgår att den enbart avser leveranser efter att lagerhållaren har sålt en vara, och inte förmedlade försäljningar. Dels införs en ny *punkt 1 e* som reglerar när skattskyldigheten inträder vid sådana förmedlade försäljningar där lagerhållaren blir skattskyldig, alltså förmedlade distansförsäljningar från undantagna säljare. Skattskyldigheten inträder i dessa fall då varan förs in till Sverige, snarare än vid leverans. Eftersom bestämmelsen enbart blir aktuell då en vara har sålts till en konsument och transporteras från ett annat EU-land är dock varan då den förs in i Sverige alltid på väg till kunden vilket innebär att tidsskillnaden mellan införsel och leverans i de flesta fall borde vara liten. Hänvisningarna i *punkt 3* kompletteras så att skattskyldigheten inträder då en vara förs in till Sverige även för de övriga aktörer som kan bli skattskyldiga i samband med distansförsäljning. Slutligen uppdateras befintliga hänvisningar till 8 § på grund av punkternas nya numrering.

Ändringen föranleds av förslagen i avsnitt 5.2.6.1–5.2.6.3.

13 §

I paragrafen regleras generella undantag från skattskyldighetens inträde. Ändringen innebär att första stycket tas bort.

Det tidigare andra stycket blir därmed *första stycket*. Enligt bestämmelsen inträder inte skattskyldighet för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare har inträtt för. I ett tillägg anges att det inte gäller om skatten har återbetalats enligt 13 a §. Det spelar ingen roll till vem skatten har återbetalats. En återbetalning gör att

den skattskyldighet för vilken skatten har återbetalats inte längre hindrar framtida skattskyldigheters inträde. Om skattskyldighet sedan inträder igen för varan innebär dock det att skattskyldighet inte kan inträda ytterligare en gång, såvida inte även denna skatt återbetalas. Ett exempel kan illustrera detta. En skattepliktig vara förs in till Sverige den 1 februari, vilket innebär att skattskyldighet inträder. Den 1 april flyttas varan till ett annat EU-land och det sker en återbetalning av skatten enligt 13 a §. Om varan sedan åter förs in till Sverige den 1 maj kommer en ny skattskyldighet att inträda. Den skattskyldighet som inträffade den 1 februari hindrar inte detta eftersom den skatten har återbetalats. Varan säljs sedan till en lagerhållare som den 1 juli säljer och levererar varan till en icke-lagerhållare. Skattskyldighet inträder då inte eftersom skattskyldighet tidigare har inträtt den 1 maj och den skatten inte har återbetalats. För ytterligare exempel av hur reglerna i 13 § och 13 a § förhåller sig till varandra, se kommentaren till 13 a §.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.1, 5.2.6.2, 5.2.6.5 och 5.2.6.6.

13 a §

Paragrafen är ny och reglerar återbetalning av skatten i vissa fall. Enligt *första stycket* kan, om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland, återbetalning av skatten ske efter skriftlig ansökan hos Skatteverket. I *andra stycket* finns tre punkter med förutsättningar som den som begär återbetalning ska visa är uppfyllda. För att återbetalning ska beviljas ska samtliga punkter vara uppfyllda vid tiden för Skatteverkets beslut. Enligt *punkt 1* ska sökanden visa att den skatt som ansökan avser har betalats. Det finns inget krav på att sökanden ska ha betalat skatten, utan enbart att den ska ha betalats. Enligt *punkt 2* ska sökanden visa att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium. Enligt *punkt 3* ska sökanden visa antingen att undantaget i 13 § inte tidigare har tillämpats på varan eller att den flyttning eller export ansökan grundar sig på skedde efter den tidpunkt då undantaget senast tillämpades. Undantaget i 13 § anses ha tillämpats vid den tidpunkt då skattskyldighet skulle ha inträtt om undantaget inte hade varit tillämpligt. Hur reglerna i 13 och 13 a §§ förhåller sig till varandra kan illustreras genom ett exempel. En skattepliktig vara förs yrkesmässigt in från Danmark till Sverige den 1 januari. Skattskyldighet inträder och skatt betalas. Varan förs sedan tillbaka till Danmark (eller något annat land) den 2 februari. Återbetalning av skatten kan då ske eftersom skatten har betalats, flytten till Danmark skedde inom tre månader från den tidpunkt då varan fördes in till Sverige och undantaget i 13 § aldrig har tillämpats på varan. Varan förs sedan yrkesmässigt in i Sverige igen den 3 mars. Om återbetalning skedde tidigare kommer en ny skattskyldighet att inträda. Undantaget i 13 § blir i så fall inte tillämpligt eftersom skatten har återbetalats. Om återbetalning i stället inte begärdes, eller nekades av någon anledning, kommer undantaget i 13 § att vara tillämpligt och någon ny skattskyldighet inträder inte. Återbetalning av skatten kan då inte längre ske på grund av flytten till Danmark den 2 februari eftersom undantaget i 13 § har tillämpats och flyttningen ansökan grundar sig på skedde före den tidpunkt då undantaget senast tillämpades (3 mars). Om varan sedan flyttas till Danmark den 28 mars kan återbetalning ske på grund av den flyttningen. Undantaget i 13 § har visserligen tillämpats, men den flyttning som ansökan nu grundar sig på skedde efter den tidpunkt då undantaget senast tillämpades. Om varan i stället hade flyttats till Danmark den 5 april hade återbetalning inte kunnat ske, eftersom det då har gått mer än tre månader mellan skattskyldighetens inträde (1 januari) och flyttningen ansökan grundar sig på (5 april). Tidpunkten då skattskyldigheten inträdde är fortfarande den tidpunkt då varan första gången fördes in i Sverige. Andra gången inträdde ingen skattskyldighet på grund av undantaget i 13 §.

Utöver vad som anges i punkterna 1–3 ska sökanden även visa att varan har flyttats till ett annat EU-land eller exporterats till tredjeland eftersom det är grundförutsättningen för återbetalning.

I *tredje och fjärde styckena* finns vissa regler kring förfarandet. Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden. En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.6.

15 §

I paragrafen regleras vilka förfaranderegler som ska tillämpas vid beskattningen. Enligt huvudregeln i *första stycket* gäller skatteförfarandelagen (2011:1244) i fråga om förfarandet vid beskattningen utom i de fall som avses i andra stycket. Genom ett tillägg anges att skatteförfarandelagen inte ska vara generellt tillämplig på de fall som avses i 15 a och 15 b §§, eftersom det i där särskilt anges vilka delar av skatteförfarandelagen som är tillämpliga.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.4.

15 a §

Paragrafen är ny och reglerar beslut om skatt och tilläggsavgift vid felaktiga uppgifter från en konsument. Paragrafen motsvarar till stora delar den s.k. oegentlighetsbeskattningen i 34 a § i lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

Enligt *första stycket* beslutar Skatteverket om skatt och tilläggsavgift som avses i 8 a §. Skatten och avgiften ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Enligt *andra stycket* ska vissa bestämmelser om föreläggande och revision i skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 8 a § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

Tredje stycket reglerar vilka övriga bestämmelser i skatteförfarandelagen som är tillämpliga. Jämfört med bestämmelserna om oegentlighetsbeskattning saknas vissa regler om juridiska personer, bevissäkring och betalningssäkring. Det kan även noteras att det inte finns någon hänvisning till de generella reglerna om befrielse från respektive beslut om särskilda avgifter i 51 och 52 kap. skatteförfarandelagen. De bestämmelserna är således inte tillämpliga.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.4.

15 b §

Paragrafen är ny och reglerar vissa praktiska frågor kring in- och återbetalning av skatt enligt 8 a §. Vilka bestämmelser som gäller i övrigt för sådan skatt regleras i 15 a §, se kommentaren till denna paragraf.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.6.4.

16 §

I paragrafen regleras förutsättningarna för överklagande av sådana beslut som inte överklagas enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller tullagen (2016:253). Genom en ändring i *första stycket* anges att beslut enligt de nya paragraferna 10 b och 10 c §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. De beslut som avses är godkännande som registrerad EU-handlare respektive återkallanden av godkännanden som lagerhållare, registrerad mottagare och registrerad EU-handlare. Motsvarande gäller i dag avseende godkännanden och återkallanden för lagerhållare och registrerade mottagare.

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5.2.6.3.

5.4 Försäljning av egendom

Thielska Galleriet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen genom försäljning till bokfört värde överlåter de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet.

Från försäljningsintäkterna får regeringen avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till byggnaderna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten vid en försäljning.

Skälen för regeringens förslag: Staten genom Statens fastighetsverk äger fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm. På fastigheten finns byggnader som disponeras av stiftelsen Thielska Galleriet. Byggnaderna är del av ett statligt byggnadsminne. Stiftelsen överlät 1982 byggnaderna till staten genom gåva. Enligt villkoren i samband med gåvan ska byggnaderna tills vidare upplåtas till stiftelsen för att också fortsättningsvis nyttjas för samma ändamål som tidigare. Byggnaderna är belägna på mark som omfattas av den kungliga dispositionsrätten. Stiftelsen Thielska Galleriet bedriver verksamhet i byggnaderna i form av konstupställningar och restaurang- och caféverksamhet. Verksamheten finansieras delvis med statsbidrag.

I betänkandet Statens kulturfastigheter – urval och förvaltning för framtiden (SOU 2013:55) bedömde utredaren att de aktuella byggnaderna inte av kulturhistoriska skäl behövde ägas av staten. Stiftelsen Thielska Galleriet framställde 2015 till Statens fastighetsverk önskemål om att få återförvärva de byggnader som stiftelsen disponerar till ett pris motsvarande det bokförda värdet. Bakgrunden är att stiftelsen som ägare till byggnaderna har större möjlighet att attrahera privat kapital med vilket man bl.a. kan vårda och förvalta byggnaderna.

Statens fastighetsverk anser att byggnaderna inte behöver ägas av staten av kulturhistoriska skäl och att det därför finns förutsättningar för staten att överlåta byggnaderna. Riksantikvarieämbetet har tillstyrkt försäljningen, under förutsättning att det finns ekonomiska möjligheter för stiftelsen att vårda och förvalta byggnaderna och att hela anläggningen, inklusive byggnader, park, vegetation och gångvägar som hör till anläggningen, vårdas så att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Statens fastighetsverk anser att en överlåtelse ska få göras till ett pris som motsvarar det bokförda värdet för byggnaderna, vilket uppgår till ca 8,1 miljoner kronor. Det bokförda värdet motsvarar de icke avskrivna kostnader som staten haft för investeringar och förbättringar av byggnaderna och som till fullo inte har betalats via den hyra som stiftelsen har erlagt.

Enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) ska överlåtelse av statens egendom genomföras affärsmässigt om inte särskilda skäl talar mot det. Byggnadernas

marknadsvärde uppskattas till 46,8 miljoner kronor vid en försäljning på en öppen marknad. En försäljning till någon annan part än stiftelsen Thielska Galleriet bedöms dock inte vara möjlig med hänsyn till de inskränkningar i nyttjanderätten som gäller för byggnaderna. Eftersom det inte är möjligt att genomföra en försäljning till marknadsvärde bör en försäljning i stället kunna ske till bokfört värde. Det är viktigt att säkerställa byggnadernas framtida underhåll och förvaltning. Statens fastighetsverk har bedömt att 17 miljoner kronor är ett tillräckligt belopp för detta ändamål. En förutsättning för en överlåtelse är därför att stiftelsen kan uppvisa ett eget kapital om minst 17 miljoner kronor avsatt i en fond.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att riksdagen godkänner att regeringen genom försäljning till bokfört värde överlåter de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet. Vidare föreslås att regeringen från försäljningsintäkterna får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till byggnaderna, dels de direkta försäljningsomkostnader som uppkommer för staten vid en försäljning.

5.5 Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget för 2020

Regeringens förslag: Den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2020 som redovisas i tabell 5.3 godkänns.

Skälen för regeringens förslag: Förslag som har en tydlig påverkan på statens inkomster för det löpande budgetåret bör föranleda en ny inkomstberäkning. Den nya inkomstberäkningen bör göras för de inkomstitlar som berörs av förslagen. I de fall regeringen har gjort en ny beräkning av inkomstitlarna baserat på nya makroekonomiska prognoser och andra förutsättningar, som t.ex. förändrade volymer, bör inkomstförändringarna omfatta även dessa förändringar. Av redovisningen bör det gå att särskilja de effekter som beror på regeländringar från effekter till följd av ändrade makroprognoser och andra ekonomiska förutsättningar (prop. 2013/14:173 s. 34 och bet. 2013/14:KU46).

I detta avsnitt lämnas förslag om en ny inkomstberäkning för de inkomstitlar som påverkas av de förslag som lämnas i denna proposition. Den ändrade inkomstberäkningen redovisas i tabell 5.3. Av tabellen framgår bruttoeffekten av förslagen på respektive inkomstitel.

Förslaget om att begränsa investeraravdraget påverkar inkomstitel 1312 *Skattereduktion kapital* under inkomstitelgrupp 1300 Skatt på kapital. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2020 uppgår inkomstitel 1312 *Skattereduktion kapital* till 19 miljarder kronor. Prognosen har reviderats upp med 10 miljoner kronor till följd av förslaget om begränsning av investeraravdraget.

Förslaget om beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten påverkar inkomstitel 1461 *Kemikalieskatt* under inkomstitelgrupp 14501460 Övriga skatter på energi och miljö. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2020 uppgår inkomstitel 1461 *Kemikalieskatt* till 1,9 miljarder kronor. Prognosen har reviderats upp med 10 miljoner kronor till följd av förslaget om beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten.

Förslaget om försäljning av de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet, påverkar inkomstitel 2215 *Inlevererat överskott från Statens Fastighetsverk* under inkomstitelgrupp 2210 Överskott av fastighetsförvaltning. Enligt den av riksdagen godkända inkomst-

beräkningen för 2020 uppgår inkomsttitel 2215 *Inlevererat överskott från Statens Fastighetsverk* till 0,3 miljarder kronor. Prognosen har reviderats upp. I revideringen ingår förslaget om försäljning av de byggnader som stiftelsen Thielska Galleriet disponerar på fastigheten Djurgården 1:1 i Stockholm till stiftelsen Thielska Galleriet.

Tabell 5.3 Specifikation av ändrad beräkning av statens inkomster för 2020

Tusental kronor

Inkomsttitel		Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1312	Begränsning av investeraravdraget	19 239 160	19 249 160	10 000
1461	Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten	1 923 833	1 933 833	10 000
2215	Inlevererat överskott från Statens Fastighetsverk	285 000	293 050	8 050

I tabell 5.4 redovisas de offentligfinansiella effekterna för 2020 av förslagen till ändrade skatte- och avgiftsregler i denna proposition. Bruttoeffekten beskriver den direkta förändringen av intäkterna från den skatt som regeländringen avser. Referensalternativet vid tolkningen av bruttoeffekten är de förväntade skatteintäkterna i frånvaro av regeländringar. Utöver den direkta effekten kan en regeländring ge upphov till indirekta effekter på de offentliga finanserna av olika slag. Indirekta effekter uppstår om skatteändringen påverkar underlaget för andra skatter eller offentliga utgifter och därigenom påverkar de offentliga finanserna. I de offentligfinansiella effektberäkningarna tas normalt hänsyn till indirekta effekter i form av effekter av övervältring på löner, priser och vinster, effekter på mervärdesskatten av ändrade punktskatter och effekter av förändringar i konsumentprisindex. Den offentligfinansiella nettoeffekten utgörs av summan av bruttoeffekten och de indirekta effekterna. Vid bedömningen av hur en skatteförändring påverkar den offentliga sektorns finansiella sparande på kort sikt, är den offentligfinansiella nettoeffekten den mest relevanta.

Tabell 5.4 Offentligfinansiella effekter 2020 av ändrade skatte- och avgiftsregler i denna proposition

Miljarder kronor

	Effekt från	Bruttoeffekt 2020	Nettoeffekt 2020
Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd	2020-08-01	0,01	0,01
Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten	2020-10-01	0,01	0,01
Summa		0,02	0,02

6 Ändringar avseende statens utgifter

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar avseende statens utgifter för 2020. Samlade förslag till ändrade ramar och anslag samt beställningsbemyndiganden finns i avsnitt 1, tabell 1.1 och 1.2.

6.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

6:1 Allmänna val och demokrati

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 142 340 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 2 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för val och administrativa kostnader för genomförande av val.

Länsstyrelsernas kostnader för lagstadgade uppgifter i samband med 2019 års Europaparlamentsval blev högre än beräknat. Anslaget bör därför ökas med 2 500 000 kronor.

6:3 Datainspektionen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 110 374 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 6:3 *Datainspektionen* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Uppgiften att besluta om tillstånd för och utöva tillsyn över kamerabevakning har medfört högre utgifter än vad regeringen tidigare har beräknat. För att säkerställa att verksamheten kan genomföras på ett effektivt och rättssäkert sätt bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor.

Regeringen har för avsikt att per den 1 januari 2021 byta namn på Datainspektionen till Integritetsskyddsmyndigheten. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 2021 med nödvändiga lagförslag med anledning av namnbytet.

8:1 Mediestöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 762 119 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 200 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för statsbidrag till presstödet och mediestödet.

Tidningarnas vikande intäkter och minskade upplagor har inneburit att fler stora tidningar blivit berättigade till presstödet. Till följd av detta har utgifterna för det rättighetsbaserade presstödet ökat och det tillgängliga utrymmet för de övriga stödformerna inom press- och mediastödet blivit mindre än beräknat. Utifrån mediernas demokratibärande och samhällsviktiga roll är det viktigt att det finns medel för medierna att kunna bedriva professionell journalistik i hela landet. Ökade insatser behövs för att nå de områden i landet som i dag saknar bevakning eller är svagt bevakade.

Utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 innebär att tidningsbranschens redan svåra ekonomiska situation har förvärrats genom kraftigt minskade annonsintäkter. Tidningarnas möjligheter att bära kostnader såväl för den redaktionella verksamheten som för distributionen i hela landet hotas, samtidigt som efterfrågan på och behovet av nyheter har växt explosionsartat. Att tidningarna kan fortsätta sin verksamhet och även distribueras i hela landet är särskilt viktigt i en tid när behovet av nyheter och information är stort. Att distributionen av tidningar upprätthålls i hela landet är bl.a. viktigt för att nå en äldre målgrupp som inte i lika hög utsträckning läser nyhetstidningar digitalt.

Mot denna bakgrund bör anslaget ökas med 200 000 000 kronor. Från och med 2021 beräknas utgifterna öka med 200 000 000 kronor.

Utbetalning av beslutade stöd i förskott

Regeringens förslag: Förskottsutbetalning av beslutade driftsstöd till tidningsföretag för kalenderåret 2020 ska möjliggöras.

Skälen för regeringens förslag: Driftsstöd beräknas per kalenderår och med en tolfedel för varje kalendermånad som tidningen kommer ut under det år som stödet avser. Driftsstöd betalas enligt 2 kap. 13 § tredje stycket presstödsförordningen (1990:524) ut månadsvis i förskott. Beslutade driftsstöd för kalenderåret 2020 bör dock kunna betalas i förskott. Att redan beviljade bidrag så snart som möjligt kan utbetalas till medieföretagen är av stor betydelse, inte minst för mindre aktörer, i den svåra ekonomiska situation som uppkommit till följd av utbrottet av det nya coronaviruset.

Mot denna bakgrund föreslås att förskottsutbetalning av beslutade driftsstöd till tidningsföretag för kalenderåret 2020 möjliggörs.

Tillfälligt slopat krav på viss andel eget innehåll

Regeringens förslag: Kravet på en dagstidning att ha 55 procent eget redaktionellt innehåll ska slopas tillfälligt under en period under 2020 för att ge större flexibilitet för driftsstödstitidningar att dela och samarbeta om innehåll.

Skälen för regeringens förslag: Av 1 kap. 6 § presstödsförordningen (1990:524) framgår att en dagstidning ska komma ut under ett eget namn och ha ett eget redaktionellt innehåll som utgör minst 55 procent av det totala redaktionella innehållet. Krav på eget redaktionellt innehåll fyller en viktig funktion för att säkerställa att en dagstidning, för att erhålla statligt stöd, har ett redaktionellt innehåll som skiljer sig från andra titlar. Syftet är både att stimulera mångfald och att säkerställa att tidningar inte kan beviljas statligt stöd om de huvudsakligen återpublicerar andras material. Enligt Mediestödsnämndens praxis ska kravet upprätthållas under hela året. Om kravet inte uppfylls kan tidningsföretaget bli återbetalningsskyldigt.

Utbrottet av det nya coronaviruset medför dels en försvårad ekonomisk situation för en redan pressad tidningsbransch där flera av de tidningarna som får driftsstöd har en

särskilt svår utgångspunkt, dels ett stort tryck på tidningarna vad gäller att tillhandahålla information och granskning såväl lokalt som regionalt. Det finns under dessa förutsättningar behov av tillfälligt flexibla regler för tidningarna när det gäller att dela och samarbeta om innehåll och möjliggöra en ökad effektivitet i nyttjandet av allmänt innehåll. Det finns därför skäl att under en begränsad period 2020 slopa kravet på en viss andel eget redaktionellt innehåll för de dagstidningar som vid ansökningstillfället 2019 uppfyllde kraven på eget material. Förslaget bedöms inte medföra några ökade utgifter för staten.

6.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Förvärv av en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2020 förvärvar en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10 för 85 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Staten har en möjlighet att förvärva en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10. Staten avyttrade fastigheten efter försvarsbeslutet 1996 (prop. 1996/97:4, 1996/97:FöU1, rskr. 1996/97:36).

Fastigheten är en del av Umeå garnison och den aktuella delen passar in i förvaltningen och samordningen av Försvarsmaktens anläggningar. Regeringen anser vidare att det är av stor vikt att säkra tillgången till fastigheten för att tillgodose det militära försvarets befintliga behov, liksom Försvarsmaktens långsiktiga behov av etablering i Umeå. Den aktuella delen av fastigheten är värderad till 73 000 000 kronor.

Förvärv genom köp eller byte och försäljning ska enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar mot det. I det aktuella fallet är förvärvet avsett att genomföras utan att objektet kommer ut till försäljning på marknaden. Det pris staten betalar kan därmed komma att överstiga marknadsvärdet. Eftersom fastigheten har ett betydande värde, och det är fråga om ett belopp som avviker från beräknat marknadsvärde, anser regeringen att riksdagens godkännande av förvärvet bör inhämtas. Det militära försvarets behov utgör enligt regeringens mening skäl för att förvärva den aktuella delen av fastigheten till ett pris som överstiger marknadsvärdet. Anskaffningskostnaden bedöms rymmas inom den övriga kreditram som riksdagen har beslutat för Fortifikationsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar för 2020.

Regeringen anser därför att riksdagen bör godkänna att regeringen under 2020 förvärvar en del av fastigheten Umeå Stadsliden 3:10 för 85 000 000 kronor.

6.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1:2 Tullverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 123 025 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Tullverket* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Tullverket utför viktiga samhällsuppgifter och myndighetens insatser ska bl.a. skydda från hot mot hälsa, miljö och säkerhet. Att narkotika och vapen förs in illegalt i landet är ett allvarligt problem och utgör ett led i

den ökade grova brottsligheten. För att motverka brottsligheten och öka tryggheten behöver myndighetens möjlighet att redan vid gränsen stoppa narkotika och vapen förstärkas, bl.a. genom en ökad närvaro. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

6.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

1:2 Säkerhetspolisen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 641 279 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Säkerhetspolisen* ökas med 40 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget att Säkerhetspolisen fortsatt kan upprätthålla sin förmåga att skydda Sveriges demokratiska system, medborgarnas fri- och rättigheter samt den nationella säkerheten. Anslaget bör därför ökas med 40 000 000 kronor.

1:5 Sveriges Domstolar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 6 241 698 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för de allmänna domstolarnas och de allmänna förvaltningsdomstolarnas verksamhet.

Antalet inkomna mål till domstolarna har fortsatt att öka. För att domstolarna ska kunna hantera det stora antalet mål med bibehållen kvalitet och effektivitet bör anslaget ökas med 30 000 000 kronor.

1.6 Kriminalvården

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 9 448 433 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Kriminalvården* ökas med 20 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Kriminalvården har sedan hösten 2018 en ansträngd beläggningssituation. För att hantera situationen har myndigheten inrättat tillfälliga anstaltsplatser. Kriminalvården har vidare under en tid haft ett ekonomiskt underskott och har därför påbörjat effektiviserings- och besparingsåtgärder för att få sin ekonomi i balans. Det är dock angeläget att myndigheten kan behålla tillräcklig bemanning för att upprätthålla en god säkerhet i verksamheten. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

1:8 Rättsmedicinalverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 455 273 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Rättsmedicinalverket* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Det ökande ärendeinflödet inom den rättspsykiatriska verksamheten medför högre utgifter än vad regeringen tidigare har beräknat. För att säkerställa att verksamheten kan genomföras med bibehållen kvalitet och effektivitet bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor.

1:12 Rättsliga biträden m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 356 357 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Rättsliga biträden m.m.* ökas med 800 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för offentliga försvarare, målsägandebiträden, rättshjälpsbiträden och offentliga biträden.

Utgifterna för anslaget förväntas bli högre än vad regeringen tidigare beräknat, bl.a. till följd av ett ökat antal inkomna mål till domstolarna, som medför en ökning av antalet förordnanden av rättsliga biträden. Anslaget bör därför ökas med 800 000 000 kronor.

1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 39 987 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* ökas med 73 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar.

Utgifterna för statens skaderegleringsverksamhet förväntas bli högre än beräknat på grund av att antalet skadeståndsärenden har ökat, främst ärenden om ersättning vid frihetsberövande, och ett större ärende om anspråk på ersättning. Anslaget bör därför ökas med 73 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:11 *Åtgärder för havs- och vattenmiljö* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med 28 000 000 kronor.

1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 113 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter avseende verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet.

Medel motsvarande utgifterna finansieras av EU och redovisas mot inkomsttitel. Verksamheten inom fonden bedrivs utifrån ett nationellt program som delvis omfattar fleråriga projekt. Vissa projekt kunde 2019 inte använda tilldelade medel i den takt som hade antagits. Genomförandet av dessa projekt behöver dock fortsätta under 2020. För att kunna finansiera resterande del av det nationella programmet och de

ekonomiska åtaganden som tidigare har gjorts bör anslaget ökas med 30 000 000 kronor.

6.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

1:1 Avgifter till internationella organisationer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 328 554 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* ökas med 39 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, OSSE, Nordiska ministerrådet och OECD.

Belastningen på anslaget påverkas av såväl valutafluktuationer som antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser. På grund av den försvagade svenska kronkursen och utgifterna för FN:s fredsbevarande insatser förväntas Sveriges utgifter för avgifterna bli högre än vad regeringen tidigare har beräknat. Anslaget bör därför ökas med 39 000 000 kronor.

1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 826 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter enligt lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd, för konsulära insatser vid en kris eller en katastrof utomlands enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser eller vid liknande händelser.

Utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har ökat behovet av konsulärt bistånd. Med anledning av detta beräknas utgifterna på anslaget att bli högre än vad regeringen beräknade i budgetpropositionen för 2020. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

6.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Rörelsekapital för Försvarets materielverk

Regeringen har ett bemyndigande att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 26 500 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2020 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 46 500 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2020 besluta om export av JAS 39 C/D genom upplåtelse eller överlåtelse av viss materiel, under förutsättning att exporten bidrar till den operativa tillgängligheten inom stridsflygssystemet, att den i övrigt är i linje med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet för 2016–2020 och att exporten under 2020 sker till förmån för den operativa tillgängligheten till JAS 39 C/D (prop. 2019/20:1 utg.omr. 6, bet. 2019/20:FöU1, rskr. 2019/20:107). För att möjliggöra en eventuell export av JAS 39 C/D, som baseras på flygplan som byggts i produktionsbevarande syfte och som inte ingår i Försvarsmaktens bestånd, behöver krediten för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital ökas. Krediten bör därför ökas med 20 000 000 000 kronor.

Bemyndigande om försäljning av ubåtar

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om försäljning av två ubåtar av Södermanlandklass med syftet att ubåtarna ska ägas av Polen.

Skälen för regeringens förslag: Den polska regeringen har begärt en offert på två svenska ubåtar av Södermanlandklass. Önskemålet rör ubåtarna Östergötland och Södermanland. Svenska staten kan komma att bli avtalspart vid försäljningen. Ett annat alternativ är att staten säljer ubåtarna åter till industrin, som blir avtalspart.

En försäljning skulle innebära ett strategiskt partnerskap med Polen inom undervattensområdet, vilket är säkerhetspolitiskt betydelsefullt för Östersjöregionen. Regeringen bedömer vidare att exporten skulle bidra till att behålla och utveckla Sveriges kompetens inom undervattensområdet.

Ubåten Östergötland togs ur operativ drift 2011. Ubåten Södermanland är planerad att vara i drift t.o.m. 2021. Ett fortsatt vidmakthållande efter 2021 skulle förutsätta så omfattande åtgärder att det inte bedöms vara ett ändamålsenligt sätt att långsiktigt förstärka det svenska ubåtsvapnet. Försäljningen innebär inte en tidigareläggning av avvecklingen av Södermanland ur krigsorganisationen.

Av 8 kap. 6 § budgetlagen framgår att regeringen får besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. Försäljningen förutsätter att ubåtarna modifieras vilket skulle kunna medföra ett ekonomiskt åtagande för staten. Eftersom ubåten Södermanland ännu behövs för statens verksamhet krävs riksdagens godkännande.

En försäljning ska genomföras affärsmässigt, vilket ska garantera att staten minst erhåller täckning för samtliga de kostnader som iståndsättande av ubåtar, utbildning av personal och annat stöd från svensk sida föranleder.

Ett bindande anbud och utförelse ur Sverige av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kommer att kräva tillstånd av Inspektionen för strategiska produkter.

2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 381 471 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:5 *Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal* ökas med 15 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för att finansiera ersättning från staten till SOS Alarm Sverige AB enligt avtal.

Utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 medför ett kraftigt ökat antal samtal till informationsnumret 113 13 för stora olyckor och kriser. Krisinformationsnumret är en del av SOS Alarms samhällsuppdrag. För att finansiera bolagets ökade kostnader för bemanning som följer av den ökade belastningen på krisinformationsnumret bör ersättningen till bolaget öka. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor.

2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 458 330 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:6 *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* ökas med 5 000 000 kronor.

Anslaget 2:4 *Krisberedskap* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 6, bet. 2019/20:FöU1, rskr. 2019/20:107) har riksdagen efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 - Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:200) ökat anslaget med 75 000 000 kronor till 1 458 330 000 kronor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) kommer att ges två uppdrag avseende etablering av ett utvecklat och säkert kommunikationssystem för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. MSB ska dels tillhandahålla tjänster för mobil datakommunikation till användare av det nuvarande Rakelsystemet, dels analysera och lämna förslag på hur det samlade behovet av ett utvecklat och säkert system för både tal- och datakommunikation bäst kan tillgodoses. För att finansiera myndighetens kostnader för de tillkommande uppgifterna bör anslaget ökas med 5 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 2:4 *Krisberedskap* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

6.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 491 976 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)* ökas med 23 024 000 kronor.

Anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med 23 024 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den del av kostnaderna vid utlandsmyndigheterna som Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) svarar för påverkas av den försvagade svenska kronkursen. Med de slutliga beräkningarna av valutakursförändringarna under 2019 som grund bedöms Sidas del av kostnaderna vid

utlandsmyndigheterna bli högre än vad regeringen tidigare har beräknat. Anslaget bör därför ökas med 23 024 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

6.8 Utgiftsområde 8 Migration

1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 781 903 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Domstolsprövning i utlänningsmål* ökas med 180 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera migrationsdomstolarnas förvaltningskostnader för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål.

Migrationsdomstolarna har fortsatt ett stort antal öppna resurskrävande migrationsmål, vilket har lett till långa handläggningstider. För att minska antalet öppna migrationsmål och korta handläggningstiderna bör anslaget ökas med 180 000 000 kronor.

6.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 29 680 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* ökas med 359 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för det särskilda statsbidraget till regionerna för deras kostnader för läkemedelsförmånerna.

Kostnaderna för läkemedel inom förmånerna har ökat mer än vad regeringen tidigare har beräknat. Anslaget bör därför ökas med 359 000 000 kronor.

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 11 768 886 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* ökas med 1 910 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för insatser inom regeringens arbete med hälso- och sjukvård och folkhälsa. Anslaget får även användas för utgifter för extraordinära smittskyddsåtgärder som kan behöva vidtas i arbetet med

utbrottet av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 samt för att ersätta kommuner för merkostnader inom omsorgen som uppstår i det arbetet.

Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 9, bet. 2019/20:SoU1, rskr. 2019/20:135) har riksdagen efter förslag i propositionerna Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:201) och Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:208) ökat anslaget med 2 511 000 000 kronor till 11 768 886 000 kronor.

Det pågående utbrottet av det nya coronaviruset innebär merkostnader för hälso- och sjukvården och omsorgen till följd av bl.a. högre kostnader för vård- och omsorgspersonal, informationsinsatser, utökad bemanning av 1177 Vårdguiden, laboratorieanalyser, extra skyddsutrustning för personal samt diverse smittskyddsåtgärder. Kommunerna och regionerna befinner sig i ett ansträngt läge och regeringen bedömer därför att anslaget bör ökas med ytterligare 2 000 000 000 kronor för att ersätta kostnader med anledning av coronaviruset.

För att finansiera ökningen av anslaget 2:2 *Insatser för vaccinberedskap* minskas anslaget med 32 000 000 kronor. Vidare minskas anslaget med 58 000 000 kronor för att bidra till finansieringen av ökningen av anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 1 910 000 000 kronor.

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 498 187 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Sjukvård i internationella förhållanden* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för att finansiera ersättning för vårdförmåner i internationella förhållanden.

Utgifterna under anslaget har i huvudsak koppling till det svenska EU-medlemskapet och till avtal om sjukvård som Sverige har ingått med andra länder. Utgifterna, framför allt för ersättning till andra länder för vård av pensionärer som är försäkrade för vårdförmåner i Sverige och som har valt att bosätta sig i ett annat EES-land, har ökat mer än vad regeringen tidigare har beräknat. De ersättningar som behöver betalas ut bedöms därför inte rymmas inom anvisade medel. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 900 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna* ändrar anslagsnamn till *Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården*. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till regionerna för att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården genom kortare köer och väntetider. Medel får även användas av regionerna för utgifter för att ställa om hälso- och sjukvården för att möta de ökade tillgänglighetsbehov som coronaviruset medför. Medel får också användas för bidrag till Sveriges Kommuner och Regioner och till myndigheter för att stödja och följa upp regionernas tillgänglighetsarbete.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till regionerna för att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården genom kortare köer och väntetider.

På grund av utbrottet av det nya coronaviruset har regionerna i olika utsträckning behövt ställa om hälso- och sjukvården för att kunna bemöta de ökade behov av akut- och intensivvård som sjukdomen covid-19 medför. Bland åtgärderna ingår bl.a. inställd elektiv vård och en utbyggnad av intensivvårdsplatser. Mot denna bakgrund anser regeringen att anslagets namn och ändamål bör utformas så att de medel som anslaget omfattar för resterande del av 2020 kan användas för tillgänglighetsinsatser anpassade till den rådande situationen.

Regeringen anser därför att anslagets namn bör under 2020 tillfälligt ändras till *Insatser för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården*. Vidare anser regeringen att anslagsändamålet under 2020 bör tillfälligt ändras så att anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till regionerna för att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården genom kortare köer och väntetider. Medel får även tillfälligt användas av regionerna för utgifter för att ställa om hälso- och sjukvården för att möta de ökade tillgänglighetsbehov som coronaviruset medför. Medel får också användas för bidrag till Sveriges Kommuner och Regioner och till myndigheter för att stödja och följa upp regionernas tillgänglighetsarbete.

2:2 Insatser för vaccinberedskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 88 500 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:2 *Insatser för vaccinberedskap* ökas med 32 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för insatser för vaccinberedskap för att stärka Sveriges förutsättningar att vid influensapandemier skydda befolkningen med hjälp av vacciner.

Regeringen har gett Folkhälsomyndigheten i uppdrag att säkerställa tillgång till vaccinbehandling för hela befolkningen vid en influensapandemi. Det innebär att staten genom avtal med en eller flera vaccintillverkare svarar för de årliga kostnaderna för att Sverige vid en influensapandemi ska ges möjlighet att få vaccin levererat. Detta uppdrag har ingen koppling till det pågående utbrottet av det nya coronaviruset. Befolkningsökningen och ökade vaccinpriser bedöms medföra att avtalskostnaderna blir högre än i det senaste avtalet, som nuvarande anslagsnivå är beräknat på. Anslaget bör därför ökas med 32 000 000 kronor.

4:6 Statens institutionsstyrelse

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 157 143 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:6 *Statens institutionsstyrelse* ökas med 250 000 000 kronor.

Anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete mm.* minskas med 250 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Statens institutionsstyrelsens (SiS) verksamhet är indelad i ungdomsvård, sluten ungdomsvård och missbrukarvård. Ungdomsvården och missbrukarvården finansieras till omkring två tredjedelar med avgifter medan den slutna ungdomsvården helt finansieras med anslag.

För att sänka kommunernas avgifter för placeringar vid särskilda ungdomshem enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, och för att stärka säkerheten vid SiS-institutioner, bör anslaget ökas med 250 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den redan beslutade och planerade verksamhet som finansieras från anslaget.

8:1 Socialstyrelsen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 719 850 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 8:1 *Socialstyrelsen* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 9, bet. 2019/20:SoU1, rskr. 2019/20:135) har riksdagen efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 - Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:201) ökat anslaget med 20 000 000 kronor till 719 850 000 kronor.

Med anledning av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset har Socialstyrelsen getts i uppdrag att inrätta en samordningsfunktion med syfte att stödja regionerna i koordinationen av tillgängliga intensivvårdsplatser inom landet. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

6.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 38 725 977 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för sjukpenning.

Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 10, bet. 2019/20:SfU1, rskr. 2019/20:125) har riksdagen efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset

(prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:201) ökat anslaget med 1 800 000 000 kronor till 38 725 977 000 kronor.

De särskilda åtgärder i form av stöd till egenföretagare vid sjukdom som regeringen har vidtagit med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 ökar utgifterna mer än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 508 500 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* minskas med 43 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att finansiera ökningen av anslaget 2:1 *Pensionsmyndigheten* inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom minskas anslaget med 43 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

6.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

2:1 Pensionsmyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 595 896 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Pensionsmyndigheten* ökas med 43 000 000 kronor.

Anslaget 2:1 *Pensionsmyndigheten* får även användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Min Pension i Sverige AB.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har gett Pensionsmyndigheten i uppdrag att förbereda och planera för ett införande av en ny socialförsäkringsförmån i form av ett tillägg till den inkomstgrundade ålderspensionen. Förberedelserna avser såväl handläggning som it-utveckling, vilket medför vissa kostnader. Anslaget bör därför ökas med 33 000 000 kronor.

Vidare är Pensionsmyndighetens kundservice hårt belastad till följd av ett ökat antal ärenden under en längre tid. För att öka tillgängligheten till kundservice behöver ytterligare medel tillföras anslaget. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 43 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minskas med motsvarande belopp.

Tjänsten ”minPension” är ett samarbete mellan staten och pensionsbolagen. Verksamheten drivs av Min Pension i Sverige AB, och finansieras till hälften av staten och till hälften av pensionsbolagen. Pensionsmyndigheten samarbetar med och bidrar till de finansiella förutsättningarna för Min Pension i Sverige AB. Verksamheten är en förutsättning för att Pensionsmyndigheten ska kunna realisera sitt informations-

uppdrag. Anslaget bör därför även få användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Min Pension i Sverige AB.

6.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:2 Föräldraförsäkring

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 47 288 762 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* ökas med 1 700 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för tillfällig föräldrapenning.

I samband med utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har ansökningarna om tillfällig föräldrapenning ökat kraftigt och därmed bedöms utgifterna för tillfällig föräldrapenning öka mer än vad som tidigare har beräknats. Anslaget bör därför ökas med 1 700 000 000 kronor.

6.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

3:2 Jämställdhetsmyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 70 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:2 *Jämställdhetsmyndigheten* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Jämställdhetsmyndigheten har under 2018 och 2019 haft i uppdrag att stödja universitet och högskolor i deras arbete med jämställdhetsintegrering. Regeringen anser att stödet bör fortsätta även under 2020. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med motsvarande belopp.

6.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 7 223 139 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* ökas med 330 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 14, bet. 2019/20:AU2, rskr. 2019/20:127) har riksdagen beslutat att minska anslaget med 49 000 000 kronor till 7 223 139 000 kronor (bet. 2019/20:FiU49, rskr. 2019/20:166).

Arbetsförmedlingen beslutade under 2019 att lägga ner ett stort antal kontor. Regeringen har därefter gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att säkerställa, och vid behov återställa, en ändamålsenlig lokal närvaro på samtliga dessa orter. Utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 påverkar vidare arbetsmarknaden och innebär bl.a. en ökad arbetslöshet. För att Arbetsförmedlingen ska kunna hantera en ökad arbetslöshet och säkerställa en likvärdig service i hela landet bör anslaget ökas med 330 000 000 kronor.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 33 131 125 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* ökas med 7 542 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för aktivitetsstöd och statsbidrag till arbetslöshetskassor.

Sedan riksdagens beslut om statens budget för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 14, bet. 2019/20:AU2, rskr. 2019/20:127) har riksdagen beslutat att minska anslaget med 167 300 000 kronor (bet. 2019/20:FiU49, rskr. 2019/20:166). Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder med anledning av coronaviruset har riksdagen därefter beslutat öka anslaget med 5 231 000 000 kronor till 33 131 125 000 kronor för att finansiera tillfälliga ändringar i arbetslöshetsförsäkringen, samt tillfälligt höjda tak för den inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen och grundbeloppet i arbetslöshetsförsäkringen (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:212).

Antalet arbetslösa bedöms bli betydligt högre än jämfört med vad regeringen tidigare har beräknat, främst på grund av de effekter som spridningen av det nya coronaviruset har på arbetsmarknaden. Dessutom utnyttjades 1 045 598 000 kronor av anslagskrediten för arbetslöshetsersättning 2019, vilket minskar resursutrymmet innevarande år med motsvarande belopp. Det höga utnyttjandet av anslagskrediten berodde främst på en högre arbetslöshet än vad som tidigare hade beräknats. Anslaget bör därför ökas med 5 720 000 000 kronor.

En ökad arbetslöshet innebär också att arbetslöshetskassorna väntas få en kraftig ökning av antalet ärenden. Regeringen gör bedömningen att arbetslöshetskassorna bör ges ett tillfälligt bidrag för att undvika långa handläggningstider och därmed tider utan ersättning för kvinnor och män som har blivit arbetslösa. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Den ökade arbetslösheten innebär även fler deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar, vilket ökar utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning. Därutöver ökar även behoven av arbetsmarknadspolitiska insatser utanför garantierna, vilket också leder till större medelsbehov för aktivitetsstöd. Anslaget bör därför ökas med 1 722 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 7 542 000 000 kronor.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 8 882 007 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* ökas med 1 164 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Utbrottet av det nya coronaviruset har effekter på arbetsmarknaden i form av en ökad arbetslöshet. Omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna bör därför öka, vilket innebär att ytterligare 984 000 000 kronor bör tillföras anslaget. Detta möjliggör att fler ska kunna delta i insatser som leder till arbete som arbetsmarknadsutbildning, även på distans, extratjänster samt stöd- och matchningstjänster. Detta tillskott ska även möjliggöra att fler arbetssökande som är i behov av tidiga insatser får sådana.

Utbrottet av det nya coronaviruset bedöms också minska ungdomars möjligheter att få sommarjobb 2020. Kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar bör därför stärkas i syfte att förbättra deras framtida möjlighet till inträde på arbetsmarknaden. Anslaget bör därför tillföras 180 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 1 164 000 000 kronor.

1:11 Bidrag till lönegarantiersättning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 875 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Bidrag till lönegarantiersättning* ökas med 1 629 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till lönegarantiersättning enligt lönegarantilagen (1992:497) och de socialavgifter som ska betalas i samband med lönegarantiutbetalningen enligt socialavgiftslagen (2000:980).

Antalet konkurser och rekonstruktioner bedöms öka till följd av utbrottet av det nya coronaviruset, vilket innebär att utbetalningar av lönegarantiersättning bedöms öka mer än beräknat under 2020. Anslaget bör därför ökas med 1 629 000 000 kronor.

1:12 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 5 262 634 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för stöd till arbetsgivare för nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar.

För att möta de konsekvenser som utbrottet av det nya coronaviruset har på arbetsmarknaden, bl.a. i form av en ökad arbetslöshet, avser regeringen att tillfälligt förlänga den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med 12 månader för de som redan har nystartsjobb. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor. För 2021 beräknas utgifterna öka med 250 000 000 kronor.

2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 33 722 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Internationella arbetsorganisationen (ILO)* ökas med 5 000 000 kronor.

Anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* minskas med 500 000 kronor.

Anslaget 2:2 *Arbetsdomstolen* minskas med 1 500 000 kronor.

Anslaget 2:5 *Myndigheten för arbetsmiljökunskap* minskas med 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO).

Sveriges årliga medlemsavgift betalas i schweiziska franc. På grund av den försvagade svenska kronkursen kommer anvisade medel på anslaget att vara otillräckliga. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* minskas med 500 000 kronor, anslaget 2:2 *Arbetsdomstolen* minskas med 1 500 000 kronor och anslaget 2:5 *Myndigheten för arbetsmiljökunskap* minskas med 500 000 kronor. Minskningarna bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från dessa anslag.

2:4 Medlingsinstitutet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 50 521 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:4 *Medlingsinstitutet* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget minskades i budgetpropositionen för 2020 på ett icke avsett sätt. För att verksamheten ska kunna bedrivas på en oförändrad nivå bör anslaget ökas med 5 000 000 kronor.

6.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

1:2 Studiemedel

1:3 Avsättning för kreditförluster

1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor

I statens budget för innevarande år finns för dessa ändamål uppförda anslag på 18 607 712 000 kronor, 1 922 904 000 kronor respektive 189 518 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Studiemedel* ökas med 302 000 000 kronor.

Anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* ökas med 23 000 000 kronor. Anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* ökas med 4 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslagen används bl.a. för utgifter för studiemedel i form av studiebidrag och tilläggsbidrag, för avsättning till kreditreserv för utgifter för

konstaterade förluster samt till statens utgifter avseende nedsättning av studiemedelsräntor.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder med anledning av coronaviruset har riksdagen beslutat att öka anslaget 1:2 *Studiemedel* med 911 000 000 kronor, anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* med 67 000 000 kronor och anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* med 22 000 000 kronor för att finansiera tillfälliga ändringar i studiestödssystemet (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:209).

I denna proposition föreslås medel för åtgärder som kommer att öka utbudet av utbildning, exempelvis medel för utbildningsplatser på bl.a. universitet- och högskola, yrkeshögskola och yrkesvux. Detta leder till ökade kostnader för studiestöd. Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* samt 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför ökas med 302 000 000 kronor, 23 000 000 kronor respektive 4 000 000 kronor.

Utgifterna under anslaget 1:2 *Studiemedel* beräknas öka med 437 000 000 kronor 2021, 151 000 000 kronor 2022 och 82 000 000 kronor 2023. Utgifterna under anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* beräknas öka med 32 000 000 kronor 2021, 12 000 000 kronor 2022 och 6 000 000 kronor 2023. Utgifterna under anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* beräknas öka med 6 000 000 kronor 2021, 2 000 000 kronor 2022 och 1 000 000 kronor 2023.

1:8 Centrala studiestödsnämnden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 889 803 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Centrala studiestödsnämnden* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Centrala studiestödsnämnden har fått ökad arbetsbelastning till följd av att ett stort antal regelförändringar i studiestödet har gjorts med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19. Detta kommer att kräva stora utvecklings- och informationsinsatser. Myndigheten kommer även behöva hantera ett ökat antal studiestödsärenden, frågor från studiestödstagare och ökade kontroller så att studiemedel inte betalas ut på felaktiga grunder. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

6.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

1:16 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 885 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:16 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* får även användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i fritidshemmet.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan.

För att säkerställa ett ökat genomslag av de statliga satsningarna för att öka kunskapsutvecklingen och likvärdigheten inom förskoleklassen och grundskolan bör även sådana satsningar kunna riktas mot fritidshemmet. Anslaget ändamål bör därför utvidgas till att även omfatta utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i fritidshemmet.

1:18 Statligt stöd till vuxenutbildning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 372 422 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:18 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ökas med 675 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl. a. för utgifter för statsbidrag för kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna samt för motsvarande äldre utbildningar, och annan utbildning som motsvarar kommunal vuxenutbildning.

Kommunernas förutsättningar att erbjuda regional yrkesinriktad vuxenutbildning till individer som varslats om uppsägning till följd av utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19, och därför behöver utbilda sig för att få ett nytt arbete, behöver förbättras och antalet platser behöver byggas ut. Staten bör finansiera samtliga platser i regionalt yrkesvux under 2020 och tillföra medel för att möjliggöra fler helårsplatser än vad som nyttjades 2019. Anslaget bör därför ökas med 675 000 000 kronor. För 2021–2023 beräknas utgifterna öka med 71 000 000 kronor per år.

1:19 Myndigheten för yrkeshögskolan

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 125 594 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:19 *Myndigheten för yrkeshögskolan* ökas med 9 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ska kunna hantera fler kurser och kurspaket (korta utbildningar) inom yrkeshögskolan, och för att täcka myndighetens utvecklingskostnader för en försöksverksamhet för en snabbare och mer flexibel väg till en yrkeshögskoleexamen, behöver ytterligare medel tillföras anslaget. Anslaget bör därför ökas med 4 000 000 kronor. För 2021 beräknas utgifterna öka med 4 000 000 kronor och för 2022 med 2 000 000 kronor.

Med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att övergå till distansundervisning i vissa utbildningsformer med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset behöver MYH:s stöd till utbildningsanordnare förstärkas. En storskalig omläggning till distansstudier inom de eftergymnasiala utbildningsformer som MYH ansvarar för ställer nya krav på kompetens och resurser hos många utbildningsanordnare. Regeringen avser därför att uppdra åt MYH att utöka arbetet med samordning och stöd avseende distansundervisning, så att kvaliteten i utbildningarna kan bibehållas. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 9 000 000 kronor. För 2021 beräknas utgifterna öka med 4 000 000 kronor och för 2022 med 2 000 000 kronor.

1:20 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 832 754 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:20 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ökas med 245 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning.

Utbrottet av det nya coronaviruset har ändrat förutsättningarna på arbetsmarknaden. För att kunna svara mot delvis nya behov på arbetsmarknaden bedömer regeringen att fler yrkeshögskoleplatser behövs. För att utöka antalet platser på redan beslutade utbildningar inom yrkeshögskolan under 2020 bör anslaget ökas med 157 000 000 kronor. För 2021 och 2022 beräknas utgifterna öka med 315 000 000 kronor respektive 79 000 000 kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16, bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120) avsattes medel för korta utbildningar, dvs. kurser och kurspaket av mindre omfattning inom yrkeshögskolan. Denna satsning bör förstärkas för att säkerställa att det finns utbildningsmöjligheter som på kort sikt kan tillgodose behovet av omställning på arbetsmarknaden. Anslaget bör därför ökas med 59 000 000 kronor. För 2021 beräknas anslaget öka med 37 000 000 kronor.

En försöksverksamhet med en snabbare och flexiblare väg till en yrkeshögskoleexamen för den som redan har yrkeskunskaper föreslås införas. Yrkeshögskoleutbildningar organiseras i dag vanligtvis i form av program där alla studerande följer samma upplägg och innehåll. För den som redan har yrkeskunskaper som motsvarar en betydande del av en yrkeshögskoleutbildning bör det finnas en mer flexibel och mer individanpassad väg till en yrkeshögskoleexamen. Regeringen avser därför att ge Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet där tillgodoräknande och kompletterande utbildning erbjuds som ett särskilt spår inom yrkeshögskoleutbildningar. Anslaget bör därför ökas med 29 000 000 kronor. För 2021 och 2022 beräknas utgifterna öka med 29 000 000 kronor per år.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 245 000 000 kronor. För 2021 och 2022 beräknas utgifterna sammantaget öka med 381 000 000 kronor respektive 108 000 000 kronor.

2:2 Universitets- och högskolerådet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 202 273 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:2 *Universitets- och högskolerådet* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Universitets- och högskolerådet kommer på grund av utvecklingen på arbetsmarknaden att få en ökad arbetsbelastning då söktrycket till universitet och högskolor väntas öka på både kort och längre sikt. Under våren 2020 har högskoleprovet dessutom ställts in, vilket kräver ökade informationsinsatser. För att bl.a. kunna hantera ett ökat antal ärenden och frågor, och för att tillgodose behovet av utökade informationsinsatser, bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor.

2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Regeringen har bemyndiganden att under 2019–2022 för anslagen 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* och 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Healthy living inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 750 000 kronor respektive 800 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020–2022 för anslagen 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* och 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om årliga medlemsavgifter till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) på högst 900 000 kronor för vart och ett av anslagen.

Skälen för regeringens förslag: De årliga medlemsavgifterna till EIT Health är fastställda i euro. På grund av den försvagade svenska kronkursen ryms de årliga medlemsavgifterna till innovationsplattformen inte inom de befintliga bemyndigandena. Bemyndigandena om årliga medlemsavgifter för 2020–2022 för anslagen 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* och 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* bör därför ökas med 150 000 kronor respektive 100 000 kronor.

2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 besluta om medlemskap i en kunskaps- och innovationsplattform inom klimatområdet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Climate-KIC) och att under 2020–2025 för anslaget 2:6 *Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 150 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Kunskaps- och innovationsplattformen inom klimatområdet under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Climate-KIC) etablerades 2010 och är ett klimat- och innovationsinitiativ inom EU. Dess syfte är att främja innovativa idéer som kan lösa de utmaningar som klimatförändringar innebär. I partnerskapet deltar aktörer från Europas lärosäten, företag och större städer. Lunds universitet är associerad partner i Climate-KIC Nordic. För att Lunds universitet ska kunna fortsätta delta i denna verksamhet bör regeringen därför bemyndigas att under 2020 besluta om medlemskap i EIT Climate-KIC och under 2020–2025 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 150 000 kronor.

2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020–2022 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om årliga kapitaltillskott till Infrafrontier GmbH på högst 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Projektet Infrafrontier är startat av EU som en del i en europeisk strategi för forskningens infrastruktur. Karolinska institutet är sedan tidigare delägare i Infrafrontier GmbH, som är ett icke-vinstdrivande bolag med säte i Tyskland med syfte att skapa en permanent organisation för projektet. Regeringen har haft ett bemyndigande att besluta om årliga kapitaltillskott till bolaget på högst 500 000 kronor under 2017–2019. Verksamheten kommer fortsätta bedrivas varför

regeringen bör bemyndigas att besluta om årliga kapitaltillskott på högst 500 000 kronor till Infrafrontier GmbH under 2020–2022.

2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 860 473 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* ökas med 513 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Under våren 2020 har universitet och högskolor på grund av utbrottet av det nya coronaviruset övergått till att huvudsakligen bedriva undervisning på distans. För att stärka lärosätenas arbete med distansundervisning och med öppen nätbaserad utbildning (s.k. mooc:ar) bör de tillföras medel. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Mot bakgrund av utvecklingen på arbetsmarknaden bedömer regeringen att behovet av utbildning har ökat. Regeringen anser därför att det behövs ökade resurser till universitet och högskolor för att möjliggöra för fler personer att läsa sommarkurser, eller behörighetsgivande utbildning (basår) eller för att påbörja en längre utbildning för att stärka deras möjligheter på arbetsmarknaden.

För att möjliggöra för fler att läsa kurser under sommaren bör ytterligare medel tillföras universitet och högskolor. Anslaget bör därför ökas med 127 000 000 kronor.

Fler personer bedöms söka sig till högskolan de närmaste åren för att påbörja en utbildning, omskola sig eller utveckla tidigare kompetens. Utbildningar där det bedöms råda brist på kompetens är särskilt viktiga att bygga ut. Anslaget bör därför ökas med 111 000 000 kronor. Från och med 2021 beräknas utgifterna öka med 222 000 000 kronor.

Behörighetsgivande utbildning (basår), t.ex. tekniskt basår eller vårdbasår, har stor betydelse för rekryteringen till bl.a. tekniska utbildningar och bristyrkesutbildningar. För att fler ska kunna läsa en sådan utbildning bör ytterligare medel tillföras universitet och högskolor för behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Anslaget bör därför ökas med 210 000 000 kronor. För 2021 beräknas utgifterna öka med 420 000 000 kronor.

I den remitterade promemorian Fler obehöriga lärare och förskollärare ska kunna nå en behörighetsgivande examen genom VAL (U2019/03260/UH) föreslås bl.a. regeländringar som gör att fler kan antas och studera en kortare utbildningsväg inom Vidareutbildning av lärare och förskollärare som saknar en examen. Förslagen bereds i Regeringskansliet. Denna utbildningsväg kräver mer omfattande insatser när det gäller validering. Anslaget bör därför ökas med 1 500 000 kronor.

I syfte att möjliggöra för fler att omskola sig till ämneslärare genom kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) bör universitet och högskolor få ökade resurser för att validera tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet och på så sätt möjliggöra att fler blir behöriga att påbörja KPU. Anslaget bör därför ökas med 13 500 000 kronor. Regeringen bedömer även att regeländringar kan behövas för att underlätta omställning, till exempel för att fler ska vara behöriga till utbildningen och för att

korta ned längden på KPU. KPU regleras i förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen och baseras på bedömningar som regeringen gjorde i propositionen Bäst i klassen – en ny lärarutbildning (prop. 2009/10:89 s. 43 ff.). Det finns också en särskild KPU för de med forskarexamen som regleras i förordningen (2016:705) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå och som baseras på bedömningar som regeringen gjorde i propositionen Särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen (prop. 2015/16:142 s. 14 f.) För att fler ska kunna ställa om till läraryrket kan regeländringar behöva göras som avviker från de bedömningar som ligger till grund för nuvarande reglering av utbildningarna.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 513 000 000 kronor. Utgifterna beräknas sammantaget öka med 642 000 000 kronor 2021 och med 222 000 000 kronor från och med 2022.

2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 456 723 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att finansiera ökningen av anslaget 3:2 *Jämställdhetsmyndigheten* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering minskas anslaget med 5 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 6 035 846 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ökas med 90 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om en medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset är forskning och innovation inom exempelvis nya läkemedel, diagnostiska tester, virusspridning och vaccin högt prioriterat. Sverige har många forskargrupper som, i samverkan med relevanta aktörer, bedriver forskning av hög kvalitet inom området och som skulle kunna bidra till att öka kunskapen. För att snabbt kunna ge extra stöd till forskning som kan stoppa utbrottet av covid-19 och förhindra framtida pandemiutbrott bör anslaget öka med 100 000 000 kronor.

Anslaget minskas med 10 000 000 kronor för att finansiera en del av ökningen av anslag 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* som är ett resultat av den försvagade kronkursen.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 90 000 000 kronor.

I budgetpropositionen för 2019 bemyndigades regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i

det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor (prop. 2018/19:1 utg.omr. 16, bet. 2018/19:UbU1, rskr. 2018/19:104). Högpresterande datorer behövs för att klara stora vetenskapliga och samhällsliga utmaningar som kräver stor beräkningskapacitet, såsom tidig upptäckt och behandling av sjukdomar och prognoser om klimatutvecklingen. Dessutom är dessa datorer viktiga för tillämpningar inom artificiell intelligens samt för nationell säkerhet och försvar. Ett bemyndigande behövs för att betala medlemsavgiften för 2020 på 25 000 000 kronor.

3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 360 061 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 950 000 000 kronor 2021–2030.

Regeringens förslag: Anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* ökas med 20 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 150 000 000 kronor 2021–2030.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för avgifter till internationella forskningsorganisationer. Dessa avgifter avser långsiktiga ekonomiska åtaganden. Åtagandena bedöms bli högre än vad som tidigare beräknats till följd av den försvagade svenska kronkursen. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med 10 000 000 kronor.

Vidare behöver bemyndigandet om framtida bidrag ökas med 200 000 000 kronor för att hantera de ovan beskrivna valutaeffekterna.

3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 35 448 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* ökas med 5 000 000 kronor.

Anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* ökades med 150 000 000 kronor efter förslag i budgetpropositionen för 2020, vilket innebar både en ökad satsning på området och att de svenska åtagandena gentemot europeiska rymdorganisationen (ESA) kan fullföljas (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16, bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120). De internationella åtagandena och säkerhetsfrågorna har ökat markant inom rymdsektorn de senaste åren. EU:s rymdverksamhet och Rymdstyrelsens stöd till Regeringskansliet i dessa frågor har därtill intensifierats. För att hantera åtagandena bör anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* ökas med 5 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* minskas med motsvarande belopp. Denna omprioritering bedöms gynna verksamhetsområdet som helhet.

3:9 Sunet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 49 183 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:9 *SUNET* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för Swedish University Computer Network (Sunet), ett datanätverk för överföring av digital information mellan universitet och högskolor samt vissa andra organisationer.

SUNET tillhandhåller den plattform som används av universitet och högskolor för distansundervisning. För att klara det ökade kapacitetsbehov som uppstått då universitet och högskolor på grund av utbrottet av det nya coronaviruset övergått till att huvudsakligen bedriva undervisning på distans krävs en förstärkning av SUNET. Kostnader för plattformar för distansundervisning finansieras genom avgifter från universitet och högskolor. Då den aktuella övergången sker i mycket hög takt bör dock särskilda medel tillföras för att under 2020 klara den ökade belastningen. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

6.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

2:1 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 104 748 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner* ökas med 8 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för statsbidrag till bl.a. Kungliga Dramatiska teatern AB.

I samband med installation av ett nytt övermaskineri i Thaliabyggnaden under 2019 har Kungliga Dramatiska teatern AB haft oförutsedda merkostnader, vilket medfört att projektet försenats och fördröjats. Anslaget bör därför ökas med 8 000 000 kronor.

6:1 Riksarkivet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 411 006 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 6:1 *Riksarkivet* ökas med 16 300 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: En flytt av Riksarkivets verksamhet och samlingar från dess nuvarande lokaler till nybyggda ändamålsenliga lokaler kommer att genomföras under våren 2020. Flytten medför kostnader för säkerhetsåtgärder, bl.a. till följd av samlingarnas omfattning och den stora andelen sekretessbelagt material. Kostnadsökningen ryms inte inom anvisade medel till följd av en oförutsedd nedgång av avgiftsintäkter. Anslaget bör därför ökas med 16 300 000 kronor.

14:1 Bidrag till folkbildningen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 319 683 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* ökas med 92 000 000 kronor.

Anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* minskas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till folkbildningen.

För att möta ökade behov av utbildning hos vuxna som behöver återkomma i arbete bedömer regeringen att folkhögskolan bör tillföras medel för fler platser på allmän kurs samt yrkesutbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå. Utbildningarna kan genomföras i folkhögskolors lokaler eller på distans, beroende på vad omständigheterna kring utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 medger. Med tanke på de extraordinära omständigheterna anser regeringen att staten bör stå för hela kostnaden för dessa platser och ingen regional medfinansiering kommer att behövas. Anslaget bör därför ökas med 52 000 000 kronor. Utgifterna beräknas öka med 104 000 000 kronor 2021 och 52 000 000 kronor 2022.

Arbetsmarknadsnära insatser på distans som studieförbunden bedriver inom relevanta områden bör tillgängliggöras bredare och kompletteras utifrån rådande situation för att snabbt möta behovet av kompetensutveckling som stärker individens möjlighet till arbete. Anslaget ökas med 30 000 000 kronor innevarande år.

Anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* tillfördes 10 000 000 kronor för 2020 för att utrikes födda föräldradediga ska kunna lära sig svenska och på så vis påskynda etableringen i samhället. Anslagets ändamål omfattar dock främst asylsökande, vilket inte är den tänkta målgruppen. Ändamålet för anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* omfattar däremot den tänkta målgruppen. Anslaget får bl.a. användas för statsbidrag till folkbildningen. Medlen bör därför överföras till anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen*, som därmed ökas med 10 000 000 kronor. Anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* minskas samtidigt med motsvarande belopp.

Sammantaget bör därmed anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* ökas med 92 000 000 kronor. För 2021 beräknas utgifterna öka med 104 000 000 kronor och för 2022 med 52 000 000 kronor.

6.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

2:3 Fastighetsmäklarinspektionen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 25 565 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Fastighetsmäklarinspektionen* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Nya regler avseende tillsyn över fastighetsmäklar-företag med anledning av EU:s regelverk om penningtvätt och finansiering av

terrorism beräknas träda i kraft under 2021. För att Fastighetsmäklarinspektionen ska kunna förbereda sin verksamhet för införandet av dessa bör anslaget ökas med 2 000 000 kronor.

6.19 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

1:1 Naturvårdsverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 588 944 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Naturvårdsverket* ökas med 8 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget att Naturvårdsverket ges förutsättningar att hantera nya uppgifter, bl.a. det pågående utvecklingsarbetet för genomförandet av det klimatpolitiska ramverket. Anslaget 1:1 *Naturvårdsverket* bör därför ökas med 8 000 000 kronor.

1:3 Åtgärder för värdefull natur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 115 035 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* ökas med 39 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får användas till utgifter för insatser för skötsel och förvaltning av skyddad natur, bevarande och restaurering av biologisk mångfald och insatser för friluftsliv.

För att bättre möta en svårare situation på arbetsmarknaden med anledning av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 föreslår regeringen en satsning på gröna jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Åtgärder för värdefull natur inom naturvård, friluftsliv och biologisk mångfald skapar sysselsättning över hela landet genom t.ex. skötsel av naturreservat, upprustning av det statliga ledsystemet och bekämpning av invasiva främmande arter. Många av arbetsuppgifterna är lämpliga att utföra inom ramen för satsningen på gröna jobb. Anslaget bör därför ökas med 39 000 000 kronor.

1:6 Kemikalieinspektionen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 275 692 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Kemikalieinspektionen* ökas med 15 000 000 kronor.

Anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskas med 15 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* för en satsning på stärkt globalt kemikaliearbete. Regeringen bedömer att genomförandet av satsningen begränsas av anslagets ändamål. Den globala handeln med kemikalier och varor innebär en spridning av skadliga kemikalier under både produktion, användning och vid avfallshantering. Kemikalieinspektionen har lång erfarenhet av kemikaliekontroll och därmed stora möjligheter att främja en positiv utveckling inom EU och globalt, vilket

är avgörande i arbetet för en giftfri miljö i Sverige. För att satsningen ska kunna genomföras på bästa sätt, och bättre hantera problematiken som följer av farliga kemikalier i varor och produkter, bör anslaget 1:6 *Kemikalieinspektionen* ökas med 15 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:10 Klimatanpassning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 98 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:10 *Klimatanpassning* ökas med 26 000 000 kronor.

Anslaget 1:20 *Åtgärder för ras- och skredsäkering längs Göta älv* minskas med 26 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för att förebygga och begränsa samhällets sårbarhet till följd av klimatförändringar såsom förebyggande och kunskapshöjande insatser, utredningar, samordning och planer.

Kunskapen om klimatets förändring och dess effekter bör ytterligare förstärkas för att möjliggöra beslut som leder till verkningsfulla åtgärder. Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 minskades anslaget för att finansiera anslaget 1:20 *Åtgärder för ras- och skredsäkering* (prop. 2019/20:1 utg.omr. 20, bet. 2019/20:MjU1, rskr. 2019/20:122). De anvisade medlen på det senare anslaget bedöms inte användas i den takt som tidigare beräknats. En viktig del av arbetet med anpassning till ett förändrat klimat är kunskapshöjande insatser till stöd för myndigheter, kommuner och näringsliv. En del av de ovan angivna medlen bör mot denna bakgrund återföras. Anslaget bör därför ökas med 26 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:20 *Åtgärder för ras- och skredsäkering längs Göta älv* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 389 565 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Åtgärder för havs- och vattenmiljö* minskas med 28 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för insatser och åtgärder för att förbättra, bevara, planera, restaurera och skydda havs- och vattenmiljöer.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet minskas anslaget 1:11 *Åtgärder för havs- och vattenmiljö* med 28 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte i någon större utsträckning påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:13 Internationellt miljösamarbete

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 40 400 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:13 *Internationellt miljösamarbete* ökas med 5 000 000 kronor.

Anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för samarbete med länder av strategisk betydelse för det globala miljö- och klimatsamarbetet.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* för en ökad satsning på stärkt globalt kemikaliearbete. Regeringen bedömer att genomförandet av satsningen begränsas av anslagets ändamål.

Det bilaterala samarbetet med strategiskt viktiga länder och organisationer kan bidra till utvecklingen av en ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall och till bättre förebyggande kemikaliekontroll i låg- och medelinkomstländer. Sverige kan genom bilateralt miljösamarbete om en mer hållbar kemikaliehantering bidra till att minska kemikaliers negativa effekter på människors hälsa och miljön i Sverige, i EU och globalt. För att kunna genomföra denna satsning på bästa sätt bör anslaget 1:13 *Internationellt miljösamarbete* ökas med 5 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

6.20 Utgiftsområde 21 Energi

1:7 Energiteknik (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 835 000 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2020.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:7 *Energiteknik* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 780 000 000 kronor 2021 och 2022.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för att stimulera spridningen av vissa energitekniska lösningar som bedöms ha positiva effekter på klimatet. Anslaget används i huvudsak för stöd till installation av solceller.

Flera myndigheter är inblandade i hanteringen av stödet till solceller. Statens energimyndighet beslutar om ramarna för stödet till solceller, medan länsstyrelserna tar emot ansökningar samt beslutar om stöd och utbetalning. Boverket tar emot medel från Statens energimyndighet och ansvarar för den faktiska utbetalningen till stödmottagarna. Statens energimyndighet har tidigare redovisat utgifter mot anslaget i samband med betalningen av medel till Boverket, i princip motsvarande länsstyrelsernas beslut om stöd till solcellsinstallationer, trots att den faktiska utbetalningen ofta sker långt senare än beslutet om stöd. Ofta har fördröjningen mellan redovisningen mot anslag och den faktiska utbetalningen av stödet varit mer än ett år.

Regeringen har genomfört en teknisk omläggning av hanteringen av stödet, i syfte att anslagsredovisningen på ett bättre sätt ska motsvara den tidpunkt då medel utbetalats till stödmottagarna. Som ett led i denna omläggning har Boverket i december 2019 återbetalat ej utnyttjade medel till Statens energimyndighet. De återbetalade medlen disponeras som anslagssparande. Eftersom beslut om att bevilja stöd och den faktiska utbetalningen sker vid olika tillfällen behövs ett beställningsbemyndigande som de åtaganden som har gjorts t.o.m. 2020 kan redovisas mot. Efter riksdagens beslut om beställningsbemyndigande avser regeringen att besluta om indragning av anslagssparandet, motsvarande de medel som inte beräknas utbetalas under 2020. Beställningsbemyndigandet innebär att anslagsmedlen i stället beräknas och budgeteras för 2021 och 2022. Den tekniska omläggningen påverkar således inte det totala utrymmet för att bevilja och utbetala stöd till solceller och energilagring.

Utöver detta bör beställningsbemyndigandet ökas med 200 000 000 kronor för att fler ska kunna ansöka om och beviljas stöd. Detta beräknas öka utgifterna med 100 000 000 kronor per år 2021 och 2022.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:7 *Energiteknik* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 780 000 000 kronor 2021 och 2022.

1:8 Elberedskap (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 258 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 250 000 000 kronor 2021–2035.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:8 *Elberedskap* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 250 000 000 kronor 2021–2035.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för elberedskap. Det finns ett större behov än vad som tidigare beräknats av att fatta beslut om långsiktiga och omfattande elberedskapsåtgärder, vilket förutsätter ett ökat bemyndigande. Bemyndigandet bör därför ökas med 1 000 000 000 kronor.

6.21 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 25 783 982 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 112 482 000 000 kronor 2021–2050.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* minskas med 1 297 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 116 382 000 000 kronor 2021–2050.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för statlig medfinansiering av infrastruktursatsningar.

För att bidra till finansieringen av anslaget 1:17 *Infrastruktur för flygtrafiktjänst* minskas anslaget med 1 297 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Sverigeförhandlingen tecknade under 2017 överenskommelser med kommuner och landsting i Stockholms län, Västra Götalands län samt Skåne län om satsningar på kollektivtrafik och cykelåtgärder med statlig medfinansiering samt åtaganden om bostadsbyggande. Regeringen godkände dessa avtal, de s.k. storstadsavtalen, den 28 juni 2018 (N2018/07821/TIF). Regeringen anser att hela statens åtagande i storstadsavtalen bör vara medräknat i bemyndigandet, även om ett flertal av avtalen för objekt i storstadsavtalen kommer tecknas först om ett antal år. Bemyndigandet bör därför ökas med 3 900 000 000 kronor.

1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 24 655 015 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28 000 000 000 kronor 2021–2038.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* ökas med 954 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28 600 000 000 kronor 2021–2038.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för drift av statliga järnvägar. Trafikverket har för perioden januari 2018 t.o.m. juni 2019 en betydande upplupen skatteskuld för förbrukning av el inom järnvägssektorn. Anslaget bör därför ökas med 954 000 000 kronor.

Trafikverket har en stor mängd baskontrakt tecknade med olika löptider för drift och underhåll inom väg och järnväg. Varje år löper ett antal baskontrakt ut och i vissa fall utnyttjar Trafikverket kontraktens förlängningsoptioner. Under 2020 bedömer dock Trafikverket att tecknande av en del nya baskontrakt ger en mer kostnadseffektiv planering och hantering av drifts- och underhållsåtgärder än att nyttja vissa optioner om förlängning. Bemyndigandet bör därför ökas med 600 000 000 kronor.

1:9 Statens väg- och transportforskningsinstitut

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 53 035 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:9 *Statens väg- och transportforskningsinstitut* ökas med 2 000 000 kronor.

Anslaget 1:3 *Trafikverket* minskas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Vid Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) finns biblioteket BIC, som är en nationell resurs för informationsförsörjning och informations spridning för alla trafikslag inom transportforskningsområdet. Efter

förslag i budgetpropositionen för 2020 minskades medlen för detta ändamål (prop. 2019/20:1 utg.omr. 22, bet. 2019/20:TU1, rskr. 2019/20:111). Regeringen bedömer att transportsektorn har behov av den verksamhet som biblioteket bedriver. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:3 *Trafikverket* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:11 Trängselskatt i Stockholm (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 215 476 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28 500 000 000 kronor 2021–2057.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 39 000 000 000 kronor 2021–2057.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för statlig medfinansiering till projektering och utbyggnad av tunnelbaneutbyggnad i Stockholm. Sverigeförhandlingen har under 2017 tecknat överenskommelser med kommuner och landsting i bl.a. Stockholms län om satsningar på kollektivtrafik och cykelåtgärder med statlig medfinansiering samt åtaganden om bostadsbyggande. Regeringen godkände dessa avtal, de s.k. storstadsavtalen, den 28 juni 2018 (N2018/07821/TIF). Regeringen anser att hela statens åtagande i storstadsavtalen bör vara medräknat i bemyndigandet även om ett flertal av avtalen för objekt i storstadsavtalen kommer tecknas först om ett antal år. De utestående åtagandena ökar därmed med 8 000 000 000 kronor.

Vidare har Trafikverket tecknat ett nytt kontrakt för delprojektet Lovön inom projekt Förbifart Stockholm med anledning av bristande kvalitet i leveranser från tidigare entreprenör. Utestående kostnader för det tidigare kontraktet har tillsammans med ersättningskontraktet lett till ökade utgifter och att behovet av bemyndigande för 2021–2057 ökat med 2 500 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed bemyndigandet ökas med 10 500 000 000 kronor.

1:17 Infrastruktur för flygtrafiktjänst

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 157 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:17 *Infrastruktur för flygtrafiktjänst* ökas med 1 297 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för kapitalkostnader avseende investeringar samt övriga utgifter, drift och underhåll avseende statliga åtaganden för flygtrafiktjänst.

I samband med att anslaget fördes upp på statens budget efter förslag i budgetpropositionen för 2020 och medel fördes över från anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* gjordes inte någon teknisk justering med anledning av pris- och löneomräkningen. Anslaget bör därför ökas med 1 297 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* minskas med motsvarande belopp.

6.22 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1:1 Skogsstyrelsen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 488 251 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Skogsstyrelsen* ökas med 12 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att bättre möta en svårare situation på arbetsmarknaden med anledning av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 bör en satsning på gröna jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden genomföras. Det arbete som Skogsstyrelsen utför för att skapa arbetsuppgifter inom naturvård och markvård bör därför utvecklas. Anslaget bör därför ökas med 12 000 000 kronor.

1:2 Insatser för skogsbruket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 252 073 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 65 000 000 kronor 2021–2023.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* ökas med 93 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 70 000 000 kronor 2021–2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för stöd till vissa åtgärder inom skogsbruket och för natur- och kulturmiljövårdsåtgärder inom skogsbruket samt för biotopskydd och naturvårdsavtal.

För att bättre möta en svårare situation på arbetsmarknaden med anledning av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset bör en satsning på gröna jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden genomföras. Skogsstyrelsen bör därför få i uppdrag att skapa arbetsuppgifter inom natur- och skogsvård, exempelvis för att minska spridningen av växtskadegörare såsom granbarkborre. Skogsstyrelsen bör, tillsammans med Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Sveriges geologiska undersökning fortsätta och öka det arbete som pågår med att anställa personer långt från arbetsmarknaden med subventionerad anställning för att utföra enklare arbetsuppgifter inom främst natur- och skogsvårdande skötsel. Deltagarna får kompetens som efterfrågas av näringslivet inom gröna näringar, vilket ökar förutsättningarna för anställning i näringslivet. Anslaget bör därför ökas med 93 000 000 kronor.

För att skapa förutsättningar för fleråriga naturvårdsprojekt, och för ett effektivt genomförande av det nationella skogsprogrammet, har Skogsstyrelsen behov av att kunna fatta beslut om bidrag som medför utgifter under kommande år. Fler avtal

behöver nu ingås mot bemyndigande. Bemyndigandet bör därför ökas med 5 000 000 kronor.

1:10 Gårdsstöd m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 7 345 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* får även användas för utgifter för EU:s medfinansiering av åtgärder för att bekämpa växtskadegörare.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för gårdsstöd och för andra åtgärder inom den första pelaren av den gemensamma jordbrukspolitiken. Anslaget används även för bidrag från EU för bekämpande av djursjukdomar.

Under 2020 kommer Sverige kunna ta emot medfinansiering från EU i ett pågående ärende om bekämpning av växtskadegörare. För att möjliggöra en sådan medfinansiering behöver anslaget utvidgas till att även omfatta EU:s medfinansiering av åtgärder för bekämpande av växtskadegörare.

1:12 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 33 250 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 50 000 000 kronor 2021–2023.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:12 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 61 750 000 kronor 2021–2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för nationellt stöd till åtgärder som medfinansieras av EU genom Europeiska havs- och fiskerifonden inom ramen för havs- och fiskeriprogrammet.

För att kunna utnyttja programperiodens budgetmedel inom havs- och fiskeriprogrammet, och uppnå en hög måluppfyllelse, behöver fler åtaganden kunna ingås som medför utgifter kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 11 750 000 kronor.

1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 164 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 290 000 000 kronor 2021–2023.

Regeringens förslag: Anslaget 1:13 *Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk* ökas med 32 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:13 *Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 440 000 000 kronor 2021–2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för att finansiera det belopp som motsvarar EU:s medfinansiering genom Europeiska havs- och fiskerifonden av åtgärder inom havs- och fiskeriprogrammet.

På grund av justeringen av valutakursen i förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU:s struktur- och investeringsfonder och en ökad medfinansieringsgrad från EU bör anslaget ökas med 32 000 000 kronor.

För att kunna utnyttja programperiodens budgetmedel inom havs- och fiskeriprogrammet, och uppnå en hög måluppfyllelse, behöver fler åtaganden kunna ingås som medför utgifter kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 150 000 000 kronor.

1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 42 913 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:16 *Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för medlemsavgifter i internationella organisationer inom utgiftsområdets ansvar. På grund av den försvagade svenska kronkursen bedöms utgifterna för medlemsavgifter bli högre än beräknat. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* minskas med 1 000 000 kronor.

1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 987 376 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 000 000 000 kronor 2021–2029.

Regeringens förslag: Anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* ökas med 650 000 000 kronor.

Anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* minskas med 380 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 038 000 000 kronor 2021–2029.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter motsvarande EU:s finansiering av åtgärder i enlighet med landsbygdsprogrammet för Sverige 2014–2020.

EU:s medfinansiering har under 2020 ökat till följd av dels att regeringen har justerat programmets växelkurs utifrån den faktiska växelkursen mellan den svenska kronan och euron, dels ändringar i programmet. För att Sverige ska kunna tillgodoräkna sig ökningen bör anslaget ökas med 380 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Även under 2019 ändrades programmets växelkurs mellan svenska kronan och euro, vilket påverkade utgifterna under anslaget. Det medförde att anslagskrediten på anslaget behövde utnyttjas. För att täcka underskottet på anslaget med anledning av den utnyttjade krediten bör anslaget ökas med 270 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 650 000 000 kronor.

För att möjliggöra ett effektivt utnyttjande av programperiodens samtliga budgetmedel bör bemyndigandet ökas med 38 000 000 kronor.

1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 49 830 000 kronor.

Något bemyndigade att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för innevarande år.

Regeringens förslag: Anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* ökas med 119 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 75 000 000 kronor 2021–2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. till stöd till metangasreducering.

Den nuvarande stödperioden för produktion av biogas upphör den 31 maj 2020. För att möjliggöra arbetet med en ny stödperiod och att stöd kan lämnas för resterande del av 2020 bör anslaget tillföras 120 000 000 kronor.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:16 *Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.* minskas anslaget med 1 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 119 000 000 kronor.

Under 2020 påbörjas en ny stödperiod för metangasreduceringsstödet, som sträcker sig till 2023. För att kunna hantera stödet effektivt behöver beslut kunna fattas som medför utgifter under kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 75 000 000 kronor 2021–2023.

6.23 Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:7 Turistfrämjande

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 104 613 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Turistfrämjande* ökas med 10 000 000 kronor.

Anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem. Forskning och utveckling* minskas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för kostnader för statens aktieägartillskott till V.S. VisitSweden AB (Visit Sweden).

Med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 och dess stora konsekvenser för svensk besöksnäring anser regeringen att Visit Sweden bör ges förutsättningar för att snabbt ställa om och effektivisera sin verksamhet. Omställningen kommer bl.a. att innebära att verksamheten koncentreras mer till Sverige och att bolaget ställer om till ett mer digitalt arbetssätt när det gäller att marknadsföra Sverige som besöksland. Det är av väsentlig vikt för att besöksnäringen ska klara en effektiv återhämtning.

För att Visit Sweden ska kunna ställa om sin verksamhet anser regeringen att anslaget 1:7 *Turistfrämjande* bör ökas med 10 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms innebära att vissa insatser inte kommer att kunna genomföras innevarande år.

1:8 Sveriges geologiska undersökning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 239 665 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att för anslaget under 2016–2022 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 300 000 kronor till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw materials).

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Sveriges geologiska undersökning* ökas med 6 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020–2022 för anslaget 1:8 *Sveriges geologiska undersökning* besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw materials) på högst 350 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att bättre möta en svårare situation på arbetsmarknaden med anledningen av det pågående utbrottet av det nya coronaviruset föreslår regeringen en satsning på gröna jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Sveriges geologiska undersökning bör genomföra en del av satsningen och tillföras medel för detta arbete. Anslaget bör därför ökas med 6 000 000 kronor.

De årliga medlemsavgifterna till kunskaps- och innovationsplattformen KIC Raw materials är fastställda i euro. På grund av den försvagade svenska kronkursen rymms de

årliga medlemsavgifterna inte inom det befintliga bemyndigandet. Bemyndigandet om årliga medlemsavgifter för 2020–2022 bör därför ökas med 50 000 kronor.

1:17 Kapitalinsatser i statliga ägda företag

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 76 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statliga ägda företag* ökas med 3 325 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statliga ägda företag* besluta om kapitaltillskott på högst 2 950 000 000 kronor till Almi Företagspartner AB.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statliga ägda företag* besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till Statens Bostadsomvandling AB SBO.

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statliga ägda företag* besluta om kapitaltillskott på högst 75 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används av regeringen, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall, bl.a. för kapitalinsatser i statligt ägda företag.

Försämrade förutsättningar för företag att få tillgång till finansiering är ett allvarligt problem för den svenska ekonomin. Det är angeläget att så snabbt som möjligt vidta åtgärder som kan underlätta företagets tillgång till finansiering för att trygga sysselsättning och tillväxt i företag som har drabbats hårt av utbrottet av det nya coronaviruset.

Almi Företagspartner AB (Almi), vars verksamhet syftar till att utveckla och finansiera små och medelstora företag i hela landet, erbjuder företag marknadskompletterande finansiering. För att Almi ska kunna möta en ökad efterfrågan på finansiering behöver bolagets kapacitet för utlåning förstärkas. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 besluta om kapitaltillskott på högst 2 950 000 000 kronor till Almi. Kapitaltillskottet innebär att anslaget behöver ökas med 2 950 000 000 kronor.

Statens Bostadsomvandling AB SBO (SBO) är ett av staten helägt aktiebolag. Bolaget bildades med uppgift att äga och förvalta eller avveckla bostadsföretag och fastigheter som övertas från kommuner och kommunala bostadsbolag. Verksamheten avsågs vara ett komplement till andra stödåtgärder inom bostadspolitik. SBO behöver i sin verksamhet ytterligare likviditet för att finansiera omvandlingen av förvärvade fastigheter, med en tydligare inriktning mot bl.a. behoven hos äldre i glesbygdskommuner och energieffektivisering av fastigheterna. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 besluta om kapitaltillskott på högst 300 000 000 kronor till SBO. Kapitaltillskottet innebär att anslaget behöver ökas med 300 000 000 kronor.

Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) är ett av staten helägt bolag som bl.a. har ett samhällsuppdrag att utveckla, tillverka och tillhandahålla extemporeläkemedel och lagerberedningar till vården och apoteksmarknadens aktörer. Extemporeläkemedel och lagerberedningar är läkemedel som inte är godkända, men som fyller en viktig funktion i hälso- och sjukvården. Sådana läkemedel kan behöva användas när ett godkänt läkemedel mot det aktuella tillståndet eller sjukdomen saknas eller när ett godkänt läkemedel haft otillräcklig effekt eller inte tolererats av patienten.

De befintliga ersättningsnivåerna för tillhandahållande av extemporeläkemedel och lagerberedningar har medfört svårigheter för APL att nå full kostnadstäckning för sitt samhällsuppdrag. Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 bemyndigande riksdagen regeringen att under 2020 besluta om kapitaltillskott på högst 75 000 000 kronor till APL (prop. 2019/20:1 utg.omr. 24, bet.2019/20.:NU1, rskr. 2019/20:124). Tillskottet täckte dock endast en del av det underskott som är hänförligt till bolagets samhällsuppdrag. För att APL ska kunna utföra sitt uppdrag behöver ytterligare kapital tillföras bolaget. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 besluta om ytterligare kapitaltillskott på högst 75 000 000 kronor till APL. Kapitaltillskottet innebär att anslaget behöver ökas med 75 000 000 kronor.

Vasallen AB är ett statligt fastighetsutvecklingsbolag som omvandlar och utvecklar nedlagda regementen och andra försvarsfastigheter. Regeringen kommer att se över den framtida förvaltningen av Vasallen AB.

Sammantaget bör därmed anslaget ökas med 3 325 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* inom utgiftsområde 9 Sjukvård, hälsovård och social omsorg minskas med 58 000 000 kronor.

Uppdraget för Statens Bostadsomvandling AB SBO

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att uppdraget för Statens Bostadsomvandling AB SBO ändras till att förvärva offentligt ägda och privatägda fastigheter, med främsta syfte att säkerställa bostäder för äldre på svaga bostadsmarknader.

Skälen för regeringens förslag: SBO har i uppdrag att äga och förvalta eller avveckla bostadsföretag och fastigheter som övertas från kommuner och kommunala bostadsbolag. Verksamheten vid SBO bör avgränsas till att avse att främst säkerställa bostäder för äldre på svaga bostadsmarknader, eftersom det primära behovet av bostäder på svaga bostadsmarknader i dag avser centralt belägna lägenheter som är tillgänglighetsanpassade för äldre. Dessutom bör såväl offentlig- som privatägda fastigheter kunna förvärfas för att säkerställa den framtida bostadsförsörjningen för äldre i en kommun. Regeringen föreslår därför att SBO:s uppdrag ändras i enlighet med detta.

1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 269 472 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:20 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för statsbidrag till Almi, för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning.

Regeringen föreslår i denna proposition ett kapitaltillskott till Almi för att öka utbudet av marknadskompletterande finansiering och därmed underlätta företagets tillgång till kapital. För att säkerställa att Almi ska kunna hantera ökade mängder kreditansökningar och fullgöra sitt uppdrag behöver ytterligare resurser tillföras bolaget. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

1:22 Stöd vid korttidsarbete

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 420 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslag 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* ökas med 17 060 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Tillväxtverkets utbetalningar av tidsbegränsat stöd till arbetsgivare i enlighet med lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset fördes detta anslag upp på statens budget med 2 420 000 000 kronor (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:202).

Effekterna av utbrottet av det nya coronaviruset gör att många företag har fått drastiskt minskade intäkter. För att motverka antalet konkurser och arbetslöshet har korttidsarbete föreslagits och antalet företag som kan komma att utnyttja detta stöd bedöms bli betydligt fler än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 17 060 000 000 kronor.

Teracom Group AB

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att uppdraget för Teracom Group AB utvidgas till att även omfatta att, med fokus på säkerhet, robusthet och tillgänglighet, aktivt utveckla, erbjuda och driva kommunikationslösningar till samhällsviktiga aktörer, samt att det även ska omfatta Teracom AB:s nuvarande uppdrag.

Skälen för regeringens förslag: Teracom Group AB är ett statligt helägt aktiebolag som äger samtliga aktier i dotterbolagen Teracom AB och Teracom Mobil AB (gemensamt Teracomkoncernen).

Teracom AB bildades 1992 för att bedriva utsändning och överföring av radio- och tv-program (prop. 1991/92:140, bet. 1991/92:KrU28, rskr. 1991/92:329). Moderbolaget Teracom Group AB bildades i samband med att en ny koncernstruktur inrättades för Teracom AB. Teracom AB ska erbjuda programbolagen utsändnings- och överföringstjänster på likvärdiga villkor. Bolaget ska säkerställa att det förfogar över en sådan grundläggande infrastruktur att det kan erbjuda programbolagen att sända eller överföra till hela eller viss del av landet. Teracom Group AB ska indirekt erbjuda nätlösningar för distribution av medier samt tillse att Teracom AB bedriver all den verksamhet som anges i dess bolagsordning (prop. 2010/11:1 utg. omr. 24, bet. 2010/11:NU1, rskr. 2010/11:132).

Teracomkoncernen och dess infrastruktur har en viktig roll för att hela befolkningen ska kunna nås av radio- och tv-sändningar via marknäten. Dessa nät är den grundläggande distributionsformen för public service-bolagen Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion och fyller därmed en central funktion i samhällets krisberedskap. Även ett stort antal kommersiella programbolag sänder via marknäten.

Den tekniska utvecklingen har medfört att samhället i dag är beroende av elektroniska kommunikationer. Dessa måste därför vara effektiva, säkra och robusta, och tillgodose användarnas behov. Efterfrågan på sådana elektroniska kommunikationslösningar från bl.a. samhällsviktiga aktörer ökar. Den tekniska utvecklingen har vidare inneburit att radio och tv alltmer konsumeras via andra distributionsformer än marknäten.

Teracom Group AB äger en rikstäckande infrastruktur som utgör basen för marknätet. Som en följd av teknikutvecklingen och baserat på denna infrastruktur, utvecklar, erbjuder och driver bolaget, med fokus på säkerhet, robusthet och tillgänglighet, även kommunikationslösningar riktade till samhällsviktiga aktörer. Den utvidgade verksamheten bidrar dessutom till den långsiktiga finansieringen av marknäten. För den fortsatta verksamhetsutvecklingen och driften krävs fortsatta investeringar i funktionalitet och frekvenstillstånd. Elektroniska kommunikationer med hög driftsäkerhet och starkt skydd är av mycket stor vikt för samhällets funktionalitet och säkerhet samt möjligheter att hantera olika krisförlopp (skr. 2016/17:213, bet. 2017/18:FöU4, rskr. 2017/18:142).

Regeringen anser mot denna bakgrund att Teracom Group AB:s uppdrag bör utvidgas till att även omfatta att, med fokus på säkerhet, robusthet och tillgänglighet, aktivt utveckla, erbjuda och driva kommunikationslösningar till samhällsviktiga aktörer. I syfte att tydliggöra ägarens styrning av Teracomkoncernen som helhet bör Teracom Group AB:s uppdrag även omfatta Teracom AB:s uppdrag. Verksamheten kan därmed bedrivas såväl direkt i Teracom Group AB som indirekt genom dotterbolag såsom Teracom AB.

Regeringen föreslår därför att riksdagen godkänner den beskrivna utvidgningen. Efter utvidgningen kommer Teracom AB inte längre ha något riksdagsbundet uppdrag.

2:3 Exportfrämjande verksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 366 867 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2020 besluta om förvärv av aktier i Instrument in Support of Trade Exchanges (INSTEX) till ett belopp om högst 3 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* ökas med 6 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2020 göra ett ekonomiskt åtagande i form av ett aktieägaravtal mellan ägarna till Instrument in Support of Trade Exchanges (INSTEX).

Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* besluta om dels förvärv av aktier i INSTEX, dels tillskott av kapital till INSTEX till ett belopp om sammanlagt högst 3 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget avseende exportfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden).

Den försvagade svenska kronkursen har medfört ökade kostnader för Business Swedens verksamhet. Anslaget bör därför ökas med 6 000 000 kronor.

Regeringen fäster stor vikt vid att Iran fortsatt kvarstår i den kärntekniska överenskommelsen Joint Comprehensive Plan of Action. Instrument in Support of Trade Exchanges (INSTEX) är en viktig del av EU:s gemensamma ansträngningar för att åstadkomma detta. INSTEX, som är upprättat i form av ett aktiebolag med säte i Frankrike, har som syfte att underlätta betalningar i samband med legitim handel mellan Europa och Iran. Belgien, Danmark, Finland, Nederländerna och Norge har redan beslutat eller överväger att förvärva aktier i INSTEX, som grundades av Frankrike, Tyskland och Storbritannien.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2020 har regeringen bemyndigats att under 2020 förvärva aktier i INSTEX till ett belopp om högst 3 000 000 kronor (prop. 2019/20:1 utg.omr. 24, bet. 2019/20:NU1, rskr. 2019/20:123). En förutsättning för aktieförvärvet är att staten ingår ett aktieägaravtal med övriga aktieägare i INSTEX. Avtalet reglerar bl.a. formerna för beslutsfattande, procedurer kring inbetalning av aktiekapital och anslutning av nya aktieägare. Genom att ingå avtalet förbinder sig Sverige också att delta i finansieringen av bolaget. Ett sådant deltagande ska vara proportionerligt med ägarandelen och kan enligt avtalet ske dels genom tillskott av kapital, dels genom att ställa medel till bolagets förfogande. Tillskott av kapital beslutas av aktieägarna med kvalificerad majoritet på förslag av bolaget. Enligt avtalet ska aktieägarna tillskjuta kapitalet inom en månad efter att bolaget har begärt det. Deponeringen av medel sker vid behov på ett särskilt räntebärande konto, efter beslut av bolaget.

Enligt 9 kap. 8 § andra stycket regeringsformen får inte regeringen utan att riksdagen har medgett det göra ekonomiska åtaganden för staten. Sådana ekonomiska åtaganden följer av aktieägaravtalet. Regeringen behöver således riksdagens medgivande för att åta sig att i framtiden bidra till finansieringen av bolaget. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 göra ett ekonomiskt åtagande i form av ett aktieägaravtal mellan ägarna till INSTEX. Regeringen avser att återkomma till riksdagen om det blir aktuellt att tillskjuta ytterligare kapital till bolaget.

Enligt det befintliga bemyndigandet får regeringen förvärva aktier i INSTEX till ett belopp om högst 3 000 000 kronor. Under 2020 kan en begäran komma att riktas till Sverige om ytterligare kapital i enlighet med det aktieägaravtal som gäller mellan aktieägarna. Övriga ovannämnda befintliga och potentiella aktieägare i INSTEX har avsatt medel för såväl förvärv av aktier som för en begäran om kapital under 2020. Regeringen anser att Sverige, liksom övriga ägare, vid behov bör kunna tillskjuta kapital till bolaget under 2020. Ett sådant tillskott ska rymmas inom de 3 000 000 kronor som det befintliga bemyndigandet omfattar. Det befintliga bemyndigandet bör därför ändras på så sätt att regeringen under 2020 bemyndigas att dels förvärva aktier i INSTEX, dels besluta om tillskott av kapital till INSTEX till ett belopp om sammanlagt högst 3 000 000 kronor.

Låneram för Aktiebolaget Svensk Exportkredit

I statens budget för innevarande år finns ett bemyndigande för regeringen att för 2020 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 125 000 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2020 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 200 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: AB Svensk Exportkredit (SEK) har till uppgift att tillhandahålla finansiering av svensk export. Uppgiften ställer särskilda krav på långfristig finansiering. I samband med utbrottet av det nya coronaviruset har kreditmarknadens funktion allvarligt försämrats, särskilt beträffande långfristig finansiering som har begränsats påtagligt.

I samband med finanskrisen infördes i december 2008 en låneram för SEK (prop. 2008/09:86, bet. 2008/09:NU12, rskr. 2008/09:125). När finanskrisens effekter ebbade ut behölls tillgången till låneramen enbart för den del av SEK:s verksamhet som avser systemet med statsstödda exportkrediter, s.k. CIRR-krediter. Genom att

åter göra låneramen tillgänglig även för återfinansiering av SEK:s kommersiella utlåning förbättras möjligheterna att tillhandahålla ett marknadsmässigt alternativ till systemet för statsstödda krediter.

Enligt 6 kap. 3 och 4 §§ budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta om utlåning som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och intill det belopp som riksdagen har beslutat. För ett sådant lån eller åtagande ska ränta eller avgift tas ut. Räntan eller avgiften ska motsvara statens förväntade kostnad för lånet eller åtagandet, om inte riksdagen för ett visst lån eller åtagande har beslutat annat. Krediter till företag som meddelas inom ramen för systemet för statsstödda krediter (CIRR) ska hanteras enligt de villkor som gäller inom detta system. Anslaget 2:7 *AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning* används för att täcka eventuellt underskott inom ramen för CIRR-systemet.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att för 2020 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 200 000 000 000 kronor.

Kreditgaranti för exportkrediter

Regeringen har ett bemyndigande att under 2020 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 450 000 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 500 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Exportkreditnämndens verksamhet är av avgörande betydelse för företagens möjligheter att finansiera exportaffärer. Garantigivningen är central för att exportföretagen inte ska få sämre förutsättningar än sina konkurrenter och gå miste om affärer eller få minskad konkurrenskraft internationellt. Den senaste tidens oväntade omvärldsförändringar har ökat behovet av garantier för exporterande företag. Regeringen anser därför att bemyndigandet att ställa ut kreditgarantier för exportkrediter bör ökas med 50 000 000 000 kronor.

6.24 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

1:5 Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 486 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* ökas med 20 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat att föra upp ett nytt anslag om 2 486 000 000 kronor på statens budget för 2020, *Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden* (bet. 2019/20:FiU49, rskr. 2019/20:163). Anslaget får användas för statsbidrag till kommuner och regioner för att stärka välfärden. Medlen på anslaget ska fördelas med 70 procent till kommunerna och 30 procent till regionerna. Medlen fördelas proportionellt utifrån befolkningsmängd, dvs. lika mycket i kronor per invånare.

Flera kommuner och regioner befann sig redan innan utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 i en ansträngd ekonomisk situation. Samtidigt förväntas behovet av välfärdstjänster öka framöver till följd av den demografiska utvecklingen. Regeringen presenterade därför i januari 2020 en satsning på att höja de generella statsbidragen med 5 000 000 000 kronor för 2020. Lågkonjunkturen som antas följa i virusutbrottets spår väntas ytterligare drabba kommunsektorn. För att mildra osäkerheten, bidra till stabilitet i sektorn, och för att öka kommunernas och regionernas förutsättningar att trygga tillgången till en bra vård, skola och omsorg, föreslår regeringen att ytterligare 15 000 000 000 kronor tillförs kommunsektorn i generella statsbidrag 2020. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 000 kronor. Från och med 2021 beräknas utgifterna öka med 12 500 000 000 kronor i form av ett permanent tillskott till kommunsektorn som fördelas via anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*.

Bilaga 1

Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd

Bilaga till avsnitt 5.1

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av promemorian Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd	2
2	Promemorians lagförslag.....	3
3	Förteckning över remissinstanserna	6
4	Lagrådsremissens lagförslag.....	7
5	Lagrådets yttrande	10

1 Sammanfattning av promemorian Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd

Investeraravdraget är ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Godkännandet löper ut den 31 december 2019. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020 men kommissionen har ännu inte fattat något beslut med anledning av anmälan. Om kommissionen inte godkänner stödet enligt den nya anmälan bör enligt bedömningen i promemorian reglerna för investeraravdraget ändras så att de blir förenliga med bestämmelserna i den allmänna gruppundantagsförordningen. I promemorian föreslås därför att investeraravdrag begränsas till investeringar i företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år och att investeraravdrag inte beviljas vid investeringar i företag som handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES. Vidare föreslås att investeraravdrag inte beviljas om företaget i vilket andelar har förvärvats ska betala tillbaka olagligt statligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter i vissa avseenden. Slutligen föreslås att kontrolluppgiftsskyldigheten för företag i vilka andelar har förvärvats utökas i syfte att uppfylla kraven på transparens i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2020.

2 Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 43 kap. 4 § och 17 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 16 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 kap.

4 §²

Med företag av mindre storlek avses i detta kapitel ett sådant företag som anges i 2 § första stycket och som uppfyller följande villkor:

1. medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50, och

2. företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om

1. 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, eller

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

16 a §

Investerarandrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan, ska fristen enligt första stycket räknas från den första försäljningen på en produkt- eller tjänstemarknad i den förvärvade verksamheten. Detta gäller dock bara om den första försäljningen i den förvärvade verksamheten har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att prova marknaden anses inte vara en första försäljning enligt denna paragraf.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2013:771.

17 §³

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är

1. skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,
2. föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, *eller*
3. på obestånd.

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet

1. är skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,
2. är föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,
3. är på obestånd,
4. är föremål för ett betalnings-krav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stöd-givare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden,
5. har fått undsättningsstöd enligt artikel 2.18 d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller anslutat garantin, *eller*
6. har fått omstruktureringsstöd enligt artikel 2.18 d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och företaget fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.
 2. Lagen tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

³ Senaste lydelse 2013:771.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

23 §¹

Kontrolluppgift ska lämnas om investeraravdrag enligt 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänför sig till.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *underlaget för investeraravdrag. Kontrolluppgiften ska också innebära uppgift om fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag.*

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om

*1. underlaget för investeraravdrag,
2. fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag,*

*3. tidpunkten för andelarnas förvärvande,
4. regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts), och*

5. verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå, enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, i den ursprungliga lydelsen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

2. Lagen tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

¹ Senaste lydelse 2013:772.

3 Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Almi, Domstolsverket, Ekonomistyrningsverket, Företagarna, Förvaltningsrätten i Stockholm, Konjunkturinstitutet, Konkurrensverket, Näringslivets skattedelegation, Regelrådet, Skatteverket, Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Svenskt Näringsliv, Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) och Tillväxtverket.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Business Sweden, FAR, First North Sweden, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Nordic MTF, Näringslivets regelnämnd, Saminvest, Småföretagarnas Riksförbund, Spotlight Stock Market, Stockholm Innovation & Growth (STING), Stockholms Affärsänglar (STOAF), Stockholms Handelskammare, Swedish Incubators & Science Parks (SISP) och Visita – Svensk Besöksnäring.

4 Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 43 kap. 4 och 17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 16 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 kap.

4 §¹

Med *företag av mindre storlek* avses i detta kapitel ett sådant företag som anges i 2 § första stycket och som uppfyller följande villkor:

1. medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50, och

2. företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om

1. 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, eller

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

16 a §

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan, ska fristen enligt första stycket räknas från den första försäljningen på en produkt- eller tjänstemarknad i den förvärvade verksamheten. Detta gäller dock bara om den första försäljningen i den förvärvade verksamheten har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att testa marknaden anses inte vara en första försäljning.

17 §²

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är

¹ Senaste lydelse 2013:771.

² Senaste lydelse 2013:771.

1. skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,
2. *föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, eller*
 2. *i ekonomiska svårigheter enligt artikel 2.18 c och d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/ 2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklarar förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, eller*
 3. *föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.*
3. *på obestånd.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.
 2. Lagen tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

23 §¹

Kontrolluppgift ska lämnas om investeraravdrag enligt 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänför sig till.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *underlaget för investeraravdrag. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag.*

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om

- 1. underlaget för investeraravdrag,*
- 2. fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag,*
- 3. tidpunkten för andelarnas förvärvande,*
- 4. regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS), i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts), och*
- 5. verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå, enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, i den ursprungliga lydelsen.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

2. Lagen tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

¹ Senaste lydelse 2013:772.

5 Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2020-03-19

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden Inga-Lill Askersjö och Sten Andersson

Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd

Enligt en lagrådsremiss den 5 mars 2020 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Tove Berlin och departementssekreteraren Gabriel Cleverdahl.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

43 kap. 16 a §

I paragrafens första stycke anges att investeraravdrag inte får göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad. Det framgår av lagrådsremissen att bestämmelsen är avsedd att avspegla artikel 21.5 i Kommissionens förordning nr 651/2014. Enligt denna måste ett företag, för att vara stödberättigat, uppfylla minst ett av de i artikeln angivna villkoren. Det innebär – såvitt nu är av intresse – att det måste vara fråga om antingen företag som inte har varit verksamma på en ”marknad” eller företag som har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning. Med ”första kommersiella försäljning” avses i förordningen företagets första försäljning på en ”produkt- eller tjänstemarknad” (se artikel 2.75).

Det framstår i och för sig inte som alldeles klart om begreppen ”marknad” och ”produkt- eller tjänstemarknad” i detta sammanhang är avsedda att ha olika innebörd. Vid lagrådsföredragningen har emellertid upplysts att lagrådsremissens förslag bygger på uppfattningen att så är fallet. Den tolkningen får enligt Lagrådets mening godtas. För att bestämmelsens innebörd ska bli tydligare och ansluta bättre till hur förordningen är utformad föreslår emellertid Lagrådet att första stycket utformas på följande sätt.

Investeraravdrag får göras bara om det företag i vilket andelar har förvärvats

1. vid tidpunkten för förvärvet inte har varit verksamt på någon marknad, eller
2. vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Bilaga 2

Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten

Bilaga till avsnitt 5.2

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av promemorian Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten.....	2
2	Promemorians lagförslag.....	3
3	Förteckning över remissinstanserna.....	15
4	Lagrådsremissens lagförslag.....	16
5	Lagrådets yttrande	29

1 Sammanfattning av promemorian Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten

I promemorian föreslås vissa åtgärder för att beskatta sådan försäljning direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument som i dag är undantagen beskattning enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik. Undantaget för vissa försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument begränsas för försäljningar inom EU så att det inte längre omfattar säljare vars årliga försäljning överstiger ett tröskelvärde om 100 000 kr. Det införs även en regel om att det alltid är säljaren som är skattskyldig i dessa situationer. I de fall då säljarna inte själva blir skattskyldiga men försäljningen förmedlas av en annan aktör blir förmedlaren skattskyldig om det årliga värdet av förmedlingarna överstiger tröskelvärdet. Det föreslås därutöver regler om att konsumenter i vissa fall kan bli skattskyldiga och påföras en administrativ avgift om de har uppgett felaktiga uppgifter till en säljare eller förmedlare.

Det föreslås att det införs en ny typ av registrerad skattskyldig, kallad ”registrerad EU-handlare”. Som registrerad EU-handlare får godkännas den som avser att yrkesmässigt direkt till svenska konsumenter antingen från ett annat EU-land sälja skattepliktiga varor eller förmedla försäljningar av skattepliktiga varor från säljare som inte själva är skattskyldiga. Liksom för övriga registrerade skattskyldiga ska det finnas ett krav på att sökanden är lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt.

När det gäller försäljning från tredjeland föreslås att det befintliga undantaget för försäljningar direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument tas bort. Detta innebär att den som är skyldig att betala tull även blir skyldig att betala kemikalieskatt.

Slutligen föreslås att det införs en möjlighet att i vissa fall få återbetalning av skatten om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2020.

2 Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

dels att 2, 8, 10, 10 a, 11, 12, 13, 15 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 10 § och 13 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 8 a, 8 b, 10 b, 13 a, 13 b och 15 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

- *bromförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet brom,
- *klorförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet klor,
- *fosforförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet fosfor,
- *homogent material*: ett material som har samma fysikaliska egenskaper i hela materialet och som på mekanisk väg inte kan sönderdelas i olika material,
- *CAS-nummer*: sådan unik numerisk identifiering av kemisk förening som tilldelas av The American Chemical Society genom dess avdelning Chemical Abstracts Service (CAS),
- *reaktivt tillsatt förening*: en förening som är bunden till en stabil polymer genom en kemisk reaktion och bildar kovalenta bindningar,
- *additivt tillsatt förening*: en förening som är tillsatt på annat sätt än reaktivt,
- *yркesmässiġ aktivitet*: sådan aktivitet som utförs av
 1. en juridisk person, eller
 2. en fysisk person och avser varor som inte är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,
- *konsument*: en köpare för vilken köpet inte är en yrkesmässiġ aktivitet,
- *EU-land*: områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde,
- *tređjeland*: länder och områden utanför Europeiska unionens punktskatteområde,
- *utländsk säljare*: en säljare som inte har säte för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige och inte heller är bosatt eller stadigvarande vistas här,
 - *distanshandlare*: en utländsk säljare i ett annat EU-land som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §, registrerad mottagare enligt 10 a § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och vars årliga försäljning av skattepliktiga produkter till Sverige överstiger 100 000 kronor innevarande eller föregående kalenderår.
 - *undantagen EU-säljare*: en utländsk säljare i ett annat EU-land som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §, registrerad mottagare enligt 10 a § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och inte heller är en distanshandlare,
 - *förmedlare*: den som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och som yrkesmässiġt

förmedlar försäljningar av skattepliktiga varor direkt till svenska konsumenter från undantagna EU-säljare om det sammanlagda värdet av samtliga förmedlade försäljningar av skattepliktiga varor till Sverige överstiger 100 000 kr innevarande eller föregående kalenderår,

– *import*: införsel av skattepliktig vara till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. Med import avses även att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.

Vid beräkningen av den årliga försäljningen avseende distanshandlare och förmedlare enligt första stycket ska inte mervärdesskatt beaktas, och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja.

8 §¹

Skattskyldig enligt denna lag är den som

1. godkänts som lagerhållare enligt 10 §,
2. i egenskap av registrerad mottagare enligt 10 a § från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor,

3. i egenskap av distanshandlare från ett annat EU-land yrkesmässigt säljer skattepliktiga varor direkt till konsumenter i Sverige,

4. i egenskap av förmedlare yrkesmässigt förmedlar försäljningar av skattepliktiga varor från undantagna EU-säljare direkt till konsumenter i Sverige,

5. i egenskap av registrerad EU-handlare enligt 10 b § yrkesmässigt säljer skattepliktiga varor direkt till konsumenter i Sverige eller yrkesmässigt förmedlar försäljningar av skattepliktiga varor från undantagna EU-säljare direkt till konsumenter i Sverige,

3. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller

6. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller

4. i annat fall än som avses i 1 eller 2 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor.

7. i annat fall än som avses i 1–5 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor.

8 a §

När en svensk konsument har köpt en skattepliktig vara direkt från en distanshandlare eller en registrerad EU-handlare eller från en undantagen EU-säljare vars försäljning förmedlats av en förmedlare, lagerhållare eller registrerad EU-handlare, gäller följande. Om konsumenten då felaktigt har uppgett att den inte är konsument, ska distanshandlaren,

¹ Senaste lydelse 2018:1891.

förmedlaren, lagerhållaren eller den registrerade EU-handlaren inte vara skattskyldig om denne har informerat konsumenten om att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet att betala skatten och en särskild avgift.

8 b §

Om en distanshandlare, förmedlare, lagerhållare eller registrerad EU-handlare enligt 8 a § inte längre är skattskyldig, ska skatten i stället betalas av konsumenten.

Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då varorna fördes in i Sverige.

Om skatt ska betalas av en konsument enligt första stycket ska konsumenten även betala en särskild avgift om 500 kronor per vara om det inte är uppenbart oskäligt.

Lagerhållare och registrerade mottagare

Godkända aktörer

10 §²

Som lagerhållare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt
 - a) tillverka skattepliktiga varor,
 - b) från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,
 - c) importera skattepliktiga varor från tredjeland, *eller*
 - d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare,
2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som lagerhållare, och
3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §.

- c) importera skattepliktiga varor från tredjeland,
- d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare, *eller*
- e) direkt till konsumenter förmedla försäljningar av skattepliktiga varor från undantagna EU-säljare,

Godkännande som lagerhållare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om lagerhållaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 a §³

Som registrerad mottagare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,
2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som sådan mottagare, och
3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §.

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 § *eller registrerad EU-handlare enligt 10 b §.*

² Senaste lydelse 2018:1891.

³ Senaste lydelse 2018:1891.

Godkännande som registrerad mottagare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade mottagaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 b §

Som registrerad EU-handlare får godkännas den som

1. avser att yrkesmässigt direkt till svenska konsumenter

a) från ett annat EU-land sälja skattepliktiga varor, eller

b) förmedla försäljningar av skattepliktiga varor från undantagna EU-säljare,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som registrerad EU-handlare, och

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 § eller registrerad mottagare enligt 10 a §.

Godkännande som registrerad EU-handlare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade EU-handlaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

11 §⁴

Om en godkänd lagerhållare eller registrerad mottagare försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

Om en godkänd lagerhållare, registrerad mottagare eller registrerad EU-handlare försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

12 §⁵

Skyldighet att betala skatt inträder

1. för den som är godkänd lagerhållare, när

a) en skattepliktig vara levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

b) en skattepliktig vara tas till eget försäljningsställe för detaljförsäljning,

c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, eller

d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager,

a) en skattepliktig vara *efter försäljning från lagerhållaren* levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager, eller

e) en skattepliktig vara förs in till Sverige efter att lagerhållaren har förmedlat en försäljning av varan direkt till en svensk konsument från en undantagen EU-säljare,

2. för den som är skattskyldig enligt 8 § 3, när den skattepliktiga varan tillverkas,

2. för den som är skattskyldig enligt 8 § 6, när den skattepliktiga varan tillverkas,

⁴ Senaste lydelse 2018:1891.

⁵ Senaste lydelse 2018:1891.

3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2 eller 4, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

4. för den som är skattskyldig enligt 9 §, när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2–5, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

4. för den som är skattskyldig enligt 8 § 7, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

5. för den som är skattskyldig enligt 9 §, när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

Undantag från skattskyldighetens inträde

13 §⁶

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som

1. säljs direkt från en utländsk säljare till en konsument i Sverige, och
2. levereras från ett område utanför Sveriges territorium.

Skattskyldigheten inträder inte heller för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för.

Undantag och återbetalning

Skattskyldighet enligt 12 § 4 inträder inte för en skattepliktig vara som

13 a §

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för, såvida inte den skatten har återbetalats enligt 13 b §.

13 b §

Om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland, kan återbetalning av skatten ske enligt denna paragraf efter skriftlig ansökan hos Skatteverket.

Den som begär återbetalning ska visa

1. att den skatt som ansökan avser har betalats,
2. att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium, och
3. antingen att undantaget i 13 a § inte tidigare har tillämpats på varan eller att den flyttning eller export som ansökan grundar sig på skedde efter den tidpunkt då undantaget senast tillämpades.

Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som

⁶ Senaste lydelse 2018:1891.

lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

15 §

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket.

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket och 15 a §.

Tullverket beslutar om skatt för den som enligt 9 § är skattskyldig vid import. Sådan skatt ska betalas till Tullverket. För skatt som ska betalas till Tullverket gäller tullagen (2016:253).

15 a §

Skatteverket beslutar om sådan skatt och särskild avgift som avses i 8 b §. Skatten och avgiften ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 8 b § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 57 kap. 1 §, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2, 4–6, 8–10, 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4, 7, 8 och 13–15 §§, 66–68, 70 och 71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

Om den som ska betala skatt enligt 8 b § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt ett beslut av Skatteverket eller en domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt fjärde stycket ska sådan skatt eller särskild avgift enligt denna lag för vilken den skattskyldige står i skuld räknas av. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

16 §⁷

Beslut enligt 10 eller 10 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut enligt 10, 10 a eller 10 b § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2020.
2. Äldre regler gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 2018:1891.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

12 §¹

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering ska gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare, tillfälligt registrerade varumottagare, registrerade avsändare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då aktören avregistrerades.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik och lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik och lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare och registrerade EU-handlare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar som avses i 4 a § ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då de meddelanden som är kopplade till den administrativa referenskoden enligt 22 b § andra stycket lagen om tobaksskatt, 21 b § andra stycket lagen om alkoholskatt eller 6 kap. 4 § andra stycket lagen om skatt på energi eller annan sammanhållande identifikationsuppgift senast ändrades.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2020.

¹ Senaste lydelse 2018:1889.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 §, 7 kap. 1 §, 37 kap. 7 a och 9 a §§, 41 kap. 3 § och 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 kap.

4 §¹

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

För	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, <i>eller</i> d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

¹ Senaste lydelse 2017:1218.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi, eller e) 8 b § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet eller felaktig information, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.**1 §²

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
 2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
 3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
 4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
 5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
 6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
 7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
 8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
 9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
 10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
 - i) 8 § 1 eller 2 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
 - k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, eller
 - l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,
 11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,
 12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och
 13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.
- Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

² Senaste lydelse 2018:1892.

37 kap.

7 a §³

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

9 a §⁴

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

41 kap.

3 §⁵

Revision får göras hos

1. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),
2. någon annan juridisk person än ett dödsbo,
3. den som har anmält sig för registrering,
4. den som har ansökt om eller är godkänd för F-skatt,
5. sådant ombud för en utländsk beskattningsbar person som avses i 6 kap. 2 §,
6. sådan representant som avses i 16 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 15 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 9 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. den som har ansökt om godkännande som upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
8. den som har ansökt om registrering som varumottagare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
9. den som har ansökt om godkännande som skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
10. den som har ansökt om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik eller lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, och

³ Senaste lydelse 2018:701.

⁴ Senaste lydelse 2018:701.

⁵ Senaste lydelse 2018:1890.

12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare *eller registrerad EU-handlare* enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

53 kap.

5 §⁶

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt
 - a) 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
 - b) 29, 30 eller 40 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt, *eller*
 - d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *och*
 - c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *eller*
 - e) 13 b § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, *och*
2. beslut om återbetalning eller kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5, 5 a, 6, 8 a, 10 eller 11 § eller 11 kap. 12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2020.

⁶ Senaste lydelse 2018:701.

3 Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över promemorian Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten lämnats av AB Electrolux, Branschföreningen för professionell hygien & rengöring, Branschföreningen för storköksleverantörer, Datainspektionen, Dataspelsbranschen, Ekonomistyrningsverket, Applia Home Appliances Sweden (tidigare Elektriska Hushållsapparat Leverantörer), ElektronikBranschen, Företagarna, Handelsanställdas förbund, IT & Telekomföretagen Almega, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Konjunkturinstitutet, Konkurrensverket, Konsumentverket, Naturvårdsverket, Regelrådet, Skatteverket, Svensk Elektronik, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Teknikföretagen, Tillväxtverket och Tullverket.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att yttra sig: Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (IKEM), Naturskyddsföreningen, Näringslivets regelnämnd och Sveriges kommuner och regioner (tidigare Sveriges kommuner och landsting).

4 Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

dels att 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 10 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 8 a, 10 b, 13 a, 15 a och 15 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

– *bromförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet brom,
 – *klorförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet klor,
 – *fosforförening*: sådan kemisk förening som innehåller grundämnet fosfor,
 – *homogent material*: ett material som har samma fysikaliska egenskaper i hela materialet och som på mekanisk väg inte kan sönderdelas i olika material,
 – *CAS-nummer*: sådan unik numerisk identifiering av kemisk förening som tilldelas av The American Chemical Society genom dess avdelning Chemical Abstracts Service (CAS),

– *reaktivt tillsatt förening*: en förening som är bunden till en stabil polymer genom en kemisk reaktion och bildar kovalenta bindningar,

– *additivt tillsatt förening*: en förening som är tillsatt på annat sätt än reaktivt,

– *yrkesmässig aktivitet*: sådan aktivitet som utförs av

1. en juridisk person, eller

2. en fysisk person och avser varor som inte är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk,

– *konsument*: en köpare för vilken köpet inte är en yrkesmässig aktivitet,

– *EU-land*: områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde,

– *tredjeland*: länder och områden utanför Europeiska unionens punktskatteområde,

– *utländsk säljare*: en säljare som inte har säte för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige och inte heller är bosatt eller stadigvarande vistas här,

– *distansförsäljning*: försäljning där varorna transporteras till Sverige från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning och där köpet inte är yrkesmässigt för köparen,

– *tröskelvärde*: 100 000 kronor för innevarande eller föregående kalenderår,

– *undantagen säljare*: en säljare som inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §, registrerad mottagare enligt 10 a § eller registrerad EU-handlare enligt 10 b § och vars försäljning av skattepliktiga varor till Sverige inte överskrider tröskelvärdet,

– *import*: införsel av skattepliktig vara till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december

– *import*: såväl att en skattepliktig vara förs in till Sverige från tredjeland under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG

2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. *Med import avses även att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.*

av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, *som att varan frisläpps från ett sådant förfarande eller arrangemang.*

Vid beräkningen av tröskelvärdet enligt första stycket ska inte mervärdesskatt beaktas, och inte heller fraktkostnader till den del de går att särskilja.

8 §¹

Skattskyldig enligt denna lag är den som

1. godkänts som lagerhållare enligt 10 §,
2. i egenskap av registrerad mottagare enligt 10 a § från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor,

3. i egenskap av registrerad EU-handlare enligt 10 b § yrkesmässigt bedriver distansförsäljning av skattepliktiga varor eller yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

4. i annat fall än som avses i 1–3 yrkesmässigt säljer skattepliktiga varor genom distansförsäljning om den årliga försäljningen av skattepliktiga varor till Sverige överstiger tröskelvärdet,

5. i annat fall än som avses i 1 eller 3 yrkesmässigt förmedlar distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare om det sammanlagda värdet av samtliga förmedlade försäljningar av skattepliktiga varor till Sverige överstiger tröskelvärdet,

3. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller

4. i annat fall än som avses i 1 eller 2 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor.

6. i annat fall än som avses i 1 yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor, eller

7. i annat fall än som avses i 1–5 från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot skattepliktiga varor *utan att det är distansförsäljning.*

8 a §

Om en svensk konsument har köpt en skattepliktig vara genom distansförsäljning och konsumenten felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, är den som avses i 8 § 3, 4 eller 5 inte skattskyldig om denne har upplyst konsumenten om att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet att betala skatten och en tilläggsavgift. I så fall är det i stället konsumenten som ska betala skatten.

Det som sägs i första stycket ska även gälla skattskyldighet enligt 8 § 1 om lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av en skattepliktig vara från en undantagen säljare till konsumenten.

¹ Senaste lydelse 2018:1891.

Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då varorna fördes in i Sverige.

Om skatt ska betalas av en konsument enligt första eller andra stycket, ska konsumenten även betala en tilläggsavgift om 500 kronor per vara om det inte är uppenbart oskäligt.

9 §

Skattskyldig för yrkesmässig import av skattepliktiga varor är Skattskyldig för import av skattepliktiga varor som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna är

1. om en tullskuld uppkommer i Sverige till följd av importen: den som är skyldig att betala tullen,

2. om importen avser en unionsvara eller om varan ska deklarerats för övergång till fri omsättning i Sverige men inte är belagd med tull: den som skulle ha varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd.

Med tullskuld och unionsvara förstås detsamma som i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Från skattskyldighet enligt första stycket undantas varor som, vid varornas övergång till fri omsättning enligt artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013, ägs av en godkänd lagerhållare.

Lagerhållare och registrerade mottagare

Godkända aktörer

10 §²

Som lagerhållare får godkännas den som

1. i Sverige avser att yrkesmässigt

a) tillverka skattepliktiga varor,

b) från ett annat EU-land föra in eller ta emot skattepliktiga varor,

c) importera skattepliktiga varor från tredjeland, eller

d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare,

c) importera skattepliktiga varor från tredjeland,

d) från godkänd lagerhållare köpa skattepliktiga varor för återförsäljning till näringsidkare, eller

e) förmedla distansförsäljning av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som lagerhållare, och

3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §.

3. inte är godkänd som registrerad mottagare enligt 10 a §, eller registrerad EU-handlare enligt 10 b §.

Godkännande som lagerhållare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om lagerhållaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 b §

Som registrerad EU-handlare får godkännas den som

1. avser att yrkesmässigt

a) bedriva distansförsäljning av skattepliktiga varor, eller

² Senaste lydelse 2018:1891.

b) förmedla distansförsäljningar av skattepliktiga varor från undantagna säljare,

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som registrerad EU-handlare, och

3. inte är godkänd som lagerhållare enligt 10 §.

Godkännande som registrerad EU-handlare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade EU-handlaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

11 §³

Om en godkänd lagerhållare eller registrerad mottagare försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

Om en godkänd lagerhållare, registrerad mottagare eller registrerad EU-handlare försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 12 § 1 eller 3 inträder efter konkursbeslutet.

12 §⁴

Skyldighet att betala skatt inträder

1. för den som är godkänd lagerhållare, när

a) en skattepliktig vara levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

b) en skattepliktig vara tas till eget försäljningsställe för detaljförsäljning,

c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, eller

d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager,

a) en skattepliktig vara efter försäljning från lagerhållaren levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

c) en skattepliktig vara tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

d) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar skattepliktiga varor som då ingår i dennes lager, eller

e) en skattepliktig vara förs in till Sverige efter att lagerhållaren har förmedlat en distansförsäljning av varan från en undantagen säljare,

2. för den som är skattskyldig enligt 8 § 3, när den skattepliktiga varan tillverkas,

3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2 eller 4, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

4. för den som är skattskyldig enligt 9 §, när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

2. för den som är skattskyldig enligt 8 § 6, när den skattepliktiga varan tillverkas,

3. för den som är skattskyldig enligt 8 § 2, 3, 4, 5 eller 7, när den skattepliktiga varan förs in till Sverige,

³ Senaste lydelse 2018:1891.

⁴ Senaste lydelse 2018:1891.

Undantag från skattskyldighetens inträde**Undantag och återbetalning**13 §⁵

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som

- 1. säljs direkt från en utländsk säljare till en konsument i Sverige, och*
- 2. levereras från ett område utanför Sveriges territorium.*

Skattskyldigheten inträder inte heller för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för.

Skattskyldigheten inträder inte för en skattepliktig vara som skattskyldighet enligt denna lag tidigare inträtt för, såvida inte den skatten har återbetalats enligt 13 a §.

13 a §

Om skatt har betalats i Sverige för en skattepliktig vara som sedan flyttas till ett annat EU-land eller exporteras till tredjeland, kan återbetalning av skatten ske enligt denna paragraf efter skriftlig ansökan hos Skatteverket.

Den som begär återbetalning ska visa

- 1. att den skatt som ansökan avser har betalats,*
- 2. att skattskyldigheten inträdde inom tre månader före den tidpunkt då varan lämnade svenskt territorium, och*
- 3. antingen att undantaget i 13 § inte tidigare har tillämpats på varan eller att den flyttning eller export som ansökan grundar sig på skedde efter den tidpunkt då undantaget senast tillämpades.*

Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Ansökan ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

15 §

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket.

I fråga om förfarandet vid beskattningen gäller skatteförfarandelagen (2011:1244), utom i de fall som avses i andra stycket, 15 a och 15 b §§.

Tullverket beslutar om skatt för den som enligt 9 § är skattskyldig vid import. Sådan skatt ska betalas till Tullverket. För skatt som ska betalas till Tullverket gäller tullagen (2016:253).

15 a §

Skatteverket beslutar om sådan skatt och tilläggsavgift som avses i 8 a §. Skatten och

⁵ Senaste lydelse 2018:1891.

avgiften ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 8 a § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 57 kap. 1 §, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2, 4–6, 8–10, 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4, 7, 8 och 13–15 §§, 66–68, 70 och 71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

15 b §

Om den som ska betala skatt enligt 8 a § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt ett beslut av Skatteverket eller en domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt första stycket ska sådan skatt och tilläggsavgift enligt denna lag som den skattskyldige står i skuld för räknas av. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

16 §⁶

Beslut enligt 10 eller 10 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut enligt 10, 10 a eller 10 b § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2020 i fråga om 10, 10 b, 11 och 16 §§ och i övrigt den 1 oktober 2020.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁶ Senaste lydelse 2018:1891.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

12 §²

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering ska gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare, tillfälligt registrerade varumottagare, registrerade avsändare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då aktören avregistrerades.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare och registrerade EU-handlare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar som avses i 4 a § ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då de meddelanden som är kopplade till den administrativa referenskode enligt 22 b § andra stycket lagen om tobaksskatt, 21 b § andra stycket lagen om alkoholskatt eller 6 kap. 4 § andra stycket lagen om skatt på energi eller annan sammanhållande identifikationsuppgift senast ändrades.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2020.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2020:34.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2019/20:74

Föreslagen lydelse

27 kap.

1 §

Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattnings-databasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller region för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift enligt lagen (1999:291) om registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift enligt lagen (1999:291) om registrerat trossamfund, skattetillägg, återkallelseavgift, rapporteringsavgift och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt och tilläggsavgift enligt 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2020.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 §, 7 kap. 1 §, 37 kap. 7 a och 9 a §§, 41 kap. 3 § och 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 kap.

4 §¹

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, <i>eller</i> d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för

¹ Senaste lydelse 2017:1218.

10. arbetsgivaravgifter och avgifter som det kalenderår som avgiften ska betalas ingår i slutlig skatt för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	det kalenderår då ersättningen betalas ut
4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt	det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder	beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt a) beslut som avses i 53 kap. 5 §, b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt, c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi, eller e) 8 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik	det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet eller felaktiga uppgifter, har meddelats
8. annan punktskatt	det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter	det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt	det kalenderår som avgiften ska betalas för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Lydelse enligt SFS 2020:37

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
 2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
 3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
 4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
 5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
 6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
 7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
 8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
 9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
 10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
 - i) 8 § 1 eller 2 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - i) 8 § 1, 2 eller 3 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
 - k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
 - l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,
 - m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, eller
 - n) 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,
 11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,
 12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och
 13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.
- Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***37 kap.**7 a §²

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

9 a §³

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

41 kap.3 §⁴

Revision får göras hos

1. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),
2. någon annan juridisk person än ett dödsbo,
3. den som har anmält sig för registrering,
4. den som har ansökt om eller är godkänd för F-skatt,
5. sådant ombud för en utländsk beskattningsbar person som avses i 6 kap. 2 §,
6. sådan representant som avses i 16 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 15 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 9 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. den som har ansökt om godkännande som upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
8. den som har ansökt om registrering som varumottagare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
9. den som har ansökt om godkännande som skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
10. den som har ansökt om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss

² Senaste lydelse 2018:701.

³ Senaste lydelse 2018:701.

⁴ Senaste lydelse 2020:35.

elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar, och

12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik. 12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare *eller registrerad EU-handlare* enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

53 kap.

5 §⁵

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt

a) 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 29, 30 eller 40 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt, *eller* c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *och* d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *eller*

e) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, och

2. beslut om återbetalning eller kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5, 5 a, 6, 8 a, 10 eller 11 § eller 11 kap. 12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2020 i fråga om 7 kap. 1 § och 41 kap 3 § och i övrigt den 1 oktober 2020.

⁵ Senaste lydelse 2018:701.

5 Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2020-03-20

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden Inga-Lill Askersjö och Sten Andersson

Beskattning av utländska säljare för kemikalieskatten

Enligt en lagrådsremiss den 5 mars 2020 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
2. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
4. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Johan Westlund.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik

I lagrådsremissen föreslås vissa åtgärder för att beskatta sådan försäljning direkt från en utländsk säljare till en svensk konsument som i dag är undantagen från beskattning enligt rubricerade lag. Det föreslås även regler om att konsumenter i vissa fall kan bli skyldiga att betala skatten och dessutom en tilläggsavgift.

2 §

Paragrafen innehåller definitioner och tillförs nu enligt förslaget begreppet tröskelvärde, som bestäms till 100 000 kr för innevarande eller föregående kalenderår. Enligt Lagrådets mening är begreppet något missvisande, eftersom det inte är fråga om ett abstrakt värde. I stället är det fråga om hur stor en försäljning i visst fall har varit. Det är alltså fråga om en konkret beloppsbestämning.

Begreppet tröskelvärde förekommer vid endast enstaka tillfällen i de följande paragraferna. Lagrådet föreslår därför att definitionen av tröskelvärde utgår och där det förekommer i denna och i övriga paragrafer ersätts av en beskrivning av vad som avses.

Sådana följdändringar bör alltså göras i förevarande paragraf i definitionen av undantagen säljare och i det föreslagna nya andra stycket samt i 8 § första stycket 4 och 5. En följd av detta blir också att en bestämmelse motsvarande paragrafens andra stycke bör tas in sist i 8 §.

8 a §

Paragrafen reglerar effekterna av felaktiga uppgifter från konsumenter vid distansförsäljning. Sådana uppgifter kan enligt de förutsättningar som anges i paragrafen leda till att det blir konsumenten som ska betala den skatt som annars hade

åvilat en säljare, en förmedlare eller en lagerhållare. Dessa kan nämligen sälja eller förmedla varor utan skatt till en yrkesmässig köpare, men ska betala skatt om köparen är en konsument. Om konsumenten till någon av dessa uppger att det är fråga om ett yrkesmässigt köp eller förmedling kan konsumenten i stället bli skyldig att betala skatten. För att så ska bli fallet krävs dock att aktörerna har upplyst konsumenten om skyldigheten att betala skatten vid felaktiga uppgifter.

Regleringen saknar motsvarighet i annan lagstiftning. Det är fråga om utländska aktörer som säljer till konsumenter via internet. Försäljning till konsumenter brukar typiskt sett kringgärdas av skyddslagstiftning. I författningskommentaren anges visserligen att upplysningen om att felaktiga uppgifter kan leda till skyldighet att betala skatten måste lämnas aktivt och att det inte får ske genom en allmän upplysning på hemsidan. Vid lagrådsföredragningen har dessutom framförts att lagens bestämmelse kan kompletteras med föreskrifter kring hur upplysningen ska lämnas. Lagrådet anser dock att det även av lagtexten bör framgå att det ställs höga krav för att konsumenten ska bli betalningsskyldig. Det bör föreskrivas att säljaren, förmedlaren eller lagerhållaren måste ha ställt en fråga och gett information direkt till konsumenten. Bestämmelsen i 8 a § första stycket bör därför ges följande lydelse.

Om en svensk konsument har köpt en skattepliktig vara genom distansförsäljning och konsumenten på fråga från säljaren eller förmedlaren felaktigt har uppgett att köpet är yrkesmässigt, är den som avses i 8 § 3, 4 eller 5 inte skattskyldig om denne direkt till konsumenten har upplyst om att felaktiga uppgifter kan leda till en skyldighet att betala skatten och en tilläggsavgift.

9 §

I första stycket görs en ändring som enligt författningskommentaren syftar till att åstadkomma att reglerna för skattskyldighet vid import blir tillämpliga för import av skattepliktiga varor ”som är yrkesmässig för någon av de inblandade parterna”. Såvitt Lagrådet kan förstå innebär ändringen ett förtydligande i förhållande till gällande rätt av innebörd att paragrafen inte endast gäller vid yrkesmässighet hos importören utan att den blir tillämplig så snart någon av de inblandade parterna agerar yrkesmässigt.

Enligt Lagrådets mening skulle tillämpningen av paragrafen underlättas om resonemanget i författningskommentaren utvecklas så att det för tillämparen tydligt framgår vilket materiellt innehåll ändringen har i förhållande till gällande lydelse.

10 b §

Paragrafen handlar om godkännande som registrerad EU-handlare. I paragrafens andra stycke regleras återkallelse av ett sådant godkännande.

Paragrafen har en motsvarighet i 10 § som gäller godkännande som lagerhållare, vilken paragraf också avslutas med ett andra stycke om återkallelse.

Lagrådet föreslår att bestämmelserna om återkallelse flyttas från 10 och 10 b §§ och samlas i en ny 10 c §.

15 b §

Begreppet ”skattskyldig” bör reserveras för den som verkligen är skyldig att betala en viss skatt och bör inte användas för att beteckna en konsument. Konsumenter har ju inga andra skyldigheter som åligger en skattskyldig, t.ex. deklarationsskyldighet.

Lagrådet ser det därför som angeläget att det tydligt klargörs i allmänmotiveringen eller i författningskommentaren hur det gängse begreppet ”skattskyldig” förhåller sig till den konsument som åläggs att betala skatten, utan att vara skattskyldig i nu avsedd mening. I paragrafen används skattskyldig liktydigt med den konsumenten. I lagen i övrigt betecknas dock inte konsumenten som skattskyldig. Paragrafen bör därför ges följande lydelse.

Om den konsument som ska betala skatt enligt 8 a § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt ett beslut av Skatteverket eller av domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till konsumenten.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt första stycket ska sådan skatt och tilläggsavgift enligt denna lag som konsumenten står i skuld för räknas av. Skattebelopp som konsumenten har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde 2020-04-09

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Baylan, Hallengren, Hultqvist, Bolund, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Eriksson, Linde, Ekström, Eneroth, Nilsson, Ernkrans, Hallberg, Nordmark

Föredragande: statsråden Baylan, Hallengren, Hultqvist, Bolund, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Eriksson, Linde, Ekström, Eneroth, Nilsson, Ernkrans, Hallberg, Nordmark

Regeringen beslutar proposition 2019/20:99
Vårändringsbudget för 2020